

حیکایه سوپلوسو

آثار رضا

آثار رضا؛ در سال ۱۹۳۸ در باکو به دنیا آمد. پدر و مادرش «نگار رفیع بی‌لی و رسول رضا» هر دواز شاعران مهم بوده‌اند. از ۱۹۶۰ تا به حال آثارش به چندین زبان ترجمه و چاپ شده. آثار مدتی در سینما فعالیت داشته و از مشهورترین نویسنده‌گان آذربایجان بوده و هم اکنون رئیس کانون نویسنده‌گان این کشور است. آثار: در حسرت عید، باران بند آمد، لیموی سفید، قوم و خویش، طبقه ششم آپارتامان پنج طبقه، فرصت، شمارا روایت کرده‌ام، بی شما، روزهای تابستانی شهر، اتاق هتل. فیلم‌نامه: خاک، دریا، آتش، آسمان - روز گذشت - زندگی اوزئیر - دده قورقود.

آنار رضا من، سن، او و تئلفون

گورجو فامیلیاسی / واھیمە / ياخشى پادشاهين ناغيلى

كۈچۈرن:ھئيوا موغانلى

بۇھاڭ

آنارضا من، سن، او و تلفون

اویکوتوبیلوسو

کوچورن: هئیواموغانلى

حاضرلایانی: سعیدموغانلى
یاپینلایان: یاشماق
گرافیست: حبیبایلون
صفحه دوزنلیبی: یاشماق آتلیه‌سی
بیچیم: رقعی، تیراز: ۲۰۰۰
بیرینجی چاپ، تهران، ۱۳۸۹
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۶۸-۷۰-۰
قیمت: ۳۰۰۰
چاپ حقی قورونو ©

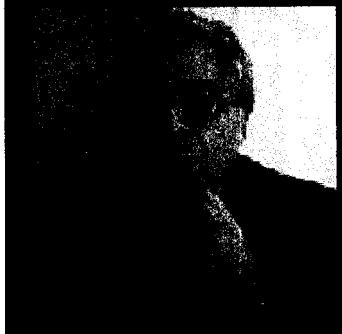

www.yashmaq.com
www.yashmaq.blogfa.com
yashmaq_edebidergi@yahoo.com
saidmughanli@gmail.com
ayxan_yashmaq@yahoo.com

رس شناسه: اثر ایلان
عنوان و امتداد: من، سن، او و تلفون کوچو قامیلیسا، واهمه، راخشی
پادشاهی، ناطقی، اثر ایلان کوچورن هئیواموغانلى؛ حاضرلایانی سعیدموغانلى
مشخصات: تشریک: اثر ایلان
۱۳۸۹
مشخصات: طبعی: ۱۱۰ ص.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۶۸-۷۰-۰
و غیره فرست نویس؛ قیمت
پادشاهی، ترکی
موضوع: داستان‌های ترکی -- جمهوری اذربایجان -- قرن ۲۰.
شناخته: ازروده، موغانلى، خیوار، ۱۷۰ -- مترجم
شناخته: ازروده، موغانلى، مسید، ۱۷۰ -- گزارنده
ردی: بندی: تکریه، ۱۳۸۹، پایگاه PLI
ردی: بندی: دیوان، ۱۳۸۷/۱۳۸۶
شماره: کتابخانسی ملی: ۱۳۲۲۶۷

آنار رضا / ۱۹۳۸ باکی

تئلفون نومره‌لری
او خشاماز بیر-بیرینه
آمما هامیسیندا
انسان سسی...

پیس گونلر،
او خشاماز بیر-بیرینه
بیریندۀ اوْزون سوسارسان،
بیریندۀ تئلفون.

موافقیف صمد اوْخلو،

ایچلیک:
من، سن، او و تئلفون / ۹
گورجو فامیلییاسی / ۳۳
واهی ممه / ۳۶
یاخشی پادشاهین ناغیلی / ۱۰۱

● آنار رضا کیمدیر؟

آنار (آنار رضا، رسول اوغلو) ۱۹۳۸-جى ايل مارتىن ۱۴-دە باكىدا شاعيرلر عايله سينىدە آنادان اولموشدور. آنارين آتاسى شاعير رسول رضا، آناسى شاعيره نىگار رفيع بىلىدىر. آنار عىنى زاماندا آذربايچانىن مشهور اجتماعى دولت خادمى، آذربايچان دموکراتىك جمهورى سىنين ايلك صحىھ ناظرى و گنجە شهرىنин ژنرالى اولان خدادادبى رفيع بىلىنىن نوهسىدىر.

رسول رضا ۱۹۱۰-جى ايل ماين ۱۹-دا گۇئى چاي شهرىندە دونيا يارلىكلىميش، ۱۹۸۱-جى ايل آپريلىن ۱-دە باكىدا وفات ائتمىشدىر. مەدخانلى لار نسلينىن دىر. سوئى آدلارى اولو باباسى، چىنى و بىر پارا كىندرىين مولكەدارى مەدىيار اوغلو مەدخانلا باغلى دىر. بىيات بويندان، شاهسەئون طاييفاسىنidan اولان مەدخان ۱۹-جو عصرىن اور تالاريندا روس عسگىرىي اىلە توقوشما سىنidan سونرا زىنданا آتىلىر و اورادا زەرلەنرک اۋلۇرلۇر. مەدخانىن نتىجەسى رسولون آتاسى ابراھىم مەدخانلى گۇئى چاي دا مېزەلىك ائدر و تجارىت لە مشغۇل اولامىش. ۱۹۱۵-جى ايلدە باكىدا وفات ائتمىش و چىمberە كىنده دفن ائدىلمىشدىر.

۱۹۱۳-جو ايل اييونون ۲۹-دا گنجەدە آنادان اولموش نىگار خانىم رفيع بىلى مشهور رفيع بىلى لرنسلينىدندىر. آناترەفدىن باباسى على اكىرىبى رفيع بىلى ائل آغ ساققانلى، معارفچى، آذربايچاندا ايلك سىياسى پارتىيىا اولان «دفان» پارتىياسىنinin يارادىيجى لاريندandىر. على اكىرىبىين يگانە اوغلو، نىگار خانىمىن آتاسى خدادادبى ايلك عالى تحصىلىلى جراح لاردان دىر. «خارکوو» طىب اوئىۋەرسىتەتسى يېتىرىدىكىدىن سونرا ۱۷ ايل گنجە

خسته خاناتسینین باش حکیمی و حکیم لر جمیعتینین صدری کیمی چالیشمیشدیر. ۱۹۱۸-جی ایلده گنجیده ایلک مستقل آذربایجان جمهوریتی قورولان زامان خدادادبی رفع بیلی فتحعلی خان خویسکی نین حکومتینه ایلک صحیه ناظیری او لموش بیر ایل سونرا ایسه گنجه ژنرالی وظیفه سینه تعیین اندیلمیشدیر. ۱۹۲۰-جی ایل آپرئل بولشویک چئوریلیشیندن سونرا حبس اندیلمیش، گنجه عصیانینین تشکلیندنه اتهاملاندیر بلاق گولله لنمیشدیر.

آنار ۱۹۴۵-جی ایلده اون ایلليک موسیقى مكتبينه (ایندیکی بولبول آدینا مكتب) داخل او لموش ۱۹۵۵-جی ایلده همين مكتبي گوموش مئدال لا بيتير ميشدир. بيرينجي صينيفدن اونونجو صينيفه قدر «زئميرا صفر اووا» ايله بير يئرده او خوموشلار. ۱۹۵۵-جی ایلده آنار آذربایجان دولت او نیور سیته سینین فیلولوژی فاكولته سینه، زئميرا كانسٹرواتورا داخل اولسادا، يوللاری آيریلمامامیش نیشانلانمیش، او لمیشلر. تویلاری ۱۹۶۲-جی ایل یانوارین ۳۷-دە او لموشدور.

آنار زئميرا خانیمیں ایکی ائولادری وار. بؤیوک او غوللاری تورال عرب شناس و دیپلومات دیر، خارجی ایشلر ناظیرلی بینین امکداشی دیر. قیزی گونئل ایسه باکی دولت او نیور سیته سینین شرق شناسلیق فاكولته سینی بیتیریپ، گوجلوبازیچی دیر.

آنار ۱۹۹۱-جی ایلين ماريتندا يازيچيلارين دوققۇزونجو قورولتاييinda آذربايغان يازيچيلاري بيرلىيینین صدرى سئچىلمىشدىر. ۱۹۹۷-جی ايل او كىياپىرىن ۳۰-دا يازيچيلارين اونونجو قورولتاييinda يئنىدين آذربايغان يازيچى لار بيرلىيینىن صدرى سئچىلمىشدىر.

۱۹۹۱-جی ایلده مستقىل آذربایجانىن ملی مجلسىنى ایلک اجلاسىنى آچماق، آپارماق شرفى آنار اوئريلمىشدىر. آنار ۱۹۹۵-جی و ۲۰۰۰-جی ايللرده مجلسىن مدنىت كومسيونون باشقانى او لموش و بو كومسيونون مدنىت حاقيىندا، تاريخ و معمارلىق عابيدەرىينين قورومناسى حاقيىندا، سينما حاقيىندا باشققا مهم قانونلارى ملی مجلس قبول ائتمىش و پرئىيدئنت امضالامىشدىر.

آنار آذربايغان رئسپوبليكاسى كانيستيتوصىا كومسيونون عوضودور. آنار بير سير ادولت و بين الخالق اؤدول لريينين صاحبى دير. ۱۹۹۸-جی ايل مارتىن ۱۴-دە آذربايغان پرئىيدئنتى آنارى آلتىمىش ياشى مناسبتى ايله اؤلکەنин ان يوكسک اؤدولو، استقلال اورئىنى ايله تلطيف ائتمىشدىر.

من، سن، او و تئلفون

تئلفون نمره لرى
او خشاماز بىر- بىرينه
آمما هاميسىندا
انسان سىسى...

پىس گوئلر،
او خشاماز بىر- بىرينه
بىريندە اوْزۇن سو سارسان،
بىريندە تئلفون.
«واقىف صەد اوغلو»

دونن سىنين تئلفونون ئولدو. اۇلن يالنىز آداملاр اولمۇر كى... تئلفون نومرەلرى ده ئولور. عۆمۈرون بويو چوخ رقملىرى اونودا جاقسان: پاسپورتونون نومرەسىنى، آخرىينجى ايشىنده آدىغىن معاشىنى، دوستونون اوتوموبىلىنى نومرەسىنى، آيا قدر اولان مسافەنى، ياشادىغىن شەھرىن اھالىسىنىن سايىنى. باشقا رقملىرى. هاميسىنى اونودا جاقسان. بىر جە بو بىش رقم دىن ساوايى. بو بىش رقم، اوْزو دە محض بو آردىجىلىقىدا سىنينچون ان عزيز هدىيە ايدى. بىش رقم، اونون سىسى و تئلفون دىستە يىندىن گلن بنۇوشە عطري. بعضاً من قارا تئلفونون دىستە يىنى ائلە قالدىريردىم، ائلە بىل روپالىن قاپا غىينى قالدىريرام. ايىنلىك بىل تابوتون قاپا غىينى اۇرتورم.

ايىنلىك بىل نومرە يو خدور. يىنى كى، وار، آمما منىم چون يو خدور. منىم چون بو نومرە ايىنلىك ياساق اراضى دىر. بارماقىمەن آلتىندا تئلفون دايىرەسىنده يېرلىشىن بو بىش رقم ايىنلىك منىم اوچون كەچىلىمز بىر مسافەدىر. كىلومئتردىر، من بو مسافەنىن

بئشده دۇردونو كىچە بىلرم - دۇردۇ رقمى يىغا بىلرم، آما هېچ وۇدە سون رقمى، بئشىنچىنى يىغمايا جاگام. سىنин نومرەن باغلى قاپىدىر، آچارىنى ايتىرىمىش. سنى گۈرمە يە دە بىلردىم. زىنگ اندىرىدىم، سىسىنى ائشىدىر و دئىيردىم: عزىزىم، الين نىيە بئلە سوپىقدور؟

سنى گۈرمە يە دە بىلردىم، آمما ماسافەدن بئلە دويوردوم. ساحىل كىندرلىنى ساكىن لرى دىنizi گۈرمە يىندا بئلە او نو دويدوقلارى كىمى. ايندى ايسە دىنiz غىب اولدو. يوخاچىخدى.

مېن دفعە تىكار اولۇنان احوالات. من، سىن، بىر دە او، البتە. آما بىر دە تىلفون: هەر شئى راسىمەن توپۇندان باشلاندى. فېرۇز سۈزۈزۈن داوام ائتدىرىرىدى:

- بىز بىش يولداش ايدىك. لاب او فيلمىدە كى كىمى، يادىنېزدامى: اونلار بىش نفر ايدى. من، كامال، موراد، راسىم، سىئىمۇر. بىزى بىر-بىر فتح ائتدىلار، بىر-بىر بويوندۇرۇغا سالدىلار. باخ، بونلار سالدى - بىزىم خانىم لار. هلە ئوودە دە بىر كولفتىمىز وار - اوغول - اوشقاق. بلى، كولفت بىزى باسىدى، يامان باسىدى - هامى گولوشدو. - بوجۇن دە بىز راسىمى ايتىرىرىك. حئىف اوندان. البتە، من ظارافات ائدىرم. خوشبخت اولۇن فريده، راسىم. من سىزە چۆخلۇ سعادت، جان ساغلىقى، اوزۇن ۇئۇمۇر آزوزا بىرإمام. اوغوللو، قىزلى اولاسىنىز. آمما سىزىن ساغلىغىنiniz اىچىمىشىك، يئنە دە... ايندى بوبادەلرى من آخىرىنچى اىگىدىن ساغلىغىينا - بىزىم جانىمىز - جىبرىمىز سىئىمۇرون ساغلىغىينا قالدىرىماق اىستە بىرم. سوبايىدى - سولطاندى. ساغ اول، وار اول، بولبۇل اول، قىسىدە اولما.

هامى منه باخىرىدى، گولوشلىرىن و بادھلرىن جىنگىلىتىسى آراسىنداڭ تانىش اوزلرى گۈرۈرдوم - دوستلارىمەن اوزلرىنى. اوزلرە دە سۋۆرىنچىلى، بىر قدر دە تعجبلى افادە واردى. قۇناقلار داغىلىشاندا بىز ھامىمىز - فېرۇز، كامال، موراد آروادلارىيلا، بىر دە من تىك، بىر ئىئرە چىخدىق. بىز ياتمىش شەھرى كىچەلى كۆچەلرىيەلە آددىملاپىردىق و بىردىن فېرۇزون آروادى منىم قولوما گىرىدى:

- ياخشى، سىئىمۇور، سىنин توپۇنۇ ھاچان ائلە بىرىيىك؟

- او زاق گلە جىكىدە.

- بئلە نىيە؟ يوخسا سىن بۇ ناققالىن سۈزلىرىنە اينانىرسان؟ - او، شىلتاق بىر نوازش لە

ارینین بؤیورونه قىسىلىدى. - ائله بىلىرسن کى، عايىلە حىاتى جەنەمدىر.

فېروز:

- اۋۇزونە لا يېق قىيز تاپا بىلمىر، - دئىدى.

- دوغرودان؟ اوشاقلار، ائشىدیرسىنىز؟ گلین سئيمورا يېر قىيز تاپاق. سىنин چون باكى نىن ان گۇزل قىزىنى تاپساق، ائولەنرسن؟

- مطلق، - دئىديم، - آنچاق بېر شرطله. گرک، باخ ائله بۇ ساعات، بۇ دقىقە تاپاسىنىز. يوخسا فيكىرىمى دىيىشىرم.

- كامال:

- گۇزومون ايشىغى، - دئىدى، - گئجهنىن بۇ واختىندا سىنە هاردان قىيز تاپا جاغىق؟ كۆچەدن تاپمايا جاغىق كى... هم دە گئجهنىن بۇ واختىندا كۆچەلرلى گۈن قىزى آمازسان يقىن.

- بلى، - دئىديم، - تمامىلە دوغرو بويورورسونۇز. او دور كى، بۇ صحبتى ختم اىدك.

- منىم بېر تكلىفيم وار، گلین سئيمورا تىلەنلا قىيز تاپاق. بودور، باخ، تلفون بوتكاسى داوار.

- گۇزل فيكىرىدىر، - دئىديم، - آما اىكى قېيكلىيىم يوخدور. هر طرفدن منه اىكى قېيكلىكىلار اوزاتدىلار. بوتكايا گىردىم.

- نومەن ئەتىئىن. فېروز:

- اشى، عاغلىينا گلن نومەن ئىچك، - دئىدى. - مثلا... - بىردىن او، سۇزۇنۇ يارىمچىق قويدۇ. - يوخ، قارداش، كىچىل سويا گىشتىز. بىردىن قايىنانلا يولا گىتتىمەدىن، يايپاشاجاقسان منىم خىرتتىدىمەن.

- قورخاقي، - دئىديم، - مسئىلە دە بوندارىر. ائولىمك جىددى ايشىدىر. هەنج كىس مسئولىتى بويىنونا گۇتورمور. كامال، بلکە سىن دئىيەسنى.

- منىم بېر تكلىفيم وار، - دئىيە فېروزون آرۋادى سۈزە قارىشىدى. او نون ھمىشە بېر تكلىفى او لوردو، - هەنج كىس بويىنونا مسئولىت گۇتورمك اىستەمېر. گلین اوندا مسئولىتى بېلۈشك، ھەر بېر رقم دئىسىن.

فېروز:

- اعلا، - دئىدى. او ھمىشە آرۋادى نىن تكلىفلارىنى يېھىزىرىدى. - اىكى. من اىكى چىكدىم. فېروزون آرۋادى:

- دوققوز، - دئدی.

- کامال:

- صیفیر، - دئدی و آروادینا باخدی، - سن دئ.

- من؟ نه دئیم، بیلمیرم... یاخشی، دؤرد.

- موراد:

- بئش، - دئدی.

بیر جه مورادین آروادی هئچ نه دئیه بیلمهدی، چونکی دستکدن آرتیق کسیک سیقناalar اشیدیلیردی.

- نیشانلیم یاتیپ، دئیم. هامى گولوشدو. من دسته بى آسدیم.

بیلوموزا داوم ائتدیک، یاواش-یاواش داغیلیشدیق، هره اۇز ائوینه گىتتىدی و من، ندنسه، اۇزومو چوخ تک حیس ائله دیم. دنیز باغينا قاییتدىم، اوزون مدت آدام سیز بولوارى دولاندىم، قارانلىق دنیزه و اوزاقداکى رنگ-رنگ بوبىلارا باخیردىم، بىردىن زنگ ائله دىبىم تىلغۇن نومرسى يادىمداشدو. گئچە ساعات ایكى ايدى. من ياخىنداكى تىلغۇن بوتکاسىنا گىردىم، يارىغا ایكى قېككىلیك سالدىم و نومرەنى يىعدىم.

تىلغۇن دسته يىندىن قادىن سىسى اشیدیلدى. بوخولو سىن ده دئيىلدى، بىلە-آراجىق يورغان، آراجىق دا تعجبلۇ.

- بلى.

- سالام.

- سالام. كىمىدىر؟

- منم. گلین تانىش اولاق.

من سىللە كىمى اوزومە وورلاجاق سرت جاواب گۈزلە بىردىم. يا دا ائله بىليردىم كى، اوزونە چىرىپىلان قاپى كىمى دستک ده بىردىن آسيلاجاق. آما نه سۈيدۇ، نه آسىدى. سىسى اوّل كى كىمى ساكيت ايدى.

- آخى تانىشلىق اوچون واخت بىر آز گئچ دىر.

- گئچ دىر؟ خىير، اصلا! اصيل واختدىر. من بو ساعات ان ياخىن بىر بولداشىمەن توپوندان چىخىميشام، بو، منيم آخرىنچى سوباي دوستوم ايدى. منه ائله گلير كى، بو گون اوون توپو يوخ، ياسى ايدى.

- واي، واي، واي. ائله نبيه دئييرسينيز؟ بس سيز افرونوز اولى دئييل سينيز؟
- يوخ، بس سيز اردهسينيز؟
- او گولدو.
- تانيشليغين ائله بيرينجي دقيقهسييندن هر شئي بيلمك ايسته بيرسينيز؟
- باغيشلاين، سيز آلاه. ائله بيلمهين کي، من تلفون خوليقان لاريندانام، يوخ، ندنسه، تكليكden باغريم چاتلایير. او دور کي، دئديم زنگ ائله ييم، بير آداملا دانيشيم.
- بس منيم نومره مي هاردان تاپدينيز؟
- تصادوفن. عاغليمما گلن رقم لري بيعديم، والسلام.
- عجبدير.
- بيليرسينيز، بير آز ايچميشم، او دور کي، او زومو چوخ يالقيز حيس ائله ييرم.
- اولور، عئيبى يوخدور.
- سيزينله گۇروشە بىلىرىك؟
- يوخ، باخ، بو باش توتان ايش دئييل. گلين بئله دانيشاق.
- ايندى گىچدير. گىدين ائويسيز، يىخيليب ياتين. سحر دورا جاق سيز، بوتون دردى - غمениز اوچوب گىدە جك. گۇرسىز.
- آخرى من سيزى گۇرمك ايسته بيرم، هئچ اولماسا دانىشماق، ايسته بيرم سيزينله.
- تلفونومو كى، بيليرسينيز. صباح آيىلاندان سونرا يئنه ده گورسەز كى، منيمله دانىشماق ايسته بيرسيز، زنگ ائله يين.
- دوغرودان؟
- دوغرودان. گىچەنiz خىيره قالسىن.
- خىيره قارشى، صباح سيزە زنگ ائله يە جم.
- گولمهلى دير والاھ، آما دسته يى آسيب بوش، آدامسيز كوچەلرلە آددىملاياركى منه ائله گلىرىدى كى، داها من ده تك دئييلم. منيم ده كىيمىم سه وار.
- سحرىسى گون، طبىعى كى، من زنگ ائله مەدىم. بوتون گونو يوز اللې اىكى مين ايشلە مشغۇل اولدۇم و هر شئىي اونوتۇدمۇ. بير نىچە گۈندن سونرا ايش پلانىنىن مذاكرە سينىدە لاپراتور مدیرىمىزلىھ مەحكم توقۇشۇدۇم. او ھم ده منيم علمى رەھبىريم ايدى. مذاكرەدن سونرا فېرۇز منى ائولرىنە آباردى. بىز اونۇنلا بىر اينسېتىتۇتا ايشلە بىردىك.

يولدا او منيم باشيماعاغيل قويوردو، دئيردي کي، جيرتقوز اولما، هر شئي اوچون پارتلاما.
اگر حاقلى سانسا دا حقيقى افاده و مدافعه ائتمەين مختلف فورمالارى وار. هامينى
اۋزوñه دوشمن ائلهمكاله هئچ كسى ايناندира بىلەمەيە جىكسن. بىر آز تەمكىنىن اولسۇن،
قىليغىن اولسۇن. گۈرورسۇن كى، بىرى دوز دانىشمىر. دئنن اونا کى، سىز، گۈرۈنور مسئلەيە
ھەر طرفى نظر سالما مىسىنىز، منه ائله گلىر كى، بىر مسئلەيە بىر دە باخسانىز، منىملە
راضى لاشارسىنىز. يوخسا سنىن كىمى: سىز هئچ بىر شئى قانمىرىسىنىز، نادانسىنىز،
جاھىل سىنىز. اونا گۈرە ۵۵...

- اونا گۈرە ۵۵ - دئىيم، - سنىن بىو سىاست چىلىپىن لاب منى بوغازا بىغىب.
- ياخشى، گۈرورم كى، سىننەلە آدام كىمى دانىشماق اولماز. گىڭىك بىزە چاي اىچمەيە...
فيروزون آروادى:
- بىلېرسن، - دئيردى، - هئچ بىر يىمىز اونو ئۆپىرتمەمىشىك. بىلەمېرم هئچ بىو سۈزلىرى
هاردان بىلېر، افزو تايىپ، دئير: آتنا، آتنا.
او بىر ياشى تزه تمام اولمۇش اوغۇل لارىندان دانىشىردى فيروز او بىرى اوتاقدا ائو
پالاتلارىنى گىتىپ گلدى.

- دوغۇرۇدان، - دئىى، - غرييەدىر. بىلېرسن من تزه بىر نظرىيە ايجاد ائلهمىشىم. منه ائله
گلىر كى، دىلى اوشاقلار يارادىيىلار، بؤيوكلەر يوخ، مەحض اوشاقلار، بىز بؤيوكلەر دە اونلارلى
دوز لەتدىيى سۈزلىدن استفادە ئەنديرىك. سئيمور عمىسى، دى گۈرورم، هاردا بىلە شىرىن بالا
گۈرۈمسەن، كىمىن بىلە اوغلو وار، هە؟..

نه قىر ائله بىردىم تىلەنۈن نومر مىسىنى يادا سالا بىلەمېرىدىم، ايكىنجى يارىسى يادىمدا
ايدى، اوّلىنەدە كى اىكى رقمى دە يادىمدا ايدى، اوچونجو رقم صىفير ايدى، بىس ايكىنجى
يادىماسلا بىلەمېرىدىم كى، بىلەمېرىدىم.

- بورا باخ، سمايه، او آخشام سەن ھانسى رقمى دىدىن؟
- ھانسى آخشام؟ نە رقم؟

ايضاخ ائتمەلى اولدوم. بىر بىغىن ظارافاتا، گولوشە، فرضىيە، مصلحتە قولاق آسمالى
اولدوم. الە سالدىيلار، دولادىيلار، باشىما عاغىل قويدولار. آمما ھامىسى بىر يانا، قاپىدان
چىخاندا سمايه دىدى:

- ھە، يادىما دوشدو: دوققۇز. منىم او گونكۇ ئۇنرىم دوققۇز نومر ھىدىر.

- آلو، سلام، منم.

- سلام، کیمدیر؟

- نه تنز اونو دونوز، یادینیزدا، من سیزه زنگ ائله میشديم، اوچ گون بوندان قباق، ائله بو واختلار ایدی.

- اوندا سیزیز باشقما ایدی، - دئدی و استهز ايلا علاوه ائتدی، - یا بلکه بو سفر دانیشان باشقما آدامدیر، کئچن سفر ائله نین باشقما دوستو تکالیکدن شکایت ایدی، مشغولیتچین تلفون ماجرالارینا قورشانمیسیز.

او، سرت و کسکین دانیشماغی با جاربردی.

- آند اولسون کی، منم. یقین کئچن سفر سسیم سرخوش سسی ایدی، اونونچون تانیمادیز، ایندی نتجه، تانیسیر سیزیز می؟

- هه، ایندی تانیدیم، منه ائله گلدی کی، باشقما آدامدیر، با غیشلایین، - او، آرخایین لیقلاغولدو. - دئمه لی، بو گون آییق سیزیز.

- یوز فایز، آییق واختیمدا زنگ ائله دیم کی، منیم حاقیمدا یانلیش تصوورونوز اولماسین، سونرا ائله بیلر سیز ایچکی بازام، ایلده-آیدا بیر دفعه ایچیرم.

- یاخشی کی، زنگ ائله دینیز، یوخسا بو آخشام من ده یامان داری خیردیم، رادیوم خاراب اولوب، سیز همیشه بله کئچ یاتیر سیزیز؟

- هه، من گئجه یاریسینا قدر رادیویا قولاق آسیرام، آما بو گون رادیومون لامپاسی خاراب اولوب، لاب دلی کیمیم.

دستکدن پیانو سسی اشیدیلیردی، لاب او زاقدان اشیدیلیردی.

- سیز سو الاراجا واب وئرمە بی سئومیر سیز، آمدادئین، کیمدیر بو کنچه واختی پیانو چالان؟

- آآ، - او گولدو. - بیزده دئیل، قونشو دادیر، بیر زهله توکن قیزدیر کی، سحردن آخشاما جان چالیر، دیوار لار نازیکدیر، بو قاممالار منی لاب جزانما یتیریب، رادیوم ایشله یندہ هئچ اولماسا اشیتیمیرم اونون چالماسینی.

- رادیویلا نه بی قولاق آسیر سیزیز کی؟

- افیر ائویمین ایچی کیمدیر، باخ بوردا همیشه گنجه کونسیرتی وار - ائله بیل من اونون رادیو دالغاری اوزریندہ گزن بار ماقلارینی گۇرۇر دوم - بوردا دا کسیک-کسیک مئلودى - لر دیر، اوزاق او كنانلارین اوستوندن اوچوب گلیر، بوردا همیشه توفان اوغولدايسىر، بوردا دا

آنلامادیغیم بیر دیلده دانیشیرلار. بوردا همیشه سس-کوی اولور. بیریسی ظارافت ائدیر، جاماعات گولور، ال چالیر، من سوزلری باشا دوشمورم، آمما هامی گولور، فیت وئیر، ال چالیر، من ده شنلهنیرم. بوردا دانه ایسه اینتیم بیر وئرلیش دیر. کیشیلله قادین لاب یاوش، پیچیلتی ایلا دانیشیرلار، میکروفووندا نفسلرین ده ائشیدیرم. رادیو غربیه شئیدیر. ائله بیل بوتون دونیا مینیم اوتابیغیمدادر، دونیانین گجهسى. گوئی، مئلودیلر، دراملار، طیاره‌لر... طیاره‌لر نیيە؟

- قولاق آسین، - دئنى. باشا دوشدورم کى، سوسوب دینله بیير، من ده قولاق وئردىم و بیر قدر سونرا طیاره اوغولتوسو ائشیدیم. گۈرهسن بو طیاره بیزیم ائوین ده اوستوندن كىچەچكى؟ گۈرهسن اونون ائوى هانسى سمتده دیر، شهرین هانسى طرفیندە؟ - رادیویلا طیاره‌لر قوهومدورلار، ائله‌مى؟ - دئىيە قېفىلچە سوروشدو.

- هاردان قوهومدورلار کى؟

- سمادان، - دئنى و يئنە سوسدۇ. ايندى دستىكىن طیاره اوغولتوسو دئىيىل، يئنە ده باياڭكى كىيمى يېكىنسق قاممالار ائشىدىلىرىدى.

- من ائله هئى دانیشیرام، دانیشیرام، سىز ایسه سوسورسونۇز. سىز ده بىر شئى دانیشىين.

اۆزۈم ده اۆزۈمە تعجبلنه-تعجبلنه، بىلمىرمە هئچ نەبى: من بى ياد آداما هئچ كىسە دانیشىمادىقلارىمى دانىشىغا باشلادىم. اىشىدە كى چىتىن لىكىلرىمدىن، كۆھنە دوستوم فيروزلا گۇنو-گوندن اوزاڭلاشما Gimiz دان، علمى رەھرىپىم نەواچون سئومەدىيىمىدىن، مذاكىرەدە اونا آڭزىمداڭ چىخانى دئىيىمىدىن و باشتا-باشتا بى كىمى شئى لردىن، اونا هئچ بىر دخلى اولمايان شئى لردىن. نىيە من بونلارى محض اونا دانیشىرىدىم؟ اۆزۈم ده بىلمىرمە. آمما اۆزۈمە ساخالىيا دا بىلمىرىدىم.

بىردىن اۆزۈمە گىلدىم. تىلەسىك اونونلا ھەلەلەلەشىپ دىستە بىي آسىدىم.

أئويىمە طرف آددىملايا-آددىملايا دوشۇنوردۇم. دوشۇنوردۇم كى، بونو كىيمە دانىشىسام اينانماز. دوغۇرۇدان دا تانىمادىيەن، اوزۇنۇ بىلە گۈرمەدىيىن آداما قلبىنى نىچە آچماق اوilar. من اونون حاققىندا نە بىلىرىدىم؟ هئچ نە. بىر جە اونو بىلىرىدىم كى، گئچەلر او، راديو دىنلەمە بىي سئۇير، قۇنشۇسو ايسە بىانو چالىر.

منىم بىحىكايەمەن اشتراكچى لارىندان بىرى تىلەنۈر. من تىلەنۈر حاققىندا بىر نىچە كىلمە

دئمک ایسته بیرم. سون واختلار من تلهفونلار باره سینده چوخ دوشونوردوم: اونلار منه غریبه و مختلف گۇرونور دولر. بىزيم لاپور اتور مدیرىمیزىن او تاغىندا ماسانىن اوستوندە قازا بایر تلهفون آپاراتى وار. هر دفعە بى آپاراتا باخاندا منه ائلە گلىرىدى كى، اونون خطى ديناميك مفتيلىنىه او خشايير. مدیرىن دايماً نىگاران، دايماً تلاشلى، قورخوچكىن گۈزلىرىنه باخاندامنە ائلە گلىرىدى كى، بى تلهفونو اونون او تاغىندا گئچ پارتلايان مين كىمى قويوبالار. او هر زنگدن، هر حرڪت دن ديسكىنيردى. يقين اونا ائلە گلىرىدى كى، بومىن تلهفون هر دقيقە بدېير خبرلە پارتلايا بىلەر. بىر گون زنگ ائلە ئىب، اونا دئىھە جىكلەر كى، سنى ايشدن چىخارىيىلار، ياد آراودىن قاچىب... ادارەنин سالونوندا دا تلهفون واردى. آمما ديسكى رقمسىز، باغلى، قالا بىر دايىه ايدى، ائلە بىل مۇھورلىنىشىدى. منه ائلە گلىرىدى كى، بى تلهفون تكرسيز ماشىن، عنوانسىز مكتوب كىمى كۆمك سىز و عاجيزدىر. او، سانكى مطبعلىيىن، آسيلي لىغىن، پاسىولىيىن، تشېپوسوسۇزلىپۇن رمزى ايدى - سنه زنگ وورا بىلەرلەر، آمما سەن ھەنج كىسە زنگ وورا بىلەرلەن. بو تىپلى تلهفونلارين مقابىلىنده تلهفون بوتكالارى دا موجود ايدى. تلهفون بوتكالارى ديسكىز تلهفونلارين تام عكسى ايدى. سەن زنگ ائدە بىلەرلەن، آمما سەن جاواب وئە بىلەرلەر، زنگ ائلە آغزىنىڭلەننى دى، لاب سۇي، كىيم سنى تاپاچاق؟ تلهفون بوتكالارى جزا سىزلىغىن، مسئۇلىت سىزلىيىن، اۋۇشىنىالىغىن رمزى ايدى. اونلارين اوستونلۇپۇن بومبار دومانچى طيارەنин سىلاح سىز گىمى او زىرىنده كى اوستونلۇپۇنە او خشاييردى.

بىلسەنیز ائويىمده تلهفون اولماما سىينا نە قدر حاييف سىلانىرىدىم. اليمە كەچن اىكى قېپىكلەر حاجى قارا كىمى خسىس لىكىلە بىغىر، گىزلە دىرىدىم. تانىش-بىلىشىدىن اىكى قېپىك توپلاپىرىدىم، امكالان دوشىن كىمى آىرى پولو خىردا لاپىپ اىكى قېپىك لىك آلىرىدىم. هر گىچە اونا زنگ ائلە بىردىم. هەميشە دە گئچ زنگ ائلە بىردىم. بۇ، وردىش و عادت حالىنى آلمىشىدى. بۇ صحبت لە آلىشمىشىدىم - اونون بىر آز يورغۇن، بىر آز استەھزالى، بىر آز كىدرلى سىسىنە، دىوار دالىندان اشىيدىلەن يئكىنسق قاممالار، راديونون گوجله سىزلىن نفسىنە، طيارە اوغلۇتسوپىلا دولو باوزالارا. من ايندى اونون حاقىندا بعضى شئىلرى اوپىرنمىشىدىم، آما چوخ آز شئى. بىلەردىم كى، آدى مدینەدىر، تك ياشايير. بىلەردىم كى، گۈزلىرى قونوردو، چىكمەسى نىن نومرەسى او تۇز بئش دىر. بوندان آرتىق ھەنج نە بىلەردىم.

بىر دفعە سورۇشىدوم:
- نىچە ياشىنىدا سىنىز؟

- ائح، قوجا قاری‌یام، نوهریم، نتیجه‌لریم وار، - دئدی و من اوونون جاوان سسیندن دویدوم کی، منی دولاییر. و بیر ده بیلدیم کی، نه یاشیندان دانیشماق ایسته بیر، نه ایشیندن، نه ده عایله وضعیتیندن. من ده عناد ائدیب سوروشموردو. او ازو ده باره‌ده مندن بیر شئی سوروشموردو، آمما بیلیردی کی، اییرمی دوققوز یاشیم وار، سوبایام، علمی اداره‌ده ایشله بیرم. بیر جه آدیمی بیلمیردی. ندنسه اونا اصیل آدیمی دئیل، باشقآ آد دئمیشدیم: رستم. نیمه؟ بیلمیرم. بلکه اوونون دا اصیل آدی مدینه دئیلدی، باشقآ ایدی.

- آخی بیز هاچان گُوروشه جه بیک؟

- نشیلر سیز گُوروشمه بی؟ - دئدی. - بیم بئله پیسدی؟ سیزی بیلمیرم، آمامانیم چون بو تلفون صحبتلری چوخ خوشدور. حیاتیمانه ایسه تزه بیر شئی گتیریر. منه خوشدور کی، معین ساعاتلاردا زنگ گوزله بیرم. زنگ ائله‌ین آدامی هئچ تانیمیرام، او زونو ده گُورمه میشم، اوナ گوره ده اوونولا آچیق دانیشا بیلمیرم، او دا اورَیننده کی لری منه دئیه بیلیر. منی هئچ واخت گُورمه بیب، هئچ تصور ده ائله‌میر کی، نتجه بیم. مگر بو پیس دیر؟! گُوروشه ریک، بیر-بیریمیزی بیئنه‌ریک، هر شئی ده پوزولوب گندر. اگر بیر-بیریمیزی بیئنسک بئله بیئنه هر شئی ذیشتر، عادی لشر، بایاغی لشار. گلین علاقه‌لریمیزی ائله بو شکیله ساختلایاق. ایناندیریرام سیزی، بو، داها یاخشیدیر. اوندانسا ایشینیزدن دانیشین. او مسئله نتجه اولدو؟ داونیزی دئیرم؟ او توشدو؟

- یوخ. عریضه وئرمیشم، گئدیرم اوردان.

- هار؟

- هله بیلمیرم. سیز نه مصلحت گُوروسنو؟

او، جواب وئرمهدی و من طیاره اوغولتوسونو ائشیتیدیم.

یئنی ایلی فیروز گیلده قارشیلا بیردیق. تزه بی له گلین، راسیم-له فریده ده گلمیشدیلر. اون ایکییه اون دقیقه قالمیش ماسانین آرخاسینا کئچدیک. ماسانی فیروزون آروادی، باشقا آروادلارین اشتراکی ایلا چوخ یاراشیقلی دوزلتیمیشدیلر. من هامیدان گنج گلمیشدیم، سویوق ایدی، قارلی-چووغونلو کوچه‌دن سونرا اوین ایستیسی، ایشیغی آداما دها خوش گلیردی.

ساعات اون ایکینی ووردو، بیر-بیریمیزی قوچاقلاییب اوپدوک، هامیبا، هامیبا خوشبختلیک، سعادت آرزو لادیق و فیروز دئدی کی، بو ایل تاریخی ایل اولا جاق-سیمیمور اولنه جک. بیز بیر قدح ده ایچدیک و فیروز منی کنارا چکدی، او، آخشامدان ایچمیشدی،

لاب دم ایدی و قدحین بؤیروندن توتوب تک بیر منیم ساغلیغیما توست دئییردی. اُزو ده آنچاق منه دئییردی.

- سنین ساغلیغینا. همیشه بئله اولاسان. مرد، پرینسیپیال، آمما بیر آز دا اولفتی، قیلیقلی، خوش رفتارلى. حیاتا آچیق گۈزله باخسان. بیلیرم اورییندە منه گولورسن، بلکه ده نیفرت اندیرسن. ائله بیلیرسن کى، من ده باخ بوتون بونلاردان، او پار-پار پارىلدایان تزه مېڭلینى گۈستردى، - يا دا سماھینىن شوباسیندان اۇترو منلیيەمی ساتمیشام. يوخ، من هئچ بير واخت وجدانیمین علیھینه گىتمرم، هئچ وعده ائله سۆز دئمَرم کى، وجدانیم اونو قول ائله مەسىن. بونا امین او لا بیلرسن. آممما... او، پاواز اوئردى، - آمما گرک آدامین عاڭلى باشىندا اولسون. خوروز کىمی آتیلماسىن ھر دقيقە اورتالىغا. ائله يېر وار گرک چكىلەسن، گۈذشتە گىدەسن، ائله يېر ده وار کى، گرک قاباراسان، سۆزونون اوستوندە محكم دایاناسان. بعضى خىردا ايشلرده گۈذشتە گىتمك لازىمىدىر کى، بۇبىك ايشلرده گىتمە يەسن.

- بلکه ده سن حاقلى سان. آمما منیم چون بو حاقد-حساب چوخ غلیظ مسئله دیر، بوردا گئرى چكىل، اوردا ايرەلى چىخ، من بئله ايدماندان باش چىخارا بىلەمیر، او، اينى يئللەدى:

- آى-های. ياخشى، گل اىچك. يئنى اىلدىن هاردا ايشلە يەجكىن؟

- قزئىدە، - دئدیم. - دونىن امرىم وئريلىپ.

- اۋزون بىلن باخشىدىر، آمما منىن سوروشسان ناحاق گىتدىن.

او، روپالىن آرخاسينا كىچدى، چالماغا باشلادى، آروادى دا اوخدود. بىزيم راديونون سون ماھنى لارىندان. بىرى ايدى. بىردىن منىم يادىما قاممالار، سۇنرا نىسە راديو دوشدو.

- توست دئمك اىستە بىرم، - دئدیم.

هامى تعجبىله منه باخدى، بىليردىلىرى كى، من هئچ واخت توست-زاد دئين دئىيلم.

- باخ، بىز ھامىمىز بورادىيق، بىر يېرده، كىفيمىز ده سازدىر. گلين آمما فيكىرلشك گۈرك بواخشام تك قالانلار نئيلە بىر؟ مىلا، نوبت چى لر، يۈل باخىجي لارى.

- كىيم، كىيم؟ - دئيه اوردان-بوردان سىسىنلىرى.

- يۈل باخىجي لارى دئىيرم. بلى، او يۈل باخىجي لارى كى، قاتارلارين جدولىنى ازىز بىلير، تپه-تنها داخمالارىندان گئچە واختى، قاردا-چوغۇندا يولا چىخىپ قاتارلارى اۇتوروڭلار.

راسىم:

- دینمه یین، دئیه سن آشنامیز دمدیر، - هامی بر کدن گولوشدو. فیروز تتر منه با خدی و آیاغا دوردو:
- دایانین، دایانین، - دئدی. - دئیه سن خطرینه ذیدی. خاهیش اندیرم گولمه یه سیز، مسئله جدّی دیر. دئمه‌الی، یول با خیجی لاری نین ساغلیغینا، ائله‌می سئیمور؟ هامی قدرخ‌لری قالدیردی.
- یوخ، - دئدیم، - من یول با خیجی لاری نین ساغلیغینا دئمک ایسته میردیم. سؤزو مو آغزیمدا قویدوز. من باشقما بیر آدامین ساغلیغینا ایچمک ایسته میردیم و باخ، اگر دولایب ائله‌سز، مندن اینجیمه یین.
- پاه آتوننان. یاخشی، دئ گل‌سین...
- من بیر آدامین، بیر تک-تنها، یا تلیز آدامین ساغلیغینا ایچمک ایسته میرم. ایندی او، او تو روپ رادیونون قاباغیندا. او، بوتون رادیوستانسیالارین پراگرا امینی، جدولینی بیلیر. یول با خیجیسی قاتارلارین قارشیسینا چیخان کیمی او دا ائفیرده کی کنسرت‌لرین قاباغینا چیخیر. بوتون دونیا اونون او تا گیندادیر، بوتون بو دونیا یالا بیر لیکده او نئجه تکدیردی...
- هامی سیسیز-سمیرسیز ایچدی، تعجبوله با خیشدی، آمما بیر شئی دئمه‌دی. بیر آزادان سونرا ایسه باشقما شئی لردن دانیش‌ماغا باشلا دیلار.
- من ده لیزه چیخدیم، نومره‌نی بیغدیم و دینله‌مده یه باشلا دیم. دستک سوسوردو. «بو دا سینین یول گوز‌تچین - دئیه دوشوندوم. - ناحاق سن اونون در دینی چکیرسن. او دا یقین هار داسا یئنی ایلی قارشی‌لایر. نیبه ده قارشی‌لاماسین آخی؟»
- سونرا من یئنه زنگ ائله‌دیم. ایسته دیم کی، یئنی ایلینی موسکوا و اختیيلا تبریک ائله‌یم. جواب چیخ‌مادی، بیر ساعت‌دان سونرا یئنه زنگ ائله‌دیم، پراگا و اختیيلا یئنی ایلینی تبریک ائتمک ایسته دیم، یئنه های وئرمدی. بیر ساعات دا کیچدی، یئنه زنگ ائله‌دیم. هانسی واختلا یئنی ایل ایدی بیلمیرم، بلکه قربنوج و اختیيلا.
- نهایت، سحر آلتی نین یاری‌سیندا، کوچه‌ده کی آوتوماتدان زنگ ائله‌ینده جواب چیخدی.
- سیزی آتلانتیک یئنی ایلی بله تبریک اندیرم، - دئدیم. یقین کی، نه دئمک ایسته دییمی باشا دوشمه‌دی، من ده ایضاح ائله‌مده دیم.
- سیزی؟ ایندیچه گیرمیشم قابیدان.

- بیلیرم، بوتون گنجه‌نی سیزه زنگ وورموشام.
- دوستوم گیلده‌یدیم.
- دخلی یوخدور، - دئدیم، - ینتی ایلده من سیزه واجیب بیر ششی دئمک ایسته‌ییرم، من سیزی سئویرم. اوزو ده دلی جه‌سینه سئویرم.
- بئله دئ. او گولدو. عجب شاد خبردیر. ینتی ایل پیس باشلامیر.
- سیز منیم عزیزیم، گۆزومون ایشیغى سینیز، بیلمیرم هانسى سۇزلىرى دئمک لازیمدیر، آمما من هئچ کسی بئله سئومەمیشم. بیلیرم، سیزه گولمه‌لی گلیر، آخر بیز هئچ بیر- بیریمیزی گۈرمەمیشیك، آمما نئيلەمک، بوبئله‌دیر کى، وار، من سیز سیز یاشایا بیلمرم.
- داها دوغروسو، منیم تىلەفونوسوز، - دئدی- بیلیرم، بو سۇزلىر ھاوایی صحبتدیر، آمما هر حالدا اونلارى ائشىتمك خوشدور.
- ایلک دفعه ایدى کى، بیزیم صحبتیمیزی قاممالار مشایعت انتميردى. سحر آچیلیردی.
- من واختىلە موسىقى مكتېبىنده اوخودوغوما گۈره ئاغلۇلما بئله بیر بىز تەمە گلدى - حياتىن خرومۇتىك قامىمىسى - آغ و قارا پەرەدەلرین - گوندۇزلىرىن و گنجەلرین، ياخشى، ايشىقلى گۇنلرین و پیس، قارانلىق گۇنلرین آردىيچىلىغى... .
- من سیزی هاچان گۈره جەم آخى؟ آمما سیز دوز دئییر سینیز، گۇروشمە يك، بو محبتىن ان گۈزلۇ فورما سیدیر، بیر- بیریمیزه تىلەفون خەطلىرىلە باغانلىمیشىق. گۈزلۇ علاقەدیر.
- بیر طرفلى علاقەدیر، - دئدی، - او، معناداكى، منه زنگ ائدە بیلیر سیز، آمما من سیز بوخ.
- بلى، اوغا گۈره ده من سیزی گۈرمەلیيم. عنوانینیزی دئینىن بو ساعات جا گلیم اورا.
- خاهىش ائدیرم سیزىدەن، دئى و سسیبىنده آخرى دويدوم.
- خاهىش ائدیرم بو سئوینجى مندن آمایىن. بئله تکلىفي منه چو خلارى ائدىر. سیز ده ائتسز، سیزىنلە دە سالام- کالامىم كىسيلە جىك، - سوسدۇ، سونرا اعلاوه ائتدى، - آمما سیزه من چوخ ايسىنىشمىشىم. سیز ایلک آدامسىنیز کى، ارىمین اۋلۇمۇندن سونرا اۋزومە ياخىن، مەحرم بیلیرم.
- يانوارىن ایكسىبىنده تزه ايشىمە گلدىم. بوتون گونو بؤۈك بير ماتئریالى رئاكىتە ائتدىم، ايشىن آخرى بىنا ياخىن، ماكىناتچى ياؤئردىم. دئدیم کى، مطلق سحرە حاضير ائدىن. سالۇنون قاباگىندا بؤۈك بير سياھى آسىلمىشىدى. ايشچى لرىن فامىل لرى و تىلەفون نەرەلرى. من گۆز او جو بوسياھىان ئەر سالدىم و بىردىن دېكىسىندىم - ائلە بىل تانىمدا يغىم آداملار اىچىننە

تائیش بیر صیفت گورموشدومن.

- ولی زاده کیم دیر؟ - دئیه خبر آلدیم.

- بیزیم ماکیناچی دیر. ایندیجه ماتریال و تردیز ای، او... ندیر کی؟

من پنجره‌دن باخدیم. قونور گؤزلو ماکیناچی پیلکن لره آشاغی دوشوردو. دیکدایان چکمه‌لری - توک-توک-توک، پیلکنده سسله‌نیردی و من بیلیردیم کی، اونون چکمه‌سی نین نومره‌سی اوتوز بئش دیر.

بو، لاب ناغیلا اوخشایردى. طالع بیزی بیر اداره‌ده راستلاشدیرمیشدى، آمما او هله بو باره‌ده بیر شئی بیلمیردى. ایندی او، ماکیناسیندا منیم و تردیسم بؤیوك ماتریالى يازارکن هئچ عاغلینا دا گتیرمیر کی، بو ماتریالى اونا من وئرمیشم، یعنی، بیلیر کی، من وئرمیشم، آمما بیلمیر کی، من اویام، يوخ، داهما دوغروسو، نئجه دئییم، من - منم. من اۇزومو ساخلايا بیلمیردیم، بو يئنى لېسى اونا چاتندریماراق ایستەبىردىم، آوتوماتدان اونا زنگ ائله‌دىم. ايلك دفعه بئله ائرکن زنگ ووروردوم و تلفون سوسوردۇ. «زىزى يو خدور، همیشە کى واخت زنگ ائدرم، قوى سورپىز اولسۇن».

گىچە اونا زنگ ووردوم.

- سلام. ایکى ساعات بوندان قاباق سىزه زنگ ائله‌مىشدىم.

- بئله تز نىبىه؟ دوستوم گىلده ايدىم، ئيمىدە ايشيم واردى، اونلاردا ايشلەبىردىم.

گولوشومو گوجله بوغاراق:

- نه ايشىدى کى؟ - دئیه سوروشدومن.

- ائوه ايش گۇتۇرمۇشىم، تزه مدیرىم يېزىن تاپشىرىيغى دير.

- تزه مدیر؟

- هە، بو گون اداره‌مېزه تزه شعبه مدیرى گلىپ.

- يوخ اشى، - من يېننە دە گولمكىن اۇزومو گوجله ساخلايىردىم، هە، نئجه دير تزه شعبه مدیرىنیز؟

- نه دئییم والاھ. نه ايسە منى آچمادى. چوخ تکبرلودور. دوزدور، ايلك تصوراتلا چتىن دير دئمك، آمما، هر حالدا...

من قوروپوب قالدىم. بو واريانت هئچ منیم عاغلیما گلمیردى.

- نىبىه خوشۇنۇزا گلمەبىپ كى؟

- آشى، هئچ، بيرينجي تصورات چوخ واخت سهو اولور. بلکه ده ياخشى آدامدир.
هر حالدا اوزونو بئله توخ توتور. هوندور، گويچك اوغلان دير. صيفتى ده گۈزلىدير، آما بير
آز فورسلودور دئيهسن... آداما ائله بيل يوخاريدان آشاغى باخир. دانيشاندا دا بئله امرلە
دانيشير: صاباحا چاپ ائله ييin.

ايىك دفعه اولاراق او اوز پىشەسى حاقيىندا آغزىنidan سۈز قاچىرتدى. آمما من بوسۇزدىن
ياپىشىب، اونون پىشەسىنى سوروشىماديم، آخى اونسۇز دا بىلىرىدىم.

- بىس سىزىن ايشينىز نه اولدو؟ - دئيه سوروشدو. - تزه ايشە دوزلىنىز؟

اوندا منىم عاغلىما دا گلمەدى كى، غرييە بير اوپون باشلايسىرام، آمما آتى اولاراق هانسى
داخىلى قووهسى منى ساخلادى و بئله جاواب وئردىم:

- يوخ، بىلىرىسىز، فيكىريمى دىيىشىدىم. كۈنهنە يېرىمىدە قالدىم.

سحرسە ايىك دفعه مدينهنى، منىم مدينهمى گۈرۈم. يعنى دونن ده گۈرموشىدوم اونو.
آمما دونن بو صيفت باشقا صيفتلەرن بىرى ايدى، خوش، ياپىشىقلى بىر صيفت ايدى، آمما
خصوصى بىر شىئىلە آيرىلارىنidan فرق لىمېرىدى. عادى بىر صيفت... بلکه حتى اونا گۈزل ده
دئمك اولاрадى، آممانە ايسە سوغۇن، توتقۇن بىر گۈزلىكى ايدى بىر. بوتون بونالار دونن ايدى.
بو گون ايسە هەر شئى باشقا ايدى. اونون چاپ ائتىدىسى كاغىذلارا باخا-باخا اوغرۇن-
اوغرۇن اوزونە دە نظر سالىرىدىم. اونون معنا ياد اولان ظاهىرى گۈرونۇشوبىلە بىر قدر ياخين،
دوغما محرم سىسى آراسىندا، رئال وارىغىيلا تىلەنۋەن وارلىغى آراسىندا بىر آهنگ، اوغۇنلۇق
اختارپىرىدىم.

من اونونلا چوخ مەربان، حساس لىقلا داۋانىزىدىم و چوخ ماراقلانىزىدىم گۈرۈم او بۇ
دىيىشىكلىسى دۇйورمو؟

بونو بىلىمك اوچون آخشامى گۈزلە بىرىدىم. تىلەن ساعاتىنى.

- دئىيردىم ده سىزە، ايىك تصورات چوخ واخت آلدادىجى اوولور. سن دئمە بئله مەربان،
بئله حساس آداممىش كى...

- ايكىنجى تصوراتدا چوخ اينانمايىن. او دا آلدадىجى اولا بىلر.

- يوخ، يوخ، دونن اونون گۈزلىنىن اىچىنە باخا بىلەمە مىشىدىم. بو گون باخدىم -
«گۈرهىن ھاچان باخىب كى، من سىزمەمېشىم»، - دئيه دوشوندوم. - بىلىرىسىز گۈزلىنى نه
تمىز دىر، عاغلىلى دىر.

- قیسقانیرام سیزی ها، - دئدیم.

بواویون بئله باشلا دی. من آرتیق بواویونون قایدالارینی دایلیردیم. اویسه هر شئی دن بیخبرایدی.
آرتیق من هئچ بیر شئی ائده بیلمزدیم. حادثه مینم نظاریمدن، اختیاریمدان
چیخمیشدی. پوست قوتوسونا آتدیغین مکتوب کیمی.

بو اویونون افز چتینلیکلری واردی. گرک بوتون سوزلرینی، افاده، دوشونجه طرزینی
دیشیدیره دیدن. تلفوندا بیر آدام اولا دیدن، ایشده باشقا. هرسی نین ده افز عالمی، افز
داورانیشی، افز پسکولوزیسی.

ایشده من تمام باشقا آدام ایدیم. خیر خاه، آما آرادا پرده ساخلايان، بیر قدر ازو زونو
چکن. تلفونلا او منه مینم بارمه دانیشیردی، هر حرکتیمی، هر آددیمیمی، ازو مون هر
افاده سینی تحلیل ائدیردی. چوخ واخت صحبتی من ازو زوم سایر دیم، آما آخر واختلار
حیس ائدیر دیم کی، مینم سوز آچماغیما هئچ احتیاج قالمیر. او ازو هو سله سئیمور معلیمدن
دانیشیر. رستم له اوزون- ازو دی تلفون صحبت لری زامانی دانیشیر. آما سئیمور لا هئچ
واخت رستم باره سینده دانیشمیردی. عمومیتله، اوون تلفون حیاتی حقیندا هئچ کسین
تصورو رو يوخ ایدی. من بیلمیر دیم ستوینیم بونا، یا کدرله نیم. بعضاً منه ائله گلیردی کی،
اونون بو باره ده هئچ کسله دانیشماما سینا سبب تام بیر لا قیشلیبی، بیگانله لیبی دیر. بعضاً
ده عکسینه دوشونور دوم. دوشونور دوم کی، او بونو ان تیترک، ان عزیز، ان سیرلی بیر حیس
کیمی گیزله دیر، هئچ کسه آچماق ایسته میر. غریبه شئی ایدی - ائله بیل دویغولاریم قاتما-
قاریشیق دوشموشدو. تصور ائدین، سئیمور کیمی من اونو تلفون حیاتینا قیسقانیردیم.
گئجه تلفون صحبت لرینده ایسه منی - رستمی اوون سئیمور حقیندا اوزون- ازو دی
صحبت لری عصی لش دیر بردی.

بیر دفعه اونا:

- گلین، - دئدیم، - بیر- بیریمیزه «سن» دئیک. آخی چو خدان تانیشیق.

- یاخشی، گل، - دئیه تلفوندان جاواب ائشیدیم.

- ساغ اول، گئجه ن خیره قالسین، - دئدیم و او شاق کیمی سویندیم کی، ایندی مدینه
منیمله «سن» دئیه، او نونلا ایسه «سیز» دئیه دانیشیر.

بیردن عاغلیما گلدی کی، ایلک دفعه ازو زوم حقیندا، ازو مون ایکینجی «منی» حقیندا
افز گه بیر شخص کیمی دوشونورم.

- منه ائله گلیر کی، سن بیر بالاجا اوندان کسیرسن؟

- نه بیلیرسن؟ - دئیه عشوه یله جاواب وئردى، - بلکه او مندن بیر بالاجا کسیر.

من حير صله دسته بی آسديم. اوچ گون اونا زنگ ائله مەدیم.

ايشهه ايشهه او گون هوسله میرت وورور دوق. ادار منين كؤهنه ايشهچى لريندن بيرى منه ياناشدى:

- عبىت يئره اوزونو بورما، - دئىدى و گولومسوندو، هلە هئچ كس بيزيم بواجالجا خانىمین

قلېينى فتح ائله يه بىلمە يېب.

هر اوچوموز گولدوک، مدینه گىندىن سونرا مصاحبىم دئىدى:

- راهىبە كىمى بير شئى دىر. هئچ كس اونون اورە بىنتە يول تاپا بىلمىر. وفالى آرواد

ايمىش. ارى نىچە ايل بوندان قاباق هلاك او لوب.

او بىرندىم كى، ارى طيارەچى ايمىش، گۈيدە هلاك او لوب.

او گون ايشدەن گىچ چىخىمىشدىم. قاپىدان چىخاندا ئىشيتىدىم كى، مدینە ما كىندا نادانه ايشه يازىز.

اونون اوزون نازىك بارماقلارى واردى واو، ما كىنادا يازاندا آداما ئالە گليردى كى، پيانودا چالىر.

گئچە اونا زنگ ائله دىم.

- سلام.

- سلام. دئمەلى، سىنين اوزوندن چىخىماغىندا وارمىش. او گون نىبە دسته بى چىرپدىن؟ سىنين آچىفيتا بوجون سئيمور منى ائوه اۇتوردۇ.

- نىچە؟ - دئىھە من تعجلە سوروشدوم و تعجوبومون صمىيەتىنە ايانا بىلرسىنىز.

- ائله، ايشىم چوخ ايدى. گئچ چىخدىم. او دا منى اوتوردۇ. چونكى معرفتلى آدامدىر.

داها دوغروسو، معرفت سىز، گىجىن بىرى دىر؟ - دئىھە دوشوندۇم. كول عاغلىما، ئالە

گئچ قالمىشىدى، من دە ويدالاشىب گىتتىدىم، فيكىريمە گلەمەدى كى، اۇتوردۇم.

آنچاق من باشقاشىيى دە آنلامىشىدىم. باشا دوشوشدۇم كى، اونو اۇتۇرمك اىستەسم،

يوخ دئمز، حتى بلکە اونا خوش گلر. بلکە دە آجيقلا دئىپەرىدى، تىللەنۇن چىرپدىغىم اوچون

منى - روتىمى حير صىلدىرىمك اوچون دئىپەرىدى. - دئمەلى، او منه - تىللۇن تانىشىنا دا

لاقيد، بىگانە دئىپەلىدى. آنجاق بونو نىچە بىلەسىن؟ بونو بير واخت بىلە جە يەممى؟ گومانلار،

فرضىيەلر اىچىنده چاشىب قالمىشىدىم. آمما بير جە شىئى دقيق درك ائتمىشىدىم و او دور

كى، گلن سفر او ايشدەن گىچ چىخاندا ئىتمك لازىم اولدو غونو بىليردىم.

بىز گىديش- گلىشى آزمىش آداملارى سئيرلىميش كوچەلرلە كىچىرىدىك و من اوندان

سوروش دوم:

- بس ایشینیز او لمایاندا آخشمalar نئیله ییرسیز؟
- ائوده او تورورام، - دئدی.
- ائله تک- تنها او تورورسونوز ائوده؟
- بلی، ندیر کی؟.. او خویورام، رادیویا قولاق آسیرام.
- گۇرەمن رادیو حاقىندا دانىشدىقلارينى ايندى ده دانىشا جاقمى؟ آمما تمام باشقا
مسئلەدن سۆز سالدى و من بونونچون اونا مەتتدار ايدىم.
- بو دا منىم پنجرەم، - دئيە اوچونجو مرتىبەنى گۈستەردى.
- بلکە پىللەكىن قارانلىقىدىر، قويون سىزى يوخارى ياجان او توروم.
- يوخ، - دئدی.
- آما من گئرى چكىلمك اىستەميردىم،
- بلکە منى ائوينىزە دعوت ائده سىز؟
- ممنونىتله. آمما ايندى گىجدىر، - او ساعاتينا باخدى و من حىس ائلهدىم كى، عصبي لشىر.
- گىجدىر؟ سىز بىلە تىزدىن ياتىرسىنىز؟
- يوخ، آمما... - او، ناراحات ايدى، سۆز تاپا بىلمىرىدى.
- ياخشى، ايندى كى، منه بىر استىكان چاي و ئەركىم اىستەميرسىنىز، گلىن بىر آز دا
گېرىشك، هاوا آلاق.
- او دىنەمەدى. بىز بىر نئچە دفعە اونلارين ائولرى نىن باشينا ھەرنىدىك. من يامان
گىتمەك اىستەميردىم اونون ائوينە، تىلەتونن صحىتلىرىندىن منه بىر قدر تائىش اولان بو آلا-
ايشىق منزىلى، راديونو، يومشاق كورسونو گۇرمك اىستەميردىم. بلکە ده او گون منى ائوينە
دعوت ائتسەيدى، هە شئىي اونا دئىيە جىكدىم.
- آنچاق دەلىز قاپىسى نىن قارشىسىندا آيرىلاركىن او، الينى تله سىك منه او زاتدى.
- ياخشى، هەلەلەك سئيمور معلمىم، چوخ ساغ اولون. گىجەنیز خىيرە قالسىن.
- گولومسوندو، جلد چئورىلىپ قاچدى.
- من اونون آددىم سىسلەرىنى دىنلە يېرىدىم و بىردىن هە شئىي باشا دوشىدوم. باشا دوشىدوم
كى، او نىيە تله سىر، عصبي لشىر، تىز- تىز ساعاتا باخىردى. او، تىلەتونن زىگىنە گىچىكمىدىن
قورخوردو. منىم زنگىمە.

بیر نئچه گوندن سونرا بیزیم مسئول کاتیب استحصالات مشاوره‌سینده آخماق بیر چیخیش ائله‌دی. من سوز آلدیم و اونو بیرتھر ائله‌دیم. او منه جاواب وئرمەدی و بیردن منیم یاز بیغیم گلدی بو کیشی‌یه. نئچه ایدلیر قرئنده ایشله بیر، یقین هله هنچ کس اونولا بو توندا دانیشماییب، اؤزو ده آدام ایچیندە.

مشاوره‌دن سونرا من اؤزومو ناراحات حیس ائله‌دیم، اولا اونا گۇرەکی؛ تمامیله حاقلى دئییلدىم، ایکینجیسی اونا گۇرەکی، فیروزون مصلحتلرینی خاطیرلادیم، اوچونجوسو ده اونا گۇرەکی، بو ایشدن ده گىتمک ایستەمیردیم. آخری مدینە بوردا ایشله بیردی. نه ایسه مسئول کاتیبین او تاغینا گىتدىم، عذر خاله لیق ائله‌دیم.
گئچە مدینە يە زىنگ ائله‌یندە بیلیردیم ندن دانیشاچاق.

- بیلیرسن، رستم، - اونون سسیندە بیر جانلانما، ھوس واردی، - بیزیم سئیمور بیلیرسن نئچە مرد آدامدیر. بو گون من اولما میشام، آمما ھامى دانیشیر کی، مشاوره‌دە دوروب مسئول کاتیبی بېرتەر ائله‌ییب. باش یویوب، قورو سریب، آغزیندان چیخانى دئییب. بیلیرسن، ھامى بوندان دانیشیر. آخری هله ایندیبیه کیمی اونون بیر سوزونو ایکى ائله‌ین اولما مایب. اؤزو ده بوقدر آدمین ایچیندە کیشىنى بى آپىر ائله‌یەسن.

- بیلیرم، - دئدیم، - بو تىپدە آداملارى من ياخشى تانىبىرما. اجلاسلاردا آلوولو نطق لر دئىيرلر، آداملارين ایچیندە باسىب، كسىرلر، آمما سونرا تكىيىدە گئىدip عذر ایستەمیرلر. یقین سئین سئیمورون دا اجلاسدان چیخىب گئىدip او كیشى نین يانىنا، شاهىدىسىز- زادسىز بېخىلىب آياغينا، باشلايىب يالوارماغا.

او، كدرلى سسلە:

- آخرى بئلە نىيە دانیشىرسان؟ - دئدی. - نىيە سن اونو سئومىرسن؟

- اونا گۇرەکى، سن اونو سئوپىرسن. من ده سنى سئوپىرم.

- چوخ گۈزلە. ھامىمیز بیر- بېرىمیزى سئوك دە.

- البتە، سن ظارافات ائله. بلا اوندادىر کى، اونونلا سىن گۇرۇشورسەن، اوز- بوز دانیشىرسان، كىنوييا گىتدىرسن.

- كىنوييا؟ نه بیلیرسن کى، اونونلا كىنوييا گىتدىرم.

- نىيە ده گىتمە يەسن؟

او گولدو. گۇرونور بو فيكىر اونا خوش ايدى.

- منیمه ایسه آنچاق تلفونلار علاقه ساخلایرسان.

- آخى بىز سینىنله دانىشمىشدىق.

- سن منيم حاقي جداونا بير شئى دئميسىن؟

- نه دانىشىرسان؟ من بو باره ده هئچ كىمە، هئچ واخت بير كلمە ده دئمە يەجم.

منىمچون بو، نئچە دئىيىم، او بىر آن سوسدو، سۆز آختاردى، - مقدس بىر شئى دىر.

سحرىسى گونو بىز اونونلا كينوييا گئتمىشدىك. فيلم سيناپچى يېلىوتلار حاقينىدا ايدى و مدینە قەھرلەنمىشدى. بلکە بونا گۇرۇھ اوندا قلىبىنى بوشالماق احتىاجى واردى و بىز بولوارلا ائوه قايداركىن او منه ھلاك اولمۇش ارىيىن دانىشىرىدى. دئىيردى كى، بىزيم بوتون ۇمۇرمۇز گۇيىدە كىچدى. گۈيىدە تانىش اولدۇق. او يېلىوت[خلىبان] ايدى، من عادىيە سرىنىشىن.

سونرا من ستواردىسا ايشلەمە يە باشلايدىم كى، ھمېشە اونونلا اولوم. ائولندىك. باكىدان موسكوايى، موسكوادان - باكى يا اوچوردۇق و طيارىدە خلوت گوشە تايىپ افۇشوردوك.

سونرا بوبىنوما اوشاق دوشدو، ماذۇنېتە چىخىدىم. آخرىينجى دفعە اونو تراپا قدر اۇتوردۇم.

آيرىلاندا اونلارين دوداقلارى آراسىندا مسافە يوخ ايدى، آمما بىلىمیردىلر كى، بو مسافە حىاتالا اولوم آراسىندا كى مسافەدىر. ابدى گۈيىلە، اونون هئچ بىر واخت قايتىمما ياجاغى ابدى گۈيىلە-يېش آراسىندا، مدینەنин اونو دايىم گۈزلە يە جە بىي يېش آراسىندا كى مسافە. طيارە يېرىنندە ترپىننە مدینە اونون آرخاسىنجا سو آتدى. يقىن آوياسىيا تارىخىينىدە ايلك دفعە ايدى كى، معاصىر ھاوا اوچاغىنinin آردىنجا، مين ايل بوندان قاباقكى عادت اوزره سو آتىرىدىلار. سونرا او، گۈيە قالخدى. سونرا ياغىش ياغدى.

مدینە آياق ساخلايدى، نەيسە قولاق وئرمە يە باشلادى. بىر قىردن سونرا بو اوغۇلتۇنو من ده ائشىتىدىم و باشا دوشدو كى، او بوسىي ھامىدان قاباق ائشىدىر. بىز گۈيىدە حرکت اىدى رنگ-برنگ ايشيقىلارا باخىردىق و مدینە دئى:

- اونون قىرى او ردادىر. آروادلا رارىيىن قىرى او سىته قىبىر ستانلىغا گئىدىر، من ده گۈيە باخىرام.

سونرا مدینە منه دانىشىدى كى، بعض آخشامىلار آئىرۇدرومما گئىدىر، ائلە بىلە بىر كناردا دايانيير، دوشن، قالخان طيارەلەرە تاماشا ائدىر. سونرا دئىدى كى، اوشاق دا ائلو دوغولدو، ارىنىن بو يادگارى دا قالمادى.

من اليمى اونون اوزونه چكىب ياناقلارىندا كى گۈز ياشلارىنى سىلدىيم، سونرا دلى كىمى اونو اوپىمە يە باشلايدىم.

او:

- یوخ، یوخ، یوخ، لازیم دئییل، - دئییردی و من حیس اندیردیم کی، گئت-گئده او بو سوژلری داها بؤیوک چتینلیکله دئییر.
- من اونو اوتوردو و در حال زنگ ائله دیم.
- سسی هیجانلی و حتی بیر قدر شن ایدی و منیم بوتون رومانتیکلره - هاوادا، پئرده، دنیزده هلاک اولموش بوتون بیچارلره یازیغیم گلدى.
- بیلیرسن، - دئدیم. - ایندی ایشده ده اونونلا «سن» دئیه دانیشیردیق، - دونن بیز آبریلان کیمی سنه زنگ ائله دیم، تلفونون مشغول ایدی. گنجه نین او واختیندا کمینله دانیشیردین بىلە؟ من هئچ گۈزلەم زدیم. اونون رنگی قاچدى، صیفتى گرگىنلشدى. آمما تئز اۋۇنون الله آلدى و دئدی:
- يقین آیرى بىئرە دوشموسن. من گلن کیمی ياتدیم...
- دونن سنى يو خومدا گۈرموشم.
- غربىھەدىر، حیاتدا هئچ بير واخت گۈرمەدیيىن آدامى يو خودا نىچە گۈرمك اوЛАR؟
- سسینى گۈرمۈشۈم يو خودا. بىر ده «نېرىنقا» رادبىون.
- «نېرىنقا»نى يئنه تصور ائدە بىلرم، آمما سسیمی نىچە گۈرموسن، هئچ عاغلىما سېيغىشىدیرا بىلمىرم. سنجە، من نىچە يىم؟ هئچ منى تصور ائدە بىلیرىسىمى؟
- البتە. ھوندور بويلو، اوزون قىچلى، اوزون ساچلى - من اونون اصىل گۈركىمینه او بىغۇن اولمايان شىئى لرى دئییردیم.
- آفرىن سنه، - دئدی. - لاپ دوز تصور ائدېرسن. ايندی من هر گنجە سىنин يو خونا گىرە جم.
- يقین سىن تك منىم يو خوما گىرمىرسن...
- يئنه باشلادىن؟
- یوخ، بىلیرسن، دئیىرلر مەھىن بانو هر گنجە يوز كىشى نىن يو خوسونا گىرېرمىش. سىنин تىرازىن نىچە دىر؟
- من بىر جە نسخە يىم و آنچاق سىنин يو خونا گىرېرم. سىن منىم گۈزۈمۈن ايشىغىسان.
- حدسىز درجه ده منتدارم.
- بورا باخ، گۈزۈمۈن ايشىغى، بىر مسئلە يە سىنيلە مصلحت لاشمك اىستە بىرم. آمما، خاھىش ائدېرم، اۇزوندن چىخما، هاي-كوى سالما، تلفونو دا آتما.

من بو صحبتی اوچ گوندو گۆزله بىردىم. اوچ گوندو تعجلەنيردىم كى، نىيە بولارده دانىشمىر.

- قولاق آس. آمما اول يانينا گتىر واليدول قوى.

- ياخشى، اورىيمى چكمە.

- ياخشى. اوچ گون بوندان قاباق سئىمور منه تكلىف ائلەدى كى، اونا اره گىدىم. اورىين گىتمەدى كى؟

- يوخ - دئىيم. - نه جاواب وئردىن اونا؟

- هلە هەچ بىر جاواب وئرمە مىشىم. سينىلە مىلھەن لىشمك اىستە بىرم. آخى سن منىم ان ياخشى، ان عزيز دوستومسان. ان عزيز آدامىمسان.

«قادىن پىشكۈلۈزىسى غربىيەدىر. باشقاسىنا عاشيق اولان كىمى سن ان ياخشى دوست، ان ياخخىن آدام اولورسان».

- لازىم دئىيل - دئىيم و ان غربىيەسى بولىدى كى، من صىميمى دئىيردىم. - هەچ كىسە گىتمە. يا دا منه گل. من سنى سئۇيرم. آى آلاه، كاش تىلەنۋىلا ئولنمك اولايدى. او قەقەھە چكدى. بىر قدر عصبي و صىنعتى گولوردو.

- عاغىللى اوغلان اول. آخى سن هلە لاب بالاجا اوشاشسان.

- من؟ نه بىلىرسن. سن كى، منى گۈرمەميسن.

- من حىس ائدیرم. هر شئى دن حىس ائدیرم، سينى سىسىندىن، خاصىتىندىن، منه علاقىندىن. يالوارىرام سنە، ھېميشە بىلە قال، بۇيومە يە تىلسەمە.

- نه بىلىرسن، بلکە من سينىن سئىموروندان بۇيۇرمۇ.

- يوخ يوخ عزيزىم. قادىن حىسلرى هەچ واخت آلاتمىرىم. بولاب مىضىكە يە اوخشاپىرىدى، آمما منىم گولمە يە هوسىم يوخ ايدى. نه ايسە دوغرودان دا آغلى، كدر، انتظار دويوردوم.

- لازىم دئىيل، مدينه، - دئىيردىم. - بىس من نه ائدەجم؟ آخى ارىن اجازە وئرمىيە جىك كى، گىچە سەنە زىنگ وورۇم.

- فيكىرلىشىپ بىر شئى تاپارىق. آخى تىلەنۋىن علاقەسى خيانە دئىيل، گوناھ دئىيل. او واختا سينىن دە ئوينىدە تىلەنۋىن اولاجاق، من اۆزۈم سەنە زىنگ ائلىيە جم.

آخى اونا نئچە باشا سالايدىم كى، بۇ هەچ بىر واخت مەمكۈن اولمايماجاق.

- منى باشا دوش، - دئىيردى، سىسى جىدى و كدرلى ايدى، - باخ، - سىز كىشى لىر

هردن تکلیکدن، تنهالیدان شکایتله نیرسیز. منیم لاب گولمه بیم تو تور، چونکی سیز اصیل تکلیبین نه دئمک اولدوغونو هنچ واخت باشا دوشه بیلمز سینیز. ائله تکلیک کی، اونو یالنیز قادین باشا دوشه بیلیر. گنجه آیسلیرسان، دیوارلار اوستونه گلیر... نه ایسه، غملی شئیلردن دانیشماiac. سن نه دئسن، اونو ائده جم. ایسته بیرسن یوخ دئیم. من اونا نه دئیه بیلدیم؟ او سوسدو، سونرا من طیاره اوغولتوسو ائشیدیم و باشا دوشدم کی، بو اوزو ائله جاوابدیر. هنچ بیر واخت بیزیم هنچ بیریمیز - نه من - رستم، نه د من - سئیمور اونون هلاک اولموش اری نین پترینی توتا بیلمه یه جه بیک.

او آخشم ایشدن سونرا ایلک دفعه منی اؤینته دعوت ائتدی. من دهليزی و مرتبه نی بیلیر دیم، آمما منزیل قاپیسینی تانیمیر دیم. قارانلیقدا باشقاقاپینی دؤیدوم. آچان اولمادی. کیبریت چکدیم و قاپینین اوستونده نوت ورقینده یازیلمیش «آچار قونشو دادیر» سوزلربینی اوخدوم. نوت کاغذینی گورن کیمی قاممالار یادیما دوشدو و بیلیدیم کی، قاپینی چاشدیر میشام. چۈنوب قارشیدا کی قاپینی دؤیدوم.

«ئىرپىقا» رادیوسو، يومشاق كورسۇ، تورشىر - هر شئى ئىينىلە من تصور ائله دىيىم كىمىيدى. - بوساعات، سئیمور سنه عنтиقە موسىقى تو تاجام، - دئدى. - سن قولاق آس، من دەچاى قويوم. سونرا من اونوا خشايير دیم. حیس اندىر دیم کی، اونا قادىنلىغى خوش و چتىن بير آغرى بىلا قاپىدىر. دیوار دالىندا لاب ياخىلىقىدا قامما چالىمغا باشلا دىلار، بىردىن او منیم اللرىمین آراسىن دان چىخدى و نە يەسە قولاق آسماغا باشلا دادى. من دە دىنلە بىر دیم. بیلیر دیم کی، بىر نىچە ئانىهدان سونرا من دە بو اوغولتونو - طیاره اوغولتو سونو ائشىدە جم. آما هنچ بير طیارە - فيلان يوخ ايدى. بىردىن باشا دوشدم کی، مدینە نە يە قولاق وئرير، مدینە تلفونو دىنلە بىردى. بو واختلار او زنگ ائدردى.

- او، - يعنى من.

بیلیر دیم کی، او داها زنگ ائله مە يە جك، داها هنچ بير واخت زنگ ائله مە يە جك، آمما بىر آن من دە شىھەلتىدیم، من دە گۇزلە دیم و من دە معجزە آرزولا دیم - ایستە دیم، تلفون سىلسلىسىن.

تلفون سو سموشدو.

گورجو فاميليياسى

بو نه غرييه تئلگرام ايدى: «مورادوو اوختاييا - ۲۹ باكيدايم - رئيس ۲۰۳ قارشيلا» امضاسىز! ۲۰۳-جو رئيسله اوچان طياره موسكودان گلير. آمما آخى كيم اولا؟ موسكودان هئچ كىس گلهسى دئييل. هئچ كىمى گۈزلەميرم. بو تئلگرامى كىم ووروب گۈرەسن؟ عاغلىما هئچ كىس گلمير. هله ياخشى كى، تئلگرامى آنام آليپ. باجىم آسایدى، گورنه معركە ايدى. دوز بىر ابى منى دولابجاقدى.

سحر ائركن اوچاق مئيدانى اوتبوبوسونون يومشاق كورسوسونه سېرىنىپ افز-افزومە فيكىر ائله بىردىم: ياخشى، آخى من كىمى قارشىلاماغا گئدىرم؟ اوتبوبوس شهرىن يوخولو كوچەلر يىندىن كئچىرىدى. من گلەجك مسافيرىم حاقىندا دوشۇنر كېنجرەدن ياتمىش شهرى سئير ائدىرمىم. ياواش-ياواش يوخودان اويانان شهرىن سحر منظرەلىرى فيكىرلىرىم يايىندىرىرىدى و من نامعلوم تئلگرامىن مولفى حاقىندا قطعى بىر قرارا گلە بىلمىرىدىم.

شهرە صبح او باشداندان باخاسان. آنجاق او واخت شهرىن اصل سيماسىينى، داش سيماسىينى، داش وارلىغىينى گۈرە بىلرسن. بو زامان شهر چىلپاق، آدامسىز،

حرکتسیزدیر، يالخی دیر، بزک-دوزک سیزدیر، سسیسیز-سمیرسیز، دانیشیقسیز، نئون رئلامسیزدیر. ویترین لر ده سوکوتا غرق اولوب، آفیشلر ده. داشن لار دونوب، سوسوب، اوپویوب.

تک-تنها بیر پیادانین بوش، آدامسیز، مئیدانا دامجیلایان آددیم‌لاری. آسفالتی ناخیش-ناخیش بعضن نارین یاغیش - سحر یاغیشی.

موسکوادا اوْلکه‌نین باشقاشهرلرینده ياشایان بوتون دوست‌لاریمی، تانیش‌لاریمی خیال‌یاما گتیریدیم - یئنه بیر شئی چیخمیردی. مختلف سببلره گؤره - هئچ بیری اوْلا بیلمزدی. بلکه متیم باکی تانیش‌لاری‌مدان، دوست‌لاری‌مدان بیریدیر، موسکوادان گلیر، يوخ کی، يوخ. هئچ بیری اوْلا بیلمز، بیر جه جیحون دان باشقا.

جيحون کیچیک قارداشیم‌دیر. موسکوادا معمارلیق اینستیتووندا اوخويور. واختى له من ده اورانی بیتیرمیشم. بلکه گلن جیحون‌دور. يوخ، اوْلا بیلمز، اوْلا سیراگاگون اونون لا تتلغون لا دانیشمشام، اوقاتینین تلخ اولماسیندان بیلديم کی، پولو يوخدور. اونون حالینی ياخشى باشا دوشوردوم. اوْزوم ده بئله وضعیته آز دوشمه‌میشم. موسکوادا، ائوند اوْزاقدا پولون قورتارا، ايللاه دا بايرام قاباغی. جيحون‌دا دئیم کی، داري‌خmasین، پول گوندرم اونا. چوخ دا اولماسا، هر حالدا بايرام خرجلیي اوچون كیفایت ائدر. او دور کی، چتین عاغلیم کسیر، بو صحبتدن سونرا جيحون لapidان دورا گله باکی يا. بیر ده آخى گلسه، داهـا آدینی نیيـه گـیـزـلـدـیـر؟ عاغلیما بـیرـ فـیـکـیـرـ دـهـ گـلـدـیـ. آـماـ بـوـ فـیـکـیـرـ - خـامـ خـیـالـ اـیدـیـ. غـیرـیـ مـمـکـونـ شـشـیـ اـیدـیـ، باـشـ توـقـاتـ اـیـشـ دـئـیـلـدـیـ. اوـلاـ بـیـلـمـزـدـیـ.

نه ايسه، گومان‌لار، فرضیه‌لر ايچیندە وورنۇخوردوم کی، بیر ده گوردوم بیزیم آوتوبوس ائیرپورتون تزه بیناسينا يان آلیر. بیر معمار کیمی بوبینامنی هئچ آچمیر. من، نئجه دئیرلر، كنج و يېنىلىكچى بیر معمار کیمی وار قلبىم‌لە حىس ائدیرم کی، بینانىن لايحه‌سىنى چكىمىنى منه تاپشىر سايدىلار، ائله بېرىشنى تىكىردىم کی، هامى نىن آغزى آچىق قالاردى. مسافيرلر بو بىنانى گورن کیمی غش ائدیب تراپىدان بىخىلاردىلار. بیر نئچە دقىقەدن سونرا آچىق ائيوندا دايانيب ايندىجە ائنميش طياره يە سارى

با خیر دیم. طیاره نین قاپیسینا تراپ چکمیش دیلر، تراپین باشیندا هله لیک تک بیر جه عسگر دور موشدو. ماوی فور ملو. سونزا قاپی نین حاشیه سینده کؤک بیر کیشی گوروندو، یاشیل پالتووسو واردی. اونون آرخاسینجا جاوان عسگر گوروندو، سونرا او شاقلى آرواد، باشقا بیر قادین، کیشی، قادین... آمان آلاه! خام خیال. غیری- ممکون اولان شئی. «اولا بیلمز». بلی، اودور کی، وار، عاغلیما گلن و عاغلیمدان قوودوغوم فیکیر. تراپلا هوندور بیر قادین اتنیردی. یاراشیقلى و عظمتلى. جاوان و گوزل. ساچینین غریبه بورومو، پالتارینین غیر-عادیلیبی در حال اونو باشقلا ریندان آییربردی. من اونو بیر آن ایچینده - گونشلیک، قارا گوزلوك لرینی گورنه کیمی تانیدیم. بلکه بو گئیمده، بو قیافه ده اوسته لیک قارا گوزلوبو ده گوزونده اولسایدی، هئچ تانیما یایدیم دا. آمما تانیدیم - گوزلریندن تانیدیم.

هر احتمالا قارشی بوتون مسافیرلره گوزل گزدیریردیم، آمما آرتیق بوز فایز امین ایدیم کی، تئلگرام اونداندیر و ایندی اورا-بورا دؤبیور و منی آختاریر.

- سلام، - دئدیم.

- اوختای، آی آلاه، من ده دئدیم، بلکه تئلگرامیمی آلمامیسان.

- شئی لرین هاردادیر؟

- هئچ نهیم یو خدور. عزیزیم، تئز منی بیر یئرده گیزلت. تئز تاکسی تاپا بیلریک؟

- بو ساعات تاپاریق. گئدک. خانیم خارجی کشفياتدان گیزلنیر؟

- تاکسی دا هامیسینی دانیشارام. هئچ اینانا بیلمیرم کی، باکیدایام. عزیزیم، آمما سن هئچ ذیشمه میسن.

تاکسی نین آرخا یئرینده او تور موشدو، او، گئری قاچان ائیرپورت بیناسینا، یولا، هوندور چیراclar احریصلیک له با خیر دیم.

- عجب قیامت ائیرپور تدور. لاب بیرو تداکی ائیرپور تاوخشایر. چو خدان تیکیبلر بونو؟

- اوج ایل اولار، - دئدیم. - بلکه بیر دئیه سن گوروم آخى...

- بو ساعات، بو ساعات، حیر صلنمه. بیلیرسن سنی گورمه ییمه نئجه شادام. ائله

سنی گورمکچون گلمیشم ده...
...

«بئله اولسایدی نه واردى کى - دئيه دوشوندوم، - بو جور خوشبختلیيە اینانماق او لار؟ اۋزو ده بئله آسان؟»

- چوخ گۈزىل، - دئىيم. ياخشى، بىس نىيە بئله گىزلىن، سىرلى؟

- عجب ايشدىر، - دئيه، تعجوبىلدى و پىچىلتى ياكىچدى. - من ارى آروادام، ايلك عشقىمىن وصالىنا گلمىشم، دئيرىسىن بىس هەچ بىر سىر زاد اولماسىن؟ اسىمر منىم اوشاقلۇق دوستوم ايدى. اون ايل بىر صىنيفەدە او خوموشدوق. منىم قاباگىمداكى صىدلەدە او توراردى.

وصال، ايلك عشق، فيلان... يالاندىر. هەچ واخت من اونون ايلك عشقى او لمامىشام. او دا منىم. دوزدو، بىر آز خوشوما گلىرىدى. نئجه دئىرلر، بىر آز كسىردىم اوندان. آمما ايلك محبت-فيلان... هەچ يادىما گلەمير، منىم ايلك محبتىم اولوب، يوخسا يوخ...

- نئجه باشا سالىم؟ بى ياخيندا بولغارىستاندان قايىتتىمىشىق. جامالى ياخين شرق او لىكە لرىندىن بىرىنه گۈندرىرلر.

جامال اونون اريدىر. بؤيوك دېپلوماتدىر. دوغرودان، مجازى يوخ، حرفى معنادا. يالانچى لار سۆزۈ، آوروپانىن بوتون او لىكە لرىندە ايشلە يىب. آز قالا سفیردى، آتاتاشنىدى ندى. يوخ، البته، سفیر يوخ، آمما آخر واختلار دئىھىسن، دوغرودان دا آتاتاشى ئيشلە يىرىدى.

آداملاردا غربىيە بىر خاصىيت وار - بىر-بىرى ايلە علاقەلرىنى دراماتىك شابلون اوزرە قورۇرلار. مثلن، اول من فيلانكس حاقىندا چوخ ياخشى فيكىرىدە ايدىم، سۇنرا اونو تانىدىم، گوردوم نه يووانىن قوشودور. ويا: اول او منى آچمادى، آمما سۇنرا گوردوم كى، قىزىل كىمى آدامدىر.

بو شابلونون، بو سخىمەن سببى، منجه، اوندادىر كى، هر آدام فوق-طېبىي بىر دراماتوردور. هر آدامدا دراماتىك انكشاف احتىاجى، خاراكتېرى آچماق، سۇۋئت حرکتى ياراتماق، نه بىلىم داها نه احتىاجى وار. او كى، قالدى جامال لا منىم

مناسبت‌لریمه - بوردا هئچ بیر درamatیک انکشاف، دیشمه، خاراکتئرین آچیلماسی و بوکیمی شئیلر يوخ ایدی. اولجه‌دن جمال منی آچمادی. اوندان سونرا دا هئچ واخت فیکریمی دیشمه‌دیم. خوشوما گلمه‌دی، والسلام، بیر دفعه گلمه‌دی و همیشه، دایما گلمیردی ... یعنی سؤزون دوزو، آخر و اختلار سون پئددی-سکیز ایله هئچ اونون لا گفروشمە میشدیک ده. بیر دفعه اوتّری، موسکوادا اونا راست گلدیم. دئدی کی، اسمر دوغوم ائوینده‌دیر. ولیعهد گؤزله بیریک. یادیمدادیر، ائله بئله‌جه دئدی: ولیعهد گؤزله بیریک.

سونرالار باکیدا بیلدیم کی، قیزلازی اولوب.

اسمر باکی تورپاغینا دوشننده اوزوندە هیجان، بیر قدر صنعتی، بیر قدر غیری-طبعی چىلغىنلىق واردی، آمما ایندی يواش-يواش بويھىجان، بچىلغىنلىق قرىم تكين اونون اوزوندان يوپولوب-سېلىنیر، يئرين: آزاجىق عصبى نىگارانلىق افادەسى گلىرىدى. آمما، كىم بىلير، بلکە بو دا اونون ماسكالاريندان بىرى ایدى. سنين نئچە ماسكان وار، - دئىيە واختايىلە من اوندان خبر آلاردىم. او واختلار، منيم بئله سوال لار وئرمك ياشىم چاتمىشدى، آمما بو سوال لارا اۋۇزوم جاواب تامىق واختى ھله قارشىدا ایدى. - بورا باخ، - دئىيە او، هوسلە سكوتو، پوزدو، آمما بو هوس اۋزو بير قدر ساختا ایدى، - بىليرسن، هاميدان قاچميشام، اريمدن، قىزىمداش، دوستلاريمدان، حتى درزىمدن، بو گون گرك اونون يائىنا گئىدەيدىم. دوزدو، تمام، قاچمامىشام، بىر جە گونلوويه. گئىجە اوچورام گئرى. گلدیم سنين آد گونون توپرىك ائدم، آمما گفرورم سن چوخ دا ائله سئۆپىنميرسن.

- بوشلاڭۇرک، حددىيەن آرتىق شادام کى، گلمىسىن، فداكارلىغىنى دا لازىمېنجا قىمتلىنىرىم، ھم ده کى، حادىھلرى قاباقلاپىرسان. منيم بو فانى دونيا يا قدم باسىدېغىم گون بو گون دئىيل، صاباحدىر.

- نئچە یعنى صباح؟ بو گون ۲۹- و دئىيل؟

- ائله دىر. آمما من ۳۰-دا آنادان اولموشام. ۱ مائى بايرامينا ھدېھ كىمى. - يوخ، - بو سؤزو ائله قطعى دئدی کى، آز قالا منى ده شوبەھە يە سالدى، منيم لاب

یاخشی یادیمدادیر کی، سیزه آیین ۲۹-دا گلمیشدیم.

«ایلاهی، گُور نهی یادیندا ساخلاییب؟ - دئیه دوشوندوم و حیس ائتدیم کی، قَهْرَانِیرم. قهْرَانِیردیم کی، بوقادین، ایندی منه تمامیله یاد اولان بوقادین، دیورون گئیمیلریله بزنمیش بو منیم باش تو تمامیش ایلک سئودام - اوزاق و اوندولموش او شاقلیق رفیقه‌م او آخشمای، ۲۹ آپرَئَل آخشماینی، ایل لرین، اولکه‌لرین، یاد او زلرین، یاد سؤزلرین ایچیندن کئچیریب ساخلامیشدیر. لاپ منیم افزوم تکی. آخری من ده او آخشمای دولاشیق عُمَرِمومون ایل لری، گون لری ایچینده ایتیریب آتمامیشدیم. ایندی ده او آخشم - رنگلری، سسلری، قوخولا ریلا بیرلیکده ایچیمدادیر، او ایل بیز مکتبی بیتیریدیک، آنام اجازه وئردی کی، بوتون صینفیمیزی قونون چاغیریم. آد گونومو ده ۳۰-دان ۲۹-آ، شنبه گونونه کئچیرتیدیک. ایندی نئچه ایل لردن سونرا او آخشم بورادا تاکسیده بیزیم آرامیزدا - اسمرله منیم آرامدا ایدی. او آخشم اسمرین منه گتیردی بی نرگیزلر، بیر ده اونون قیسا وورولموش ساچلاری. محض او آخشم اسمر او شاقلیق ایل لری نین اوزون هُرُوكلارینی کسدیرمیشدی.

یادیمدادیر، بیزیم ریاضیات معلمیمیز با بایئو لَوْهَهْنِین قاباغیندا بیزه تئوری ایضاح ائدرکن قفیلجن سوسارדי، فیکره گندردی، سونرا از بردن عمر خیامین، یا فضولی نین بیر بئیتینی دئیردی. او، شرق پوئزیاسی نین بیلیجیسی، عاشیقی ایدی. اسمرین اوزون هُرُوكلارینه او، - شب يلدا دئیردی سونرا دا بیزه باشا سالاردی کی، شب يلدا ایلین ان اوزون گئجه‌سی - ۲۲ دئکابر گئجه‌سیدیر. اسمرین ساج لارینی قیسا کسیلمیش گُورنده کیشی نین آز قالدی دیلی تولوسون. دوز بیر هفتنه در سده آنچاق ریاضیاتلا مشغول اولدوق. بابایئو ایندی آنجاق تئوری لر اثبات ائدیر، حل ائتدی بیمیز مسئله‌لری یو خلاییر، تا پشیریقلار وئریدی. بیر هفتنه سونرا لوحه قارشیسیندا یئنه بیر تئوری ایضاح ائدرکن. او، بیردن دایاندی، بیزه طرف چئوریلدی و اسمره باخدی:

- ایندی سین ساچلارین ۲۲ ایيون گئجه‌سیدیر، - دئدی.
- بو او برازین شرق پوئزیاسینا هئچ بیر دخلی یوخ ایدی. اونو بیزیم ریاضیات معلمیمیز ایجاد ائتمیشدی.

عنتیقه کیشی ایدی بابایئو. کؤک، بىلە پر، اوربى آچىق، گاه حىرصلى، اوزونو گۇرمە، گاه خوش، مەربان، گاه آجىقلى، گاه شن. ھەميشە دە سىسىلى - كويلىو. آما اۋلنده ساكت اوڭدو. ساكت و سىس - كوىسيز. سىسىز - سميرسيز داييانان ساعات كىمى. چوخوموز اوپۇن اۋلۇمۇنۇ نىچە آى كىچىندىن سونرا بىلدىك. بىلە اوزون مەتدىن سونرا باش ساغلىغىنا گئتمك گولونچ چىخاردى. گئتمەدىم.

- سن بىلدىن كى، بابایئو اوڭلوب؟!

او، غەلمىنەدى، ائلە بىلە - اوزونە كدر ماسكاسى تاخدى.

- ھە، يازىق. جامال دئىدى منه.

- جامال دا بىزيم معلمىمېز ایدى. او بىزيم مكتبه گلنده بىز دوقۇزونجو صىنىيەدە ايدىك. جامال بىزدن وور-توت يىددى - سككىز ياش بۇيوك ایدى. بىزە انگلييىس دىلى درسى دئىيردى.

- ياخشى، بىر دانىش گۇرۇم نه وار، نه يوخ. نىچە كىچىر ئۇمۇرۇن؟

- بىلە ۵۵۵ - دئىيە هوسىز جاواب وئەرىم و حىس ائتدىم كى، جاوايىمین سوبوقلۇغو اونا توخوندو، او دور كى، درحال سوروشۇم: - سن دانىش. سن نىچە ياشايىرسان؟

- اعلا - دئىدى. - اعلادان دا اعلا. اساس اعتبارىلە خارج دە عۇمۇر كىچىريرىك. آمما موسكوا دا حىاتىمېز اعلا كىچىر. يېنى اۋودە اوچ او تاقلى منزىل. تىلەنۈن، آتىندا قاراجى، واننادا قارا كافىل، دۇشەمەسى پلاستىك...

- سنە نە او لوب؟ نىيە او زوندن چىخمىسان. مگر من سنە بىر شئى دئىيەم؟

- آه، نە قدر حساسىسىنىز. قىلىنىز نە قدر اينجهدىر. بىر شئى دئىيەم؟ داھا نە دئىيە جىكسن؟ دور بىر سۈى دە منى. بىر بوناباخ، سن آللە. من آتىلا-آتىلا اور دان دوروب گلمىشىم بورا، ائلە بىلىرى سن آسان مسئلە ایدى منىم اوچۇن؟ گلمىشىم كى، او او زاق آخشامى قايتارىم، او آخشام عۇمۇمۇن ان خوش گون لرىيىدىن بىرى ایدى. بو جىناب ايسە او زونو چىكىب او توروب، قويوب او زونو داغ باشىنا، هەنج بو گون آد گونو دە دئىيل. من گولدوم.

- عزیزم، - دئدیم، - اینان کی، سنین گلمه بینه دونیالارجا سئوینیرم. بو منیمچون بایرامدیر، ان گوزل هدیدیر. صمیمی دئیرم. آمما من یازیق، من بیچاره نیله بیم کی، دونیایا بوگون یوخ، صباح گلمیشم، اشی، بونون نه اهمیتی وار؟ اساس او دور کی، سن گلمیسن، بیر شئی دانیشمیرسان آخری، ائله سیرلی گورکمین وار کی، من ده قورخورام بیر شئی سوروشوم.

- یاخشی، قولاق آس-موسکواداکی، بولقار آتاباشئسی نین آروادی چو خداندیر منه تکلیف ائدیردی کی، زاقورسکا گئدک. من ده راضی لیق وئردیم، سونرا بیر رفیقه می اونا قوشدوم، اؤرم ده گلدیم بورا.

- آلاه، سن ساختا، بیر جه دیپلوماتیک انگل لر چاتمیردی.

- هنچ بیر انگل-فلان یوخدور. بیز جاما لاچوخدان باکیبا گلمه یه حاضر لاشیریق. بیلیرسن نئچه ایلدیر بوردان چیخانیق. بورا گلنده ده گرک آزی بیر آی قوهوم لارا- تانیش لارا قوناق گئدک. بیر ده آخی نئچه ایل خارجده یاشایاندان سونرا گلیریک، آدی بؤیوکدور. دونیانین یاریسینی گرمیشیک. هدیه-فلان، اوزون بیلیرسن ده... من داهها بو ایل لر عرضینده هامیمچون هدیه آلیب حاضر لامیشام، آمما هنچ مجال ائله بیب گله بیلمیریک. یقین بو ایل ده گله بیلمیه جهیک. بیر آیا یئنه گئدیریک خارجه. آمما منیم... - بیردن او لاب اوشاق کیمی دوداق لارینی بوزدو، - ایچری شهر یامان دوشموشدو کؤنلومه.

اونلار ایچری شهرده یاشایر دیلار. تنز-تنز گندردیم ائولرینه. کؤنه پیللە کنین آلتیندا ایکی گوز کیچیک اوتاق. او تاقلارین بیرینین پنجره سی بالاجا، چیرکلی حیطه آچیلیردی. ایکینجی او تاغین یئرلی- دیبلی پنجره سی یوخ ایدی. بو اوتاق ایندیکی کیمی یادیمدادیر. بالاجا، لامپانین ضعیف ایشیغیندا ادبیاتدان افاده یازیبا حاضر لاشاردیق، قیش آی لاریندا اسمرین آناسی کئروسینکانی گتیررددی او تاغا- بیر آر قیزینماق اوچون. آناسی دئردی کی، ائوده کیشی اولسایدی، بو او تاغین دیوارینی دیشیب کوچه یه پنجره آچماق او لاردى. بئله پنجره دن دنیز گورونرددی. محاربه چاغی نین باشقما او شاقلاری کیمی، اسمرین ده او شاقلیغی چتین اولوب.

- بس نییه دئمه میسن جامالا؟

- غریبه سوال وئیرسن. جامالی تانیمیرسان؟ یادیندان چیخیب؟ او هنچ
دیشمه بیب.

یوخ، منیم یادیدان چیخمامیشدی. اسمر مکتبی بیتیرن کیمی جامال لانیشانلاندی.
جامال اسمره کوئنه صینیف یولداش لاریلا گوروشمه بی قاداغان ائتمیشدی.
حتّی صینیفده او خویان واختدا دا من هردن جامالین آجیقلی با خیشلارینی
تو توردوم. اسمر یولداش لاریلا چوخ دئیب گولنده. بیزیم یاشیمیز - بیزیم عمومی
وطنیمیز ایدی و بو وطنده جامال غریب ایدی. او بونو دویوردو. آنجاق من بونو
سو نرا لار باشا دوشدو.

اسمр خاریجی دیل لر اینستیتوونا داخلیل اولدو. جامال اوردا درس دئیبردی،
بیر ایلدن سونرا ائوندیلر، جامال عایله سیندن آیری، تک یاشاییردی، اسمر ده اونون
اثوینه کوچدو. بیر گون اسمر بیزه زنگ ائله دی و هامیمیزی قوناق چاغیردی. - آنجاق
دوز ۱۲-۵ ها !!

بیز هامیمیز گلديك - اوغلان لار، قیزلار، بیر پئرد بؤیوموش، بیر- بیر بیله قاپاز -
قاپاز اوینیان او شاقلا ر. ایندی ده گۈزۈمون قاباغىندادير، او گون.

باشقما بیر عالمه دوشموشدوک. ترتیمیز، حدسیز سلیقه يله، حدسیز ذوقله
بزهدیلمیش بو منزیل تمام باشقما بیر دونیا ایدی. بو عالمین هر دئتالی، هر اشیاسی
غیری- عادی ایدی و اسمر ده بو عالمین بیر اشیاسی ایدی. آمما نیگاران، افز یئرینی
تاپا بیلمەمیش، ناراحات لیقلا بو یئری آختاران اشیاسی، سانکى او یئری تاپیسب، ابدی
او یئر ده ئایتىلشىمك، حر كتسىزلىشمك، دونوب قالماق ايسته بىن بير اشیاسى.

اسمر جامالین آدینى بىلە چكمەدن: «لئکسىيادادير، - دئدى، - ايكىيە قدر
لئکسىيادا او لا جاق. اىكى ساعات واختیمیز وار»، بو سۈزلەرن ھامى اۇزونو داها دا
پرت، ناراحات حىس اشىدى. ان چوخ دا اسمر اۋزو.

اسمر قیزلا را منزیلی گۈستەریدى. بیز اوغلان لار ايسە اوتاقدا قالمیشدىق،
اشىیدىردىك کى، هار داسا سېگىر تەھلەر چكىلىر، جور بە جور مئخانىزم لار و جىهاز لار

قورولدايير، هار داسا سو آخيديلير. بيز افزو موز ده آغري ميزى آچىپ سئروانتين ايچينه تاماشا اندىرىدىك. سئروانتين ايچى چئشىدللى اكتوتىك ايچكى لرلە و چئشىد - چئشىد خارجى مار كالى سيقارئتلرلە دولوايدى.

سونرا اسىم ھامىمىزى ماسانىن آرخاسىندا او تور تدو. افزو مطبخه كئچىب، بىر بوشقاپ گتىرىدى. بوشقاپدا ايسە ... ايندى ده بونو خاطىرلا ياندا بوغازىم قهرلە نىر - بوشقاپدا يئددى دنه او جوز كاغىدا بوكولموش دوندورما وار ايدى - ھرمىزه بىرى. اسىم دوشوب، اونلارى بىزيم چون آلمىش و بوز دولابى نىن بىر كونجوندە گىزلىتىشىدى. او بىزى بىر جە بونا قوناق اندە بىلردى.

او آن ئۇمۇرمۇدە ايلك دفعە منه ائلە گلدى كى، اسىمىرى سئويرم و بىردىن اىستەدىم اونو گۇتوروب بوردان قاچام، هئچ بىلمىرم هارا، بلکە يئنە ايجىرى شەھەر. بوندان سونرا اونو گۈرمەدىم، بلکە دە تصادوفن بىر-ايکى دفعە كوچەدە راستلاشمىشىدىق، بىلمىرم، هر حالدا يادىمدا قالما يىسب. بىر قدر سونرا اونلار باكىدان كۈچوب گىتتىلەر.

- باخ دئىيە سن شەھەر چاتمىشىق. ائولرى گۈرورسن، بولاب تزە رايوندۇر.

- بىز هارا گىئە جە بىك؟

- بىزە، البتە، بىزە.

- يوخ، يوخ، نە دانىشىرسان؟ ائودە آنان، قارداشىن.

- باجىم، - دئىيەم، - قارداشىم موسكىوادادىر. او خويور.

- هاردا؟

- معمارلىق اىنسىتىوتىنىدا.

- سىنىن كىيمى، هە؟ ياخشى، دئ گۈرۈم ايشىنندىن راضى سان؟

- نئىجە دئىيەم، عمومىتىلە راضى يام. بىلىرىن اىل لر كىچدىكىچە آدامىن عاڭلى گلىرى باشىنا. داها افزو نو بشرىتىن داهىسى حساب ائلەمیرسىن، درك ائلە يىنده كى، سن دە باشقالارى كىيمى سن، باشقالارى نىدان بىرىسىن، راحاتلاشىرسان. عصىلىشمىرى سن، حوصلە دەن چىخمىرى سن.

- گؤزل فلسفه دير. هانسى دينه تاپىنميisan؟ زاقورسكا گرک سن گئده يدين.
- باخ، بو تزه شئى دير. منى ايندييە جن بير چوخ شئى لرده اتهام ائدييلر - كۈھنە پرستىليكىدە يالانچى نوواتورلوقدا، كونسېرواتيزمەدە و مودئرنىزىمەدە، عنعنهلىرىن اسىرى او لماقدا و عنعنه يە خور با خماقدا، مودا دالىنجا قاچماقدا و مودادان گىرى قالماقدا او سايىرە و سايىرە، آممادىدارلىقدا هله كى، اتهام اولۇنمamiشدىم، عاغىل لارينا گلمە يىب يقين.
- بئله دى. هاردا بئله سنتى اتهام ائدييلر. دئمەلى، سن بئيوك مباحثەلر دوغوران بير صنعتكارسان، هە؟ مثلا پىكاسو كىمى.
- يوخ، يوخ، عاغلىن اورا گئتمەسىن. بوتون بو قىزغىن مباحثەلر بىزىم شعبەنىن داخىلینىدە جريان ائدىر. شعبەمېزىدە جمعى - جوملتانى سككىز آداموار، بىندەنizىن شخصىتى و ايشى دە اوردا مذاكىرە اولۇنور.
- ياخشى، آخى سنين ايشىن نىن عبارتدىر؟
- رايون مەمانخانالارى نىن لا يەھلىنىن چكىرم.
- اوو، اوختاي، اگر بىلسە يدinin دونيادا نىچە مەمانخانالار وار. بير مەمانخانالاردا ياشامىشىق، ايكى گۈز ايستە بير باخسان. بولقارىستاندا بىلىرسن نىچە هوتلەر تىكىبىر، زولوتىيى پېسکى، سولنچىنى بىرئق - آدامىن عاغلى باشىندان چىخىر. سن گرک گۈرەسنى اونلارى. جامالنان من...
- «جامالنان من» افادەسى منى خىليلك عصبيلىشىدى و او دور كى، من اونون سۈزۈنۈ آغزىندا قويوب بير قدر كىskin خېر آلدىم.
- ياخشى، نە دئىيرسن، بىز گئده جە يىك؟
- يوخ، يوخ، من بورا گىزلى گلىميسەم. منى گرک سىندىن باشقىا بير كيمسىه گۈرمەسىن. تائىش - بىلىشى نظردە تو تورام. گل ائله بئله شهرى گۈزك، گۈستر منه باكىنى، گئجه دە اوچوب گئده جم. گئرييە بىلىت دە آلمىشام. ياخشىمى؟
- بىن شهرى نىچە گزە جىكسن كى، اىستەميرىسن سنى گۈرن اولىسون؟
- بودئى، باخ، - دئىه او، قارا ئىننەكىنى گۈزۈنە كىچىرىدى، - كىيم منى تائىيا جاق؟

کیم تانیجاچاق کی، من همین او اسمرم؟ تانیسالار داقوی اثبات ائله سینلر کی، منم،
گؤرك ننچه اثبات ائده جکلر.
سوروجو منه طرف دۇندو:

- ياخشى، خالوغلو، - دئدى. - هارا گئدە جەيىك.

- باخ، بوردا ساخلا، - دئدىم. - گلیب چاتدىق. چوخ ساغ اول.

بىز داغوستو پاركا گئتىدik، آچىق ياي كافشىنىدە يئمك يىدىك. بوتون شهر
آياقلاريميز آلتىندا ايدى. بوتون شهر. گۈي دنيز، گوم - گۈي دنيز، بير ده آغ، آغاپاپاق
گمى. كراسنوفودسکا گىىدىن «قىرغىز يستان» گمىسى.

بوتون اوغلان اوشاقلارى كىمى، بىز ده دنيز سرگىذشتلىرى حاقىندا دوشونور،
خرزره باخىب اوزاق ليمانلار، فيرتينالار و اوكتان لارى آرزو لاياردىق. بىتلە واختلاردا
جغرافيانى دا اونودوردوق. اونودوردوق. اونودوردوق كى، خزر آنجاق بؤيووك بير
گولدور. دونيانىن باشقما دنيزلىرىندن و اوكتان لاريندان آيرىلمىش غربى بير گول -
طبعىتىن عجايىب انكسپئريمىنتى. دونيانىن ان بؤيووك گولو. ان بؤيووك حووضو. ان
بؤيووك آكواريومو.

«قىرغىز يستان» گمىسى آچىق دنيزه طرف بېنلەرك اوزون - اوزادى فيت وئردى و
بو فيت سىسى آراملا شهرىن، دنيزىن اوزرىنه آخىب ارىيىردى.

- او آدانىن آدى ندىر؟ - اسمى الىنى او فوقە طرف اوزادى.

- نرگىز.

- نرگىز؟

- اصيل آدى نارگىندير. آمما من اونا نرگىز دئىيرم.

- هە، هە، نارگىن. يادىما دوشدو. اوشاقيقدا او منه چوخ سىرلى و افسانوى
گۈرونوردو. ائله اىستە يېرىدىم كى، بير اورا گئدىم. اورا گئتمك اوЛАR؟
- اىستە يېرسىن دنيز گۈريتىسىنە چىخارىق. آدайا چىخمايا جاغىق، آمما اونو لاب
ياخىنдан گۈرە جىكسن.
- نە ياخشى، گىڭىك ده اوندا.

- آخشم گئدريک، داها رومانتيک او لسوون. - حيس ائله ديم کي، استهزا اوناتوخوندو.
- گئدک، - دئدى.
- گئدک، يا بلکه بير شئي ايسته بير سن؟
- يوخ، يوخ، نه دانيشيرسان؟ بيلميرسن آريقلاماق چون نه مصيبةت چكمىشم.
ايندى، دئيهسن، نور مادا يام، ائله دير؟
- يوز فايز.
- من يوق سيسىتمىلە آريقلامايير ديم، بيليرسن يوق سيسىتمى ندىر؟
«يوق سيسىتمى». ايندى او، فرانسيز خالچالاريندان، كافكادان و آتونيونى نين فيلم لريندن، قالىچىن نغىمە لرىندىن دانىشا جاق، آمان آللە، بو همین او اسمىرىدىرىمى؟
همين او اسمىرى كى، سككىز ينجى صىنىفده او خوباندا اوغلان لارين توڭىتىنده بىزىم
صىنىف ژورنالىنى ياندىرىمىشىدى. ادبىات معلمىمى اونا اوچ قويموشدو. بو اسمىرىن
حياتىندا بىر ينجى «اوچ» ايدى. او، بوتون درس لردن اعلاا آيردى. خطى ده صىنىفده
هاميدان ياخشى ايدى. ادبىات معلمىمى نين بو «ناامر دليلىي» اسمىر ائله يېر ائله مىشىدى
كى، ژورنالى ياندىرى ماقلالار اونون اوره بى سويومادى. ادبىات معلمىمىن دەشتلى انتقام
آلدى. ندىنسە بو معلمىدىن هئچ بىرىمېزىن خوشو گلمىرىدى، اۇزو ده بىليردىك كى،
او، آروادىن دان اوددان قورخان كىمى قورخور. ائشىتىمىشىدىك كى، آروادى اونا گۈز
ۋئرىر، ايشيق وئرمىر، هم ده يامان قىسقانجدىر. اسمىر ده بونو بىليردى. بىر گون - او
گون ادبىات معلمىسى سحردىن اىكىنچى ئۇزوبه نين آخىر يىنا قدر مكتبىدە درسده اولور دو
- اسمىر كىشى نين ائوينه گئدېپ يازىق بىر گۈركملە (ماستا تاخماگى او شاقلىقدان
با جارىرىدى) معلمىمىن آروادىن دان سوروشوب: «معلمىمه نه اولوب، نىڭاران قالماشىق،
خستە دئىيل كى؟ بو گون مكتبه گلمە يىب.
- بىر فيسىقىرېق قوپموشدو، گل گۈرهىسن. اسمىرى مكتبىن قووا جاقدىلار. بابا يېش
بىر تەھر گىرىدى قانى نين آراسينا. ادبىات معلمىمى ايسە بىر نىچە گون اۇزونە گلە
بىلەمەدى. گۈزلىرى نين آلتىندا قاپقا را دايرەلە واردى.
- اسمىر، يادىن دادى ادبىات معلمىمى نين باشىنا نه او يون آچاردىق؟ او جاقچى نين

احوالاتی ياديندا؟ دئدیم کی، ادبیات معلمیندن خوشوموز گلميردی، هر دفعه او، صينفه گيرن کيمى، آياقلاري ميزلا يېرى دئيردىك، سوروشاندا دا بو نديز، جواب وئيردىك کي، بيز نه بيلك، يقين آشاغىدا او جاقچى ايسلەير. او، بيزى باشقۇا صينيف او تاغينا كىچىرتدى و بيز هر شئىئى تزهدن باشلادىق. «بو نديز، او جاقچى دا بيزيم داليمىز جا گزىر»، دئيه او، تعجب لە نيردى.

اسمر:

- يوخ، - دئى. - او جاقچى كىمدىر؟

آنچاق من اونون يادينا سالمادىم. بىلە احوالاتلارى اونوتموسانسا، دانىشماغىن هئچ بىر معناسى يو خدور. بوتون تفروعاتىيلا خىالىندا ياشامىرلارسا، ايندى اونلارى دانىشاركىن سنه نه گولمهلى گله جك، نه ماراقلى، نه مزه لى. باشا دوشىميه جكسىن كى، بونون دوزو نده دىر.

دېنizه طرف چىخدىق. سحرىن بو چاغىندا دىنiz باغى قوجاقارى لارىن، قوجاغى كۈرپەلى آنالارين، او شاق لارين اختيارىندا ايدى. بىر آزدان سونرا بورا پېنسىيونئرلر گله جك، تسبىھلى قوجا كىشى لر. آيىنلرinden كۈھنە پېنجكلر، اللىرىندە تزه قزئاتلار، آرخالاريندا اۇتوب گئتمىش ئۇمۇرلىرى. سون سوز صحبتلار ايلدن-ايلىه، گوندىن-گونه داوم ائدىن صحبتلر. بلکە ده صحبتلار هئچ دېيىشمىرىدى، صحبت ائدىن لر دېيىشيردى. هر گون بورا گلن قوجالارдан بىرى گونلرinen بىر گونوندە گلمير. سونرا باشقۇا بىرىسىنى نىن يېرى بوشالىر. بو يېرى تزه لرى تو تور. تزه قوجالار، «يىئى باشلايان» پېنسىيونئرلر. كىمسە گلير. كىمسە گئدىر.

سونرا آخشام دوشور. بولوار اورتا ياشلى لارين اولور. ايش گونوندىن سونرا فايدالى گزىنتى يە - تئرئنكورا چىخمىش آداملار. دىنiz ھاواسىيلا جىير دولوسو نفس آلان معتبر كىشى لر، قادىن لار... آلا-قارانلىق گىزلى خىابان لاردا ايسە جاوان لار، ستوپيشن لر سكامپىالارين او زونو او بىرى طرفە چىخىرىپ اۇپوشورلار. سونرا گئچە دوشور. گئچەنinin بىر يارىسىندا تمامىلە بوش، آدامسىز بولواردا مىلىسيونئرلەrin آددىم لارى آيدىن ائشىدىلىر. او طرفدىن حالاي-والاي ووران بىر

کفجیل اوزون چکمیش مجلیسدن قاییدیر. ساییق میلیسیونئر دقتله اونو ایزله بیر. آمما کفجیل کئچقوشونون هئچ کسله ایشی یوخدور. او هئچ بیر قانونو پوزمور. اؤزو اوچون پسدن اوخویا-اوخویا یولویلا گئدیر.

آمما ایندی سحردیر. آچیق، آیدین بیر سحر. اوزاق، سئیرک آغ بولودلار گؤی اوزونه بىرن-پرن داغیلیب، گونشی توتمورلار، ایشیغى گیزلتیمیرلر. بولواردا اوشاق لارین اختیاریندادیر. اوشاق لار اویناپلار. کوس لارینى، اوینچاق لارینى بیر-بیریلە بؤلوشورلر، قوغال لارینى، بولکالارینى بیر-بیریلە بؤلوشورلر. بیر-بیریلە دونیا حاقيندا اؤپرندىكلىرى تزه خبرلرى، معلوماتلارى بير-بیریلە بؤلوشورلر. معين لوحه لر مختلف آدام لار دايير-بیرینه بنزرو شونجه لر اويداير، او دور كى، اسمر سوالىنى وئرنده فيكىرلى ييمىزىن عئىنى منزيله گلېپ چاتماسىنا تعجب لنمه دىم.

- سن نىيە ئولنمىرسن؟

گولومسوندوم و چىيىنimi چكدىم. نه منزيل شراييطىمدىن سۆز آچماق ايستە بىردىم، نە دە عايىلە وضعىتىمدىن. ايستە مىردىم دئىم كى، ائوين بؤيووك كېشىسى منم، آنام قوجادىر، باجىم چىمناز باكىدا اوخويور، قارداشىم جىحون موسكوادا. هم دە بوتون بونلار سبب دئىيلىدى. حقيقىتىن آنجاق بير حىصەسى، بير چىرىگى ايدى. تام حقيقىت دئىيلىدى.

- يوخسا آند اىچمىسىن كى، سوباي قالاجاقسان؟

بلکه دە حاقلى دىر. منىم خاصىتىم عايىلە حياتىيلا، اوشاقلا، آروادلا چتىن اوپوشما. آمما بىردىن ايستەدىم اسمە دانىشىم كى، بير مائى گونو، ايشىقلى، آيدىن بير مائى گونو كوچىدە بير «موسكويچ» گۈرۈدم. ماوى «موسكويچ» بير ائوين قارشىسىندا دايامىشىدى. ماشىنин دال پنجرەسىندىن بير تور باغلاما گۈرونوردو. باغلامادا جوربه جور يئمك-ايچىمك شىئىلىرى، مئىوه، گۈرۈتى واردى. ماشىنин يانىندا ساغلام بىنلى، كولش صىفتلى، جاوان بير كىشى دايامىشىدى. اينىنده قىسا قوللو يونگول كۈينك واردى. يانىندا آروادى دايامىشىدى. اوزدىن سىفابىي، سلىقەيلە و ذوقلە گئىينىمىش جاوان بير گلەن ايدى آروادى. يانىندا دا اوشاق لارى. گول كىمى تر تمىز،

سلیقه‌لی گئینمیش، دارانیب سیغاللانمیش اوشاق لاری - یئددي-سککیز یاشلى اوغلان و دۇر-دېش یاشلى قىز. بير قدر كناردا بو عايلەنин دوستلارى، اونلار دا آرواد اوشاقلا دايامىشدىلار و يقين ماشىن گۈزله يېرىدىلر. او واخت بىردن آنى بىر فيكىر كىچدى باشىمدان كى، بوتون بو شئىلرده باياغى هئچ نه يوخدور و من اۋزوم ده آراجىق ايستەيىرم بوتون بونلارى.

اسمر منى فيكىرلىيەن آيىردى :

- بىلىرسن موسكوايلا باكى نىن فرقى ندەدىر؟ باكى دنىزە دىرىنير، قاتار سون دايانجاغا دىرنىن كىيمى. باكى دنىزىدە قورتارىر، بىتىر، نىتجە باشا سالىم سنى، بىلە ئىلە بىل كى، دنىزە تۈكۈلۈر، دنىزە آشير، باخ بوساحىل ئولرىنinin، آجاجلارينىن عكسييلە بىرلىكده سويا دوشور. آمما موسكوا... موسكوا قورتارمیر، بىتمىر، ياواش-ياواش يوخا چىخىر، كنارلاريندا ارىيىب گىندىر...

- بلکە دە سەن دوز دئىيىرسن. موسكوا تئز-تئز منىم يوخوما گىرير، ايستەيىرم ھر شئى آتىپ مىنەم طىيارىيە، لاپ سەننەن كىيمى، اوچوب گىدم. بىلە چىخىر كى آدام ھميشه هار دانسا هاراسا گئىتمك ايستەيىر.

- درين فلسفى فيكىردىر.

- بىس دىر منى دولادىن. اينجييرم سىندىن باخ.

بولواردان چىخىب اىچرى شەھرە طرف گىتتىدىك.

- بىر آدامنان گزىب ئىلەيىرسن - دئىيە او، قفيلىجە سورۇشدو.

- يوخ، - دئىيە من آنى جاواب، وئردىم، سونرا دوشۇنوب تىلەسىك: - «ھن» دئىمك ايستەيىرىدىم، - دئىمك، گۈر دوم كى، چوخ گىچ چىخدى و در حال ظارافاتا سالدىم، - من بعضن «ھن» يئرینە «يوخ» دئىيىرم.

اسمر ساكىتىجە :

- اولۇر، - دئىيى. - من دە عۇمۇرمۇدە بىر دفعە يوخ عوضىنە ھن دئمىشىم. آمما بىشا صاحبىتدىر.

- اىچرى شەھرى سۈكۈرلر، كۈھنە ئولرى، كۆچەلرى ...

- سەن نە دانىشىرسان، - اونون اوزوندە دەشت افادەسى واردى. - اولا بىلمىز. بو،

تاریخدیر، کثچمیشدیر. باشا دوشورسن، ایچری شهر معمارلیغین فولکلورودور، او نو عصر لره تیکیبلر، مختلف نسیل لر، مختلف آدام لار.

- بیلیرم، بیلیرم، عزیزم. هر حالدا آخری من ده معمارم. دئیرسن کی، ایچری شهر معمارلیغین فولکلورودور. بونلارین هامیسینی من بیلیرم. آمما بیر مسئله ده وار... آخری... آدام لار بئله بیر شرایطده یاشایا بیلمزلر. بو کؤهنه ائولر، ایری-اویر و کوچه لر، تمیز سیز لیک...

- دوز دور، راضی یام سیننه. قوى آدام لاری کوچورتسونلر.

- ائولر ایسه قالسین. گؤزل فیکیر دیر، بیزیم مدیر ائشیده بیدی سینین بو سؤز لرینی، شهرین تن اور تاسیندا بؤیوک، بوش، آدام سیز بیر اراضی - سانتی مانтал او شاقلیق خاطیره لری نین عابیده سی.

- دایان، او ختای، دایان گۇرۇم. بسدير يویوب آپار دین منى. بورا باخ، دئیه سن بو دۇنگە منه تانیش گلیر. ھە دە، البتە، باخ، بیزیم ائو اور دادیر.

- سیزین ائو اوردا يو خدۇر. سؤکوبىلر.

- نئجە یعنى سؤکوبىلر؟ آنام رحمتلىيە تزه ائوده منزيل وئرە جىكىلر، آمما من ائلە بیلیردیم کی، بو ائۇ قالا يىپ.

بیز اسمر گىلین ائوی نین خارابالارینا چاتدىق. قارشیدا يارى-سۈكۈلموش بوش ائوین شوشە سیز-کۆز سوز پنجرە لری بو خارابالارا باخىردى.

- باخ بو ائوی گرک تانیياسان، سیزین ائوین دوز قاباغىن دادیر.

- البتە، تانیيیرام. مىسمە خالا بو ائوده اولوردو. نووروز قاباغى شىركۇرا، پاخلاوا بىشىرنەدە اىيندن ياتا بیلمىردىك. بوتون گئجهنى بىشىردى. بیلیردىك کی، سحر بىزە دە پاي گۇندرە جك، آمما صاباحا قادر دۆزە بیلمىردىك.

اسمر چىغىرا-چىغىرا دانىشىردى، چونكى او تايدا كى اوج مرتبە ائوی داغىدان بولدو زئرین سسى قولاق لاريمىزى باتىرىردى. واقون دەھلىزلىرى كىمى دار كوچه لر، بالكون لارى واقون كوبىتلرى نین اوست يېشلىرى كىمى آز قالا بير-بىرىنە توخونان ائولر. بوتون بونلارین يېرىنەدە اىندى نەنگ بوش بير مئidan قالميسىدى داشلى، كىڭلى،

تولزو، اهنگلی مئیدان. اوردا، بوردا آتیلمیش لازمسیز نیمداش اشیا قیرینتی لاری، اوچرولموش اولونموش دیوار پارچاسینین گرکسیز شیرلی ناخیشی، سینیق آفتافا، قیریق کرانت، پاسلی بورو-بوش مئیدان. بومئیدانین تن اور تاسیندا قدیم حئیوان لاری خاطیر لادان خورتملو بولدوزئر ایشله بیر، سؤکور، داغیدیر، اوغولدا ییردی ، ندنسه اونون نومره سی پادداشیمدا حک اولونموشدو:

بیلمیرم، ندنسه، بیردن شعر او خوماغا باشладیم. بولدوزئرین سسینی باتیرماغا چالیشاراق اسمره شعر او خویوردم:

ایرین اوپرون،

دار کوچه‌لرین،

گوندوزلر

او تاق لاریندا کی بیاض گنجه لرین،

دامالاری نین یاستیسی،

ایچینین آستاسی،

کوچه‌لرینی

دولانان آددیم لارین

همیشه تنها سسی،

گنجه‌لرینی

دونیادا ایتن تاریخ تیکه‌سی،

ایچیندن بایر شهره،

بؤیوک شهره چیخان تعجبوم،

اوغرولا ریندان قورخان جیبیم،

اولوم آیاغیندادیر ایندی.

بیچاره شهر،

ایچری شهر...

- کیمین شعری دیر بو؟

- واقیف و کیلووون، - دئدیم، - جاوان شاعیردیر. یقین سن تانیمیرسان.
- بیلیرسن، - دئدی، - ایچری شهرده بیز ائله بیل بؤیوک کوممونال منزیله
یاشایان کیمی ایدیک. هامی بیر-بیری حقیندا هر شئی بیلیردی. بیری نین
رادیوسو چالیردیسا، بوتون محلله اوچون چالیردی. بیری نین دردی، یاسی اولاندا
آغلاشما سسی هامی نین ائوی ایچینده ایدی. خۇرکلرین ایسی ده همچنین. بیر
اوشاڭ قىزىلچالى اولدو مو؟ بوتون اوشاڭ لارا دىيە جىكدى.

اسمرین سۆزلىرى منىچون نه قدر ياخىن ایدى. آخى منىم عالمىمده ده ایچری
شهرىن تکرارسىزلىغى محض بوندا ایدى.

بیز ایچری شهرە قالا دئىيرىك. بیر معمار کیمی، منىم فيكىريمجه، قالا - معاصر
شهرلردىر، هەرە افزۇنینا چكىلن کیمی منزىلینە، افزۇ حجرە سىنه چكىلىر، پىللەنلر،
پىللەن مئيدانچالارى دا يالنىز كۈرپۈدور. بو كۈرپۈدە قۇنشۇلار يالنىز تصادوفن گۇروشە
بىلرلر. بىلە گۇروش لە ھەنج واخت تانىشلىغا، دوستلۇغا، ياخىنلىغا سبب اولا بىلەز.
كۈرپۈلر، يا دا واقون لار آراسىنداكى بوقۇرلار. بوقۇرلار دا تانىش اولوب دوستلاشماق
اولارمى؟ هەرە افزۇنینه - افزۇ كۆپەسىنە چكىلىر. بو كۆپەلى واقون لار - معاصر ائولر
مقابلىنده - ایچری شهر عمومى واقوندور. سئوينجى، كدرى، تاراھاتىلىغى، يوخسو
مشترىك عمومى واقون. داواالارى، غىيتلىرى، اىيلىرى - مشترىك، توى لارى، ياس لارى،
قايغى لارى مشترىك. معاصر شهرىن راحاتلىغى قارشىسىندا ایچری شهرىن نەبى وار؟
تمىز سىزلىبىي، چىركى، ناراھاتلىغى، ياماق لارى... قوجا صىفتى نين قىريش لارى
كىمى اىيرى - اوپىرو كۆچەلرى. يان پۇرتو؛ داييانمىش شىكىست، عليل ائولرى. بلى...
آمما بىر ده انسانى لىبىي، انتىت سئوينجى، عمومى طالعىنن عوض سىزلىبىي كى، اونون
يئىنلى ھەنج نە وئرمىز. بىر ده بىزىم اوشاقلېغىمiz. هە داشدا اىزى قالان اوشاقلېغىمiz.
- بودور، ایچری شهر.

بابالاريمىزىن ياشايىشى، ديرىلىبىي، عۆمۇر-گونو.

- بوتون بونلارى نايلە عوض ائدە جىكىسىنiz، اوختاى، - دئىيە اسمر يئنە ده منىم
فيكىرلارىمە جاواب وئرىرمىش كىمى سوروشدو: - شوشەدن و بىتنىدان تزە ائولر
تىكە جىكىسىنiz، ائلەمى، مدرن قوتولار؟

- بلی، - دئدیم، - چالیش کی، حیس لرینی بیر بالاجا جیلوولا یاسان و عاغیللى- باشلى فیکیر ائله. آدام لار گرک راحات یاشاسینلار، ائولریندە هر بیر راحاتلىق اولسون. اونا گۈرە دە اونلارى بوردان كۈچورمك لازىمىدىر. بىس ائولر نه اولسون؟ البتە، تارىخى اهمىتە مالىك اولان بىنالار ساخلانىلاجاق.
- تارىخى اهمىتە مالىك بىنالار! منىمچون تارىخى اهمىتە مالىك اولان بىنا - آنادان اولدوغوم ائودىرى. آنادان اولدوغوم، بؤيودو يوم، ياشادىغىم ائو. او منى عصبيلىشدىرىمە يە باشلاييردى.
- ياخشى، - دئدیم، - چوخ گۈزل، بىس اوندا نىيە اليىنە فرصنى دوشۇن كىمى بى عزيز- خلف ائوی ترك ائتدىن؟ - بونو دئمەييمە پېشمان اولدوم. گرک دئمەيە يە دئدیم. او جاواب وئرمەدى. بىر نىچە آددىم آتدى. كىچمېش ائولرى سەمته. دايىندى. ائولرى باخ بو يېرده ايدى. او تاغى دا باخ بوردا. پنجرەسىز او تاغى. چارپايسىنىن يانينا آناسى كۈھنە خالچا وورموشدو - ائودە اولان ان قىمتلى شئى بو خالچا ايدى. خالچا اسىمىرى دیوارىن رو طوبتىيندن قورو يوردو. اسىمر منه سارى دۇندو.
- گىندك، - دئدى.
- ايستەدىم اوونون باشىنى قاتام، غەللى خاطىرەلەرن آيرام، ايچرى شەھرىن تە پلانى حاقىندا دانىشىماغا باشلادىم.
- دايىان، - دئدى. دايىندىق. او، نەيەسە قولاق وئرىرىدى. من دە دىنلەمە يە باشلادىم. كۆچەنин او تايىندان ايکى آرواد كىچىرىدى و بىر- بىرىيەلە دانىشىرىدى:
- آغىز، قاراگونە دئيرىم، باشىوين چارەسىنى قىيل، شوغرىيىن ايشىن او لماسىن... - قادام اوونون آغزىنا، باشىندا عاغلى او لسايدى، گىندى اوونون- بونون قايسىنى سالمازدى كى ...
- آروادلار تىنى بورولدولار وا اسىمر منه اينگىلىترەدن دانىشىماغا باشلادى. ايکى ايل بوندار قاباق اونلار اينگىلىترە دە ياشايىردىلار و اسىمر اورانىن سماسىندا دانىشىرىدى، اوردا گۈى، - دئيرىدى، ائله آلچاقدىر، ائله بىل اليىن اوزاتسان - هم دە ائله بىل سولوب. ائله بىل بولودلارى گۈيە دیوار كاغىذى - او بوى كىمى چىكىلىر.

سونرا بیز خان سارایینین ایچینه گیردیک. داخیلی حیطلردن کئچدیک، پیللە لردە دایاندیق. گۇرمىن اینستيتوتدا، اىشىدە من بو عايدىنى نئچە دفعە تدقىق ائتمىش، كۈچورمۇشىم، چكمىشىم، ئۇيرنمىشىم. آمما ائلە بىل ايندى اونو ايلك دفعە گۇرۇردم. من اونون سطح لرى نىن داهيانە آهنگىنە، تناسىبلىرى نىن سىمائىرى ياسىزلىغىنالىنىكى يېنىدىن والە اولور دوم. ديوانخانانىن مىھەم آلا-قارانلىغى، داخیلی حیطلرین ساكىتلىبىي، سارايىن عظمتى - ائلە بىل بوتون بونلار ان درىن معناسىنى منه ايلك دفعە آچىرىدى. خان سارايى نىن بؤيووك مىئانىندا دايانيپ اىچرى شەھرىن منظرەسىنە تاماشا ائدىرىدىك. من داشىن مدرىكلىبىي حاقىندا دوشۇرۇر دوم. دوشۇرۇر دوم كى، بوتون بونلار نە بؤيووك سعادتدىر. من اىچرى شەھر كۆچەلرى نىن آد لۇھەلرىنە، هانسىسا دىش حكيمىنین ائلانىنا باخىردىم و عاغلىما گلىرىدى كى، بو يازىلار اىچرى شەھرىن ابدى داش لارىنى تحقىر اندىر، ادبىسىز گۇرۇنور. ائلە بىل مىلوسلىو ئىئرايا ناخىش ووروبىلار.

او آخشام، آپرئىل ۲۹-دا بىزدىن داغىلىشاندا، من دە ھامىيلا بىرلىكىدە چىخدىم. اسىمىرى اۇتۇرە جىكدىم، بىر آز گىڭىرى قالدىق اوشاق لاردان، بىردىن تىن باشىندا اسىرىن چىكمەسىنین دابانى چىخدى. من ماشىن ساخلادىم و عۇرمۇمۇزدە بلکە دە ايلك دفعە تاكسى يە مىندىك. اۇزۇموانلە ايتىردىم كى، ساغا عوضىنە، سولاگىن دەئىدەم.

اسمر:

- بوغدا، آرپا، - دەئى.

بىزىم ايدمان معلمىمېز بىلە دئىرىدى. مشق لر زامانى بىر آدام تله سىنەدە ساغلا سولو چاشدىراندا ايدمان معلمىمېز دئىرىدى كى، سولو-ساغى يادىندا ساخلايا بىلمىرسنسە، يادىندا ساخلا آرپا بى يانا، بوغدا او يانا. بو دا اونون ظلارفاتى اىدى. بىز تاكسى يەلە اسىرگىلىن ائۋىنە چاتىب ماشىندا دوشدوک. قاپىلارى نىن آنۋىندا آپريلاندا اسىر بىردىن دقتلە (ايندىكى واختىم اولسايدى دئىردىم كى، عىشوه يەلە) منه باخىب خبر آلدى:

- بىس سەن منه بىر شئى دئمك اىستەمیرىن؟ يېنە دە گۇرۇنور كى، فيكىر آخىنېمېز بىر منزىلە چاتدى و اسىرىن سۈزلىرىنە بى سفر دە تعجبلىنمه دىم:

- یادیندا او آخشمام منیم چکمەمین دابانى چىخمىشىدى، سىن دە منى اۇتۇرۇردون.-
بىر آز سوساندان سونرا علاوه ائتدى. - ھر شئى باشقاقا جور او لا بىلەرىدى.
- آنجاق من كىچمىشى چۈزلەمك اىستەمېرىدىم. اوشا قىيقدان بىز دايما نە ايسە
ايتىرىرىك. بعض آدام لاپ مات قالىر. آدام هاردا، هاچان بوقدر شئى يىغىب كى،
ئاله ھئى ايتىرە-ايتىرە يئنە دە نە ايسە ساخلايىر.
- آجمامىسان كى، ھلە؟
- ھلە يوخ. بىر-ايکى ساعاتدان سونرا.
- ياخشى. ايندى ساعات ايکى دىرى. ايکى ساعات دا واختىمىزى اۇلدۇر ك.
- عجب نزاكتلى سىن، دئمەللى، منىملە سىن واختىنى اۇلدۇرسن.
- ياخشى، سۆزدن سۆز چىخارتما. اىستەبىرسن، گىڭدك كىنوبىا.
- كىنوبىا؟ گىڭدك.

بىز فيلمىن لاب اولينە چاتدىق. سەندلى فيلم ايدى. «ژاپونىيا مەحارىيەلرده». من سەندلى فيلملىرى خوشلايىرام-بو فيلمىدە ايسە ژاپون خرونىكاسى نىن نادىر كادرلارى واردى: اۇلومە مەحکوم پىلوتلار- كامىكادىزەلر اوچوش قاباغى. آدامىن اتى اوپشىرىدى.

- بىر اونلارين صىفتلىرىنە باخ، - دئىئە اسىمر قولاغىما پىچىلدادى. - دەشتىدىر.

اوچوشدان قاباق اونلارين ھامىسىنىساكى ژاپون آراغى وئرىدىلر، طيارە يە قالخا- قالخا اونلارى چىن كىنۋو- كامئرايا باخاركى بىلىرىدىلر كى، قارشىدا اونلارى يالنىز اۇلۇم گۈزلەبىر و آرتىق هەچ بىر شئى اونلارى بو اۇلۇمدن قولتارا بىلمىز.

- گۈرهىسن، اونلار ھاوايا قالخاندا نە دوشۇنۇرمۇشلار؟ - دئىئە اسىمر سوروشدو. -

فيكىرىلىرىنى دېيشىمېرىلمىش كى؟ اونا دىكتور جاواب وئرىدى:

- كامىكادىزەلر يېردىن قالخان كىمى حىاتلا ابدى ويدالاشىرىدىلار. گىرىز قايتىماقچون اونلارين طيارەلىرىنە بىنزىن تۆكموردولر.

ساغ اليمىدە اسىمرىن بارماقلارى نىن عصبى تىتە بىشىنى دويىدوم. سونرا ساغ ياناغىمدا اونون ساچلارىنى، ساغ چىيىمەدە اونون باشىنى حىس ائتدىم. لاب ياخىنдан اونون ووردوغۇ عظرىن خوش، مستائدىجى قوخوسو گلدى. مندە دلى بىر

او شاق ایستیبی او بیاندی، او نو او پیمک ایسته دیم، آمما یئنه ده، نئچه ایل بوندان قاباگکی کیمی او پمه دیم. ایشیق یاندی. فیلم قورتار دی.

- بو دهشتدن سونرا یاخشیجا ناهار ائله مک لازم دیر، - دئیه او، قایغیسیز و شن گولومسه دی. - یامان آجمیشام. یاخشی کاباب یئمک ایسته بیرم. دئیرلر بوردا عنتیقه بیر کابابخانا آچیبلار.

- هه. بیرم وار بینقه دی ده. آمما اورا او زاقدیر. بیرم ده با بیلداد دیر. گندک اورا.
- گندک.

کابابخانا کیشی لرله دولو ایدی. اسمر قادین جینسی نین یئگانه نماینده سی ایدی. اونون غیری - عادی گؤركمی، گئیمی هامینین دقتینی جلب ائدیردی و بیزی هر طرفده سوزور دولر. هامی بیر بالاجا، یا عمللى - باشلى دم ایدی و، بیز بو با خیشلارین تن اور تاسیندا دایانمیشدق. هله کی، آجاق با خیر دیلار، آمما قور خور دوم سؤز - زاده آتسین لار، او دور کی بورا گلدی بیمیزه لاب - پشمان اول موشدو. یاخشی کی، بوفتچی منی تائیدی، مسئله نی در حال باشادوشدو و بیزه یانا شیب پنجره قاباغیندا کی ماسانین آرخاسینا آپار دی. من آرخام دنیزه طرف او تور دوم. اسمر ایسه آرخاسی جاماعاتا، او زو دنیزه او تور موشدو و من سفاریش وئرن مدتده چیبیم او ستوندن دنیزه و او فوقده گؤرونن چاتیلماز نار گین آداسینا با خیر دی.

- نه ایچه جهیک؟

- شامپان، - دئدی. - بیلیرم، بو لاب گؤرمە میشلیک دیر، کابابلا، شامپان ایچمز لر، آمما من ایسته بیرم. یادیندامی او آخشم، سیز ده...
بلی، یادیمدا ایدی. یادیمدا ایدی کی، او آخشم بیزده اسمر حیاتیندا ایلک دفعه شامپان ایچمیشدى. آمما اونون او شاقلیق خاطیره لرینین سانتی ماتال غصه سی منی یاواش - یاواش عصبیلش دیر بردی. حیاتین پوزولماز منطیقینه گؤره کئچیب گندلری قایتار ماق جهدی کیمه گر کدیر. اسمر نیبه بوتون اولوب کئچنلری قایتار ماق، خاطیره لری او یاتماق ایسته بیرم. بورانیه گلیب؟ او تون گونلرینه زیارت همی؟ کیمه لازم دیر بو زیارت؟ حیس ائدیر دیم کی، او قاتیم گئندیک جهه آجی اولور، قارشیدا کی پنجره دن

- سکی به میسمار کیمی و ورولموش دوم دوز آگاجلار با خیر دیم و قانیم داها داقارالیردی.
- کاباب گتیردیلر، گوئی - گؤپرتی، تورشو...
- یوز ایلدیر کور بئمه میشیم، - دئیه اسمر لذتلە کوره کیریشمیشندی. خیدمتچى شامپان لاری آچیردی.
- سنه گولمه لى بیر شئى دانیشیم. بیر دفعە بالا جاییر دیپلوماتیک مجلسیس واردی.
- جامال دا خیدمتچینى گۈزلمەدی، شامپانی اوزو آچماغا باشلادى. ترس کیمی شامپانین تیخاچى سیچرا دی، گئدیب دوشدو لاتین آمئریکاسى اولكەلریندن بیرینین سفیرینین بوشقابينا، جامالین رنگى - روفوقاچدى، من دە قور خومدان اسیر دیم. آمما آللادا شوکور، سفیر بامزه آدام ایمیش، ظارافاتا سالدى، كئچیب گئتدى. - اسمر بیر قور توم شامپان ایچدى. - ياخشى، ساغ اول، ایچك سنین ساغلىغينا.
- یوخ، بیر داييان، تَلسِمَه. بيرينجي توست سنين ساغلىغينا. من چوخ شادام، چوخ، لپ چوخ شادام کي، سن گلميسن.
- بیرينجي بادھنى ایچن کیمی باشا دوشدو کى، بو گون منه شامپاندان بیر شئى اولمایا جاق، داها اساسلى بیر شئى لازىم دير.
- اتعىاض ائتمير سنسە من اوزومچون باشقاشى سفارش ائله ييم.
- ائله ۵۵۵ د.

استکانیمی باشىما چكدىم و حىسى ائتدىم کى، بوتون تفرعات لار، خيردا دئثال لار هامىسى ارىسيب گئدیر و اساس شئى لر قالىر. منيم خيالىمدا دا كئچميش اويانيردی، تىكە-تىكە، پارچا-پارچا اويانيردی. آمماغيرى - رئال اوشاقلقىق ايل لرى نين كئچميشى يوخ. كئچميش ايل لرين عرضيندە حىسى والىغىنى ايتىرمىشدى، سادە جە حادئەلر، فاكت لار سادالىغى کیمی قالمىشىدى، او نا گوئە دە هئچ بير دويغو اويا تىميردی. منيم خيالىمدا ياخىن كئچميش - هله سولوب سۈننمەمېش، او زاقلاشىب ايتىمەمېش كئچميش - تحصىل ايل لريم، موسكوا جانلانيردی. او ايل لر، او گونار کى، بوتون حياتىم هله ايرەلidle ايدى. غربىيە، دومانلى آرزولارلا، خىال لارلا دولو ئۇمرۇم - هله آنجاق گلە جك ايدى. ئۇمور طرزىيمىن كئچميش گۈزو يۈنگۈل ايدى، گئيون اوزونە

قالخميشه‌دي. گله جك گُوزو آغير ايدي، دولو ايدي، يوکوندن آشاغى دوشموشدو. قارشيمداكى حيات بئيو كلوپوو تخمينيلىيئينه گۈرە سرحدسيز - كنارسيز، فورماسيز و ساحيلسيز بير شئى كىمى گۇرونوردو. ائلە بىل اوز اقدان ياخينلاشدىغىن نامعلوم بير شهرىن پېيزاجىيدى. هر شئى ده بير آز دومان ايچىنده ايدي. ائلە بىل انكراندا فوكوسو دوزلمەميش فيلمه باخىرسان. بو دومانلى منظرەدن - دومانلى شهرىن سيقنال ايشيقلارى كىمى، تئلويز بىا قوللەسىنىن قىرمىزى ايشيقلارى كىمى آيرى- آيرى نقطەلر گۇرونوردو. حادثلر، غلبهلر، دؤپوشلر. آنجاق بو گله جىه يە ياخينلاشدىقجا، ياشين آرتدىقجا، كند كىنومئخانىيىنىن گوستردىيى فيلمدەميش كىمى فوكوس دوزەلير، دومان چكىلير، دومانين آرخاسىندان رئال حيات چىخىر - رئال حياتىن كوتورلارى، فورمالارى، ساحيل لرى، سرحدلرى و اوندا بىر چوخ شئى لرى باشا دوشمه يە، دوزگون گۈرمە يە باشلايىرسان. باشادوشورسەن كى، دونيانىن رنگى بوزدور و آيرى- آيرى حادثلر، غربىه ايشلر وارسا دا، اونلار وادىلر كىمى واختىن سون سوز صحراسىندان ايتىب گىدىيىلر. حيات ائلە او زوندور كى، پارلاق او لا بىلmez. و آنجاق سوندا - آخىب گىتمىش كىچمىشە دۇنوب نظر سالاركىن چىخىب گشتىيىن، ابدى ترك اتىدىيىن شەھىن شەھە باخان كىمى، اونا باخاركىن، يىئنە ده باشادوشورسەن كى، بو آرخاداقلان شهر، بو منظرە، بو آخشام قارانلىغىندا گۇرونمزىلشىن كىچمىشىنده هر حالدا نسە وار - حادثلر، سئوينچلر، غلبهلر، مغلوبىتلر. و ايندى اونلارى گۇرورسەن - ترك اتىدىيىن شهرىن آخشام قارانلىغىندا تئلويز بىا قوللەسى نىن ايشيقلارىنى گۈرن كىمى. ايچن كىمى باشلايىرام چىرنلەمە يە، درين قىرىيەلاتماغا. نىچە دېئىلر، استكاندا توغان. آمما سو استكانىندا بوخ، بو زەھرىن استكانىندا...

چاخىرلا دم اولماق - اىشده پىللە-پىللە قالخماق كىميدىر. بىس بى؟ بىر استكان بىسىر. بىر استكاندان سونرا كىم اىستەنسىن اولورسان. ايچن كىمى موسكوا دايام. طيارەسىز، قاتارسىز، پولسوز، بىلىتسيز. دارا قومىلۇو كوچەسىنده ياسمن لر آچىر، بوتون دوستلارىم يانىمدادىر، دونيادا نە قدر گۈزل شئى لر وار - آخشام راديو خورو، «كۆچەلەر سو سېمېشىم» ماھنىسى، موسكوا مايى، كىشى دوستلوغۇ، آرواد

بارماق لاری - او زون سرین بارماق لار، دنیز، یازین ائرن چاغیندا تورپاق، زوغولبادا آیلی گئجه، آغسو دولامalarینی کچندن سونرا یاغیش، تاللینین قیشی، گور جوستان، بیر ده همینقوئی ین یازدیغی «ایری ننگ آتالار» - مونسورو پارکینداکی آتلار، مونسورو پارکی پاریسده دیر... پاریسده ده، من هئچ واخت اولمامیشام. بیر ده ایچری شهرین ایدی داش لاری - هئچ کسین داغیدیب سووورا بیلمه یه چه بی داش لار، اسمه دانیشدیدم کی، بیر دفعه بیر دوستوملا ایچری شهره گلمیشیدیک. قدیم حمامی سؤکوردلر، کیمینسه سهلا نکارلیغی او جوندان حماما تاریخی عایدہ لوحه سینی وورمایبیلار، جاوان، ساریشین بولدو زئرچی ده اشتوز لار ماھنیسینی او خویا - او خویاموده هیش ماشینینی بو یازیق، بیچاره، سانکی قور خوسوندان بوزوشوب قالمیش تیکینتی نین دوز اوستونه سوروردو. بیز هارای - هشیر قالدیردیق. «منه نه وار، - دئدی، منه دئیبلر، من ده سؤکورم. بولداشیم قاچدی اورا - بورا زنگ ائلمه یه، من ده او توردم بولدو زئرین پارچینا. بولدو زئرچی یه دئدیم کی، هونرین وار، منی بوردان دوشور.

- بیلیرسن گل نه ین ساغلیغینا ایچک؟ باخ، سن موسکوادان اوچوب گلمیسن. جاماللا دونیانین یاریسینی گزمیسیز. آمما ان یاخشی سیاحت بیلیرسن هانسیدیر؟ بیلیرسن... ان یاخشی سیاحت بو شوشه نین بو غازیندان دیینه سیاحت ائتمکدیر. گل باخ بو سیاحتین ساغلیغینا ایچک.

بو منیم عنعنه وی ساغلیغیمدیر. کیمینسه باشینی توولاماق ایسته ینده بو توستو دئیرم. بس اسمه نیبه بونو دئدیم؟ آنجاق داهها او زومو ساحلایا بیلمیردیم. دانیشیر، دانیشیر، دانیشیر دیم. دئیردیم کی، هئچ واخت بیر آدام باشقاسینی باشا دوشه بیلمیه چک. دئیردیم کی، او یو خدور، آمما من بیر دفعه اونو ائشیدیم: آچارلارین زنگیندن ائشیدیم. بو آچار لارلا او بیزی - انسانلاری تکلیک کامئ الاریندا بالغاییب، ایندی ده گزیر اؤزو یچون، آچار لارینی جینکیلدده دیر. آمما بو تکلیک کامئ الاریندا انسان لار هامیسی عئینی شئی لری گئور - اولدوز لاری، آبی، بولود لاری، چارمیخا چکیلمیش سمانین بیر تیکه سینی، بیر او دومونو، یاغیشی - بیزیم عمومی اراضیمیزی. هر آدامین حققتی او نون ایچینده با غلیده ر. سئف کیمی، شکاف کیمی. بو سئفی، بو

شکافی باشقاسی آچا بیلمیر، چونکی بیری نین آچاری باشقاسینا دوشمور. هر آدام اولنده تورپاغا اونون آچار لارینی دا باسدیرپرلار. بیز اولنده ده تورپاغا بیزی - هئچ بیر واخت آچیلمامیش شکاف لاری باسدیرا جاقلار.

آمان آللله، من نه قدر بوش-بوش دانیشیردیم. دم اولسام دا، بیردن حیس ائله دیم کی، او، منه قولاق آسمیر و هارسا باخیر.

- هارا باخیر سان؟ - دئیه من کسکین سوروشدوم.

- اوردا گوزگو وار. گوزگویه باخیر ام گورم من هانسی جور شکافا او خشاپیرام. دنیزه طرف گشتدیک. گمی یه ایکی بیلیت آلديم.

دنیزدن اسن کولک اسمرین ساج لاری نین مرکب سلیقه سینی آلت-اوست ائدیردی، او ایکی الله یا پیشیب، ساچلارینی بیرتهر قورو ماغا چالیشیردی. من اونون چیینلرینی قوجاقلا دیم. گمی شهردن گشت-گنده اوزاقلاشیر، دنیزین چیل-چیبر اقلارینین عکسینه بويانمیش ایشیقلی طرفیندن آغیر قارانلیغینا دوغرو گشتدیردی. تئلویزیما قولله سی نین کونتور لاری ایتمیشیدی، اونون قیرمیزی ایشیقلاری - گئجه نین دویمه لرینه او خشاپیردی.

- اسمر دسمالیلا اوزون او ردو، آجاق آنی و گوزلری آچیق قالمیشیدی. آنی و گوزلری گوزل ایدی. من اونون باش یا پیغینی گؤت وروب آلنینی و گوزلرینی اور تدوم. ایندی بورنو، دوداقلا ری، چنه سی آچیق قاییردی و اونلار دا گوزل ایدی. من یا پیغينا اونون صیفتی نین مختلف طرف لرینی اور تور دوم و هر دفعه قالان حیصه لر گوزل، کامیل ایدیلر. گمی او زون بیر فیت و ئردی و گئری دؤنمە یه باشلا دی. من بارماق لاریمی اونون سرین الیندە گزدیردیم.

- عزیزیم، - دئدیم، - سینین بشش بار ماغین وار میش.

- غریبه دیر، ائله می، غریبه دیر کی، آلتی بارماق دئییلم. او بو سوزلری یا پیغین دالیندان دئدی، من یا پیغی اونون دوداق لاریندان قوبار دیم و او پیمه یه باشلا دیم. من حیس ائله دیم کی، یا پیغی بوي نوما کئچیردی و برک-برک دارت دی. اونون صیفتی نین بوتون فورمالارینی بوتون اعضالارینی دویور و اسمرین پیچیلتیسینی اشیدیردیم.

- باخ، گورور سنمی، سنی بو خو و لادیم، یا بیلیغی ملا. بیز آترو دروما گندیر دیک و منیم فیکیر لریم قوما باتمیش ما شینین چارخ لاری کیمی بیر یئرده هر له نیردی. هر له نیب عینی برو جمله یه قاییدیردی: «ساحیل بویو سپلتمیش بالیقچی کومالاری...» بو قیریق جمله هاردان دوشموشدو بئینیمه. اونون معنایی نه ایدی، او کیمدن، ندن دانیشیردی و نه یه گوره برو جمله بوتون قلبیمی تیتره دیر، آغریدیر؟

اسمر مهاجرلردن دانیشیردی. مختلف اولکه لرده راست گلدیسی مهاجرلردن. بعضی لرینین گورور سن گوزرانی دا پیس کچمیر، آمما هامیسی نین گؤزریندە عینی بیر افاده وار - غریبیلیک، یالقیز لیق افاده سی.

من دوشوندوم کی، بلکه بیز ده، اسمر ده، من ده مهاجریک. بؤیوکلر دیارینا او شاقلاقیق اولکه سیندن گلمیش مهاجرلر. گئری قاییتماق امکانیندان ابدی محروم اولموش مهاجرلر. وطنلری اوچون غریب سمه میش مهاجرلر.

- دئمه لی، بیر جه هشتراخاندا دوشە جه ییک، سحر ده موسکوادایام. حئیف کی، سنین آد گونونه قالا بیلمه دیم، بیر ده گوره مسن آلاه... - سونرا او علاوه اشتدی: - هله کی، موسکوادایق، گل. جامال لامن چوخ شاد او لا ریق. «یئنه ده جامال لامن!»

- من بیلمیر دیم کی، جامال بثله منصب قازانیب. دیپلوماتیک مجلس لرده شامپان آچماق نادری شخص لره نصیب او لان سعادت دندری.

- یاخشی، آجی دیل اولما، او، آیری ایش لرله ده مشغول اولور.

- بیلیرم، بیلیرم، اونون الیندن هر ایش گلیر. سهو ائله میر مسنه، جاوانلیقدا چکمه چپی اولوب.

- سن ایسه جاوانلیقدا دا آخماق اولموسان، ائله ایندی ده آخماقسنان. بلی، جامال چکمه چیلیک ائله بیب، بؤیوک، عایله ساخلا بیب و اۇزو ده او خویوب. بثله شئیه ریشخند ائله مک عایبیدیر.

من دوغرو دان دا خجالت چکدیم. طیاره یه یاریم ساعات دان سو ترا مینه جکدیلر، بیز ائیروپور تون کافشیسیندە او تور موشدو قوق، واخت چوخ آغیر کئچیردی. ائله دقیقەلر او لور کی، لیم - هلیم دولودور لار، هئچ بیلمیر سن نتجە کئچیرلر. بوش دقیقەلر ده او لور، ایچیلمیش شوشە کیمی، بیلمیر سن اونلاری نئیلە یەسن. مینیک اعلان ائندە راحات نفس آدیم.

- باغيشلا، بير آز آرتيق - اسكيك دانيشديم، - دئديم.
- عيبي يوخدور، - او هله ده اينجيک ايدي.
- ايندي دئيكلريم هئچ، باياق كاباخانادا دا چوخ سفنهج سؤزلر دانيشيديم.
- كچر، - دئدي و بو اوندان ائشيتدييم سون سؤزلر ايدي.

ترابين يوخارى پيلله سيندن چئوريلىب، ال ائلهدى، سونرا طيارهنىن قارانلىق قاپيسيندا غيب اولدو. بير نئچە دقيقەدن سونرا او، او جاقارا گۈيىدە ايكى قيرمизى، بير ياشيل ايشيق نقطەسى ايدى. ايپيرمى دقيقە دە كىچدى، آيسىن او توزو اولدو و منىم ياشيم بير ياش آرتدى. بو واخت من شەھەر ياخينلاشىرىدىم و گىچە ويترىن لرىنىن ايشيقلارى سويوق، سويوق ايدى.

آمما نه ايسە خوش بير راحاتلىق حىسى، آزادلىق، آسودەلىك حىسى اىچىمى دولدۇرمۇشدو. من ايشيم - پىشەم حاقىندا دوشۇنوردوم. دوشۇنوردوم كى، صباح، يوخ، آرتيق بو گون سحر ايش ماسامىن آردىنا كىچە جم. ماسامىن اوستوندە كى بؤيووك آغ پلانشتەت حاقىندا دوشۇنوردوم، فيكىرلىشىرىدىم كى، توشۇن نه ياخشى ايسي وار، ياخشى قىددىنمىش قالمىرىن نه گۈزل فورماسى وار. بير دە دوشۇنوردوم كى، ايشدن، فعليتىن گۈزل دونيادا نه وار و بونلارين اولماماسى نه بؤيووك فاجعەدىر. بؤيووك شهر - منىم پىشەم - اوستومە آخردى.

سحر منى يوخدان باجىمین جىنگىلىتىلى سىسى او ياتدى.

- تېرىك ائدىرم، تېرىك ائدىرم. بؤيووك اوغلان اولاسان، بالاجا باجىنى اينجيتمە يەسن. - آيلىپ منى ئۈپدو، سەنە تىلگەرام گلىب. هشتر خاندان. گور جودندىر.

من تىلگەرامى قاپدىم.

ايكى سؤز. «تېرىك، اۋپورم.»

بىر دە امضا: «كامىكاداز». .

﴿ واهيمه ﴾

ايـلـكـ قـيـشـقـيرـيقـ
گـلهـ جـكـ گـونـ لـرـينـ
واـهـيمـهـ سـىـ دـيرـ بلـكـهـ،ـ
سـونـ سـوـكـوتـ -ـ
عـؤـمـرونـ بـورـغـونـلـوـغـوـنـاـ مـلـهـمـ -ـ
ساـكـيـتـ،ـ سـرـيـنـ بـيرـ كـؤـلـكـهـ.

رسول رضا

حکیم اوروج حیاتیندان راضی ایدی. صحّتیندن شکایتی یوخویدو. قیرخ بعش یاشین ایچیندەیدی، ایندیبە جن هئچ زوکام دا اولماميشدی. عایله سی ساریدان دا آرخاییندی. افزوندن آلتی یاش بؤیوک آروادی پاکىزه ائودار قادین ایدی. ائو-ائشىبى همىشە سلىقە- سەھمانلى، بىشىرىپب-دوشۇردو بىو خۇركلر لذتلى، افزو ادعاسىز، تەنناسىز، دىلسىز- آغىزسىز. هئچ واخت ارىنى: هارا گىشىدىن، هاردان گىلدىن، تئز گىلدىن، گىچ گىلدىن - دئىه دىغ ئىلەمزردى.

اوروج هر سحر يوخودان دوروب مطبخىدە تز دەملەنمىش پورنگ چايىنى، سوبوتما يومورتاسىنى ياقايقاناغىنى (بىر گون سوبوتما يومورتا، بىر گون قايقاناق)، ياغ-چۈرە يىنى، بېندىر-چۈرە يىنى حاضىرى گۈردى. كۈينە بى، كۆتو، قالستوكوتز جە اوتونمىش، چىكمەلرى سىليلىنمىش، بالتارى نىن يا پلاشى نىن دويىمەلرى دونن بىر بالاجا بوشالمىشدىسا سحر يېنىدىن بر كىدىلمىش او لاردى.

اوغلوندان دا راضی ایدی - اورتا مکتبی قیزیل مئداللا بیتیرمیشدی. عالی مکتبه ده اساسن اوز گوجونه گیرمیشدی (البته اوروچ دا بیر بالاجا ساققال تریتمیشدی). ایکینجی کورسدان، یننه ده اوروجون بیر بالاجا آیسلمه سیله موسکوا یا ایکینجی طیب اینستیتوونا کئچیریلمیشدی. هر هفته آتا-آناسیپللا تلفونلا دانیشیر، هر بايراما تبریک مکتوب لاری گوندریردی. اوروچ دا هر آینین باشیندا اوغلونا اوچجه دن سوژلشیب معین لشیدیردی بی مبلغ ده پول کئچیرردي.

ایشینی سئوریدی. شهرین تانینمیش پسیخیاتر لاریندان [روانپزشک] ایدی. خسته لرین غریبه لیکلرینه، بعضن حتی عجایب حال لار آلان ساپتنتی لارینا چوخدان آگیشمیشدی. بوندان داریلمیردی، کیمeseه یاردیم ائده بیلن ده ممنون اولور، او میدسیز، سغالالماز خسته لیکلرین عاقبتینی ایسه اوره بینه سالمیردی - آخى بئله دردرین چاره سی اوندان، حکیم اوروجدان آسیلی دئیبلدی ... البته، مسئله نین مادی طرفی ده واردی و حکیم اوروچ رفاهینی اوز گله لرین بدیختچیلیبی اوزریندە قوردوغوندان و جدان عذابی چکھسی دئیبلدی - بو اونون صنعتی ایدی. صنعتینه، پئشە سینه ياخشى بیله نتمیش متخصص ایدی. کیمینسە وضعیتینی یونگوللشیدیره بیلمیشدیسە، کیمیسە سغالالتیمیشدیسە، یا معالجه ائتمیشدیسە، یا آنجاق ائله معاینه ائدبی چاره سیز لیبینی تصدیق ائتمیشدیسە بونون مقابلیندە حلال حقینی آلماسی طبیعی ایدی. حلال سایدینی حق رسمي معاشیندان اۇلچویه گلمز درجه ده آرتیق اولور دوسا بونو داعدالتلی حساب ائدیردی. آخى چیخاردیغى آد، تجریبەسی، بیلیسى اونون قدر معاش آلان بیر چوخ باشققا كوللەتقالاریندان، ایشاداشلاریندان دفعە دفعە اوستون ایدی. خسته لرین، داها دوغروسو خسته بیله لرینن باشقاسینى يوخ، محض حکیم اوروچو آختار ماسى، اونون قبولونا دوشمك جهەلری، بونون اوچون ایستەنیلەن مبلغى وئرمە يە حاضير اولدوقلارى دا دانیلماز حققتىدى. او دا واردی کى، خسته خاناداکى ایش ساعاتلاریندان علاوه هفتەنین ایکى گونو، آخشام لار حکیم اوروچ پاتسیئنترلری اوز ائویندە ده قبول ائدیردی. بیر سوژلە، سون اون - اون بىش ایلده حکیم اوروچون هئچ بیر مادى سیخیتىسى يوخ ایدی. پنچەملە دىزىه باخان كۈپېتاتىيۇ ائودە دؤرد اوتاڭلى مزىيل آلمیشدی، اونو تمامىلە يېنىدىن تعمیر ائدیرمیشدی، يېرى باھالى، ناخىشلى پاركىتلە دؤشتىمىش، قاپى، پنچەلەرنى پالىد آغا جىندان دوزلتىدىرىمیش

(هم ده اوتق لارين آراسينداكى قاپىلارى يارىم دايرونى تاغ شكلينه سالمىشدى)، تاوانا و ديوارلارا قاپارتما-بزكىلر ووردورموش، هر اوتق چون، مطبخ و ائيون چون خارجى مبل دستهلى آلمىشدى. اوتق-لارى، دهلىزى كريستال وازلار، برق ووران چىلىچيراق ايشيقلاندىرىرىدى. اوچ تئلويزون، ايکى مختلف سيسىتئمىلى ويدئوسو (يىرى ده باغدا يىدى)، لازىر ديسكلىرى چالدىريان جىهازارى واردى. خارجي سفرلره ويدئوكامئرايلا چىخاردى. اوزونون سوردويو ايچى ماقيتوفونلۇ، ايسىتئرئۇدىنامىكلى «ولقا»سى و مردكاندا باغى واردى.

ائىل بوتون راحاتسىزلىقلار دا بو باغاندا باشلادى. داها دوغروسو اول هر شئى سون درجه اوغورلو و خوش يىدى. باغى بىش ايل بوندان قاباق آلمىشدى. اوروجدان اول بو باغ-88-جي ايلين معلوم حادثلەرىپىندن سونرا باكىدان موسكوايا كۈچمۇش بىر ائرمىنى حكىمەن ايمىش. ائرمىنдин قالما بىرمىرتەلى ائوين ايكىنجى مرتبەسىنى و گەنىش ائيونانىنى اوروج تىكىرىدى. حامامى گئىشلەنلىرىپ سونا قوردوردو، يېنى مبل آلدى. اىيول، آوقوست آيلارنى باغدا پاكىزىلە قالاردى. ياي تعطيلرىپىندە موسكوادان گلن اوغلو دا بىر-ايکى هفتەنى باغدا كىچىرىدى. ايلين قالان آيلارنىدا ايسە هر هفتەنىن سونوندا اوروج باغا تك گلردى. «تك» دئىننە، يعنى كى...

جومە گونو آخشام طرفى آخرىنچى پاتسىنتىلىرىنى قبول ائديب ائوينه گىدر، پالتارىنى دېيىشىر، - «ولقا»سىنا مىنib باغا يوللاناردى. سون اوچ اىلده - اوفقلىا يالا علاقەلرى باشلاناندان برى- ايکى هفتە دن بىر - اولجەدەن سۈزلىشىدىكلىرى كىيمى- شنبە گونو اوفقلىا باغا، اوروجون يانينا گلردى. بوتون گونو بىر يىرده اولارىدلار. اوفقلىا برابر ياشادىيقلارى آتا- آناسىينا: نۇوبەتچىم - دئىيىب گىچەنى ده اوروجون يانىندا قالاردى. اىلك واخت لار اوروج بىر آز وجدان عذابى چكىرىدى كى، پاكىزەنин بىلە سلىقه- سەمانلى حاضىرلا دىيغى يەمكلىرى - قىزاردىلىمىش اتى، كارتوفو، دولمانى يا توپوغۇ، گۈپىرىتىسى، تورشوسو، پاميدور- خىاري، مئيۇھىسىنە جن آىرى بوكىدۇيو تاملارى اوفقلىا يالا بىرلىكده هضمدىن كىچىرىرى. بالا-بالا شرابدان، كونياكдан وورا- وورا. سونرا بىر بوردىش حالىنى آلدىقجا داها هئچ بىر وجودان سىزىلتى لارىنى دا وئىجىنە آلمىرىدى. بازار گونو سحر اوفقلىا اوندان قاباق اويانار، چاي دىملە يىرىدى، برابر قلىان آلتى ائدردىلر. سونرا اوفقلىا چىخىپ گىندردى. اوروج بىلە گۇتۇرۇب

مئینه‌لرین دیبینی بئللە بىردى، شىلانقى گۇتوروب بوسستاناسو وئردى.
 ساعات ۱۲-۱۵-۱۵ دوستلارى گىلدى. مەھدى نىن سوروجوسو آخشامدان
 باسىرى ما ئىدىلىميش تىكەلرى شىشە چىندە، او جاق قالا ياندا اوروج دوستلارى يلا سونادا
 پىوهلنير، چىخىپ نىد آتاردى. سونرا قاييرغا كابابىنى دىشلىرىنە چىكىپ بىر-بىرلىرى
 حاقيىندا بلاغلى تىستلار دېرىدىلر. آخشاما ياخىن توستلار توکەنر، دوستلار يورولار
 و مەھدى نىن ماشىينىنا مىتىپ باكىي يا يوللاتاردىلار. اوروج ايسە باغداكىي ويدئوسونو قوروب
 آمئريكا دىئئتكىتىولرىنە باخاردى. پارنو فيلملىرى (اونلارين كوللىكتىسياسىنى بوردا، باغدا
 ساخلايىرىدى، بىر او چاتىمىرىدى كى، پاكىزە بئللە فيلملىرى باخسین) ايسە شنبە گونو آخشام
 اوغليليا بىرگە سئير ائدردى. ائكراندا گۇردوكلرى اونلارين ياتاق داورانىشلارينى داها دا
 جوشدوروردو.

بازار ائرتهسى تىزدىن اوروج شهرە گىركن حىس ائدردى كى، بو اىكى گون يارىمدا
 عمللى-باشلى دىنجەلەپ، بوتون اىستەرسى لەرن اوزاقلاشىپ و يىنى بىر هەفتەنин
 گۈينلىكلىرىنى ياشاماغا حاضىرىدىر. ئۇدە پالتارىنى دېيىشىپ ايسە گىڭىر و يىنى بىر هەفتە
 دېيىشىز جدول اوزره گوندىن-گونه كەچىرىدى: گوندوزلار ايش، بازار ائرتهسى و خاص
 گونو آخشام لار ئۇدە خىستەلرین قبولو، چىرىشنبە گونو آخشام مەھدى گىلەدە پەنۋەرانس
 اوددوغو دا اولوردو، اوددوغو دا. چوخ دا بۇيۈك مبلغە اوينامىرىدىلار، ائلە-بئللە
 مشغولىت اوچون. جومە آخشام لارى - دئمك اولاڭى، هەر هەفتە پىس-مزاڭىڭىرىدى.
 بعض دە حتى اىكى-اوچ يېرە. تانىشلارى چوخ دو خىئىر-شر، نىچە دېئىرلر - بورجى دو.
 تانىشى چوخ، دوستو آزدى. اىكى-اوچ دوستوپلا نادىر حاللاردا سىاستىدىن
 دانىشىاردىلار. ماراقلارى - پىشەلەرى و پىشەلەلىرىنىن ياراتىدىغى مادى امكان لار،
 عايىلەلرى نىن رفاهى اىدى. بىر دە قادىن لار. ھامىسى هله جاوان ائرکىكلىرى اىدى و
 ھامىسى نىن حياتىن ذوق الصفاسينا آلودەلىيى، حياتдан كام آلماق اىستەبى طبىعى اىدى.
 بىر-بىرىنى سرعتلە تعقىب ائدىن گۈگىن اجتماعى-سياسى حادىھلەردىن اوزاق اولماغا
 چالىشىرىدىلار. تىز-تىز دېيىشىن اقدار-مخالفت خادىيملىرى نىن ھەنج بىرىنە ايناملارى
 يوخدۇ. نە اونلارين صىميمىتىنە اينانىرىدىلار، نە داوالارى نىن دوغرودان-دوغرو ياخالق
 يولوندا اولدوغونا... امىندىلر كى، ھامىسى نىن مقصدى يالىز ايش باشىنا گىلمك،

قاپیشدار مالینی قاپیشدار ماق، قامار لانمالينى قامار لاماق، الله كىچىرى يلمەنلى كىچىرى مك ايدى. اوروجون ايندييە جن الده ائتىيكلرى بسى ايدى، آرتىغىنى ايستەمیردى، بىلىردى كى، آرتىق تاماح باش يارار.

حياتىن شووقونو، لذتىنى دادماق اوچون ده سو پريسينه اوخشايىان ايپيرمى بئش ياشلى اوغليلاسى واردى.

اوغليليا اوروج گىليل خستە خانا سىندا شفقت باجىسىيدى. بئش ايل قاباق اره گىتمىش، آيرىلماشىدى. خاصىتلرى توتمامىشىدى، بىر ايلدن ده آز سورن نيكاح لارى اوغرور سوز اولمۇشدو.

اوروجون گۇزو اوغليليانى چوخدان توتموشدو، آمما اوغليلىدان دا گۈزل، گنج قىزلارى ئىنە ئاماق اوچون هر امکانى واردى - بوى - بوخونو، ياراشىغى، گىيىنېب - كىچىنەمىسى، تجروبىسى، دىللە توتولاماق مهارتى، پولو، باغى، ماشىنى. محض اوغليليانى سەچمەسى بلکە دە گنج قادىنinin شوولاندا - اوروجون باغيتىن ياخىن يئرده ياشاماسى سېيىندىن اولدو. بىر دفعە باغاندۇن شهرە قايداركىن اوغليليانى الكتريك قاتارى استانسىياسىنا طرف آدىدىملايان گۈرددو، ماشىنى ساخلادى و يالىز اوندا بىلدى كى، اوغليليا بوردا ياشايير. اوروجون باغى اوغليليانىن آتا-آناسىييلا ياشادىقلارى ائولە الكتريك قاتارلار دايىاجاغى، بازار، دوكانلارين آراسىندا ايدى، او دور كى، گنج قادىنinin محض بو يوللاڭ ئىدىب - گلمەسى هەچ كىدە هەچ بىر شىبەھە اويا تمازدى. باخ قاپىسىنا گىندىن يول ايسە كور دالانىن دىيىندە ايدى، بورا بورولاندان سورنا دا، يا بوردان چىخاندا دا كىمسە گۈروب دويوق دوشە بىلmezدى. اوروج بويوننا ئاماق ايستەمەسە دە اوغليليا يالا متساپىتلىرى نىن يارانماسىندا بو ملاخطەلرین دە رولو واردى. هر حالدا علاقەلرى اوج ايلە ياخىن داوام ائديردى و ايشدە گۈروشىھەلر دە سۇگى گىچەلرى آيدا اىكى ياخىن دە اوروجون بىر-بىرىندە دويوب اوسانمامىشدىيلار، بىر-بىرىنinin پىسىن وورمامىشدىيلار. البتە، اوروج بىر آز اوندان ناراحت ايدى كى، اونون اۆزۈپچۈن يالىز خوش بىر ماجرا اولان بىر علاقە اوغليليا يېچۈن داها بؤۈك بىر حىصە، دويغۇيا چئورىلە بىلر... آمما دىئە سەن اوغليليا دا يېتىرنىجە عاغلى باشىندا بىر قادىن ايدى و چىلغىن، خوش كىچىن بىر شىبە گۈروشلىرى، اوروجون واخت آشىرى باھالى ھەدىھەلرى اونو تمامىلە تامىن ائديردى، بىس ايدى. آبرى بىر شئى ايستەمیردى،

آیری بیر شئی گؤزله ميردى و آيرى بير او ماجاغى يو خدو.

معاينه و معالجه، مادى امکان لار، عايىلە ساكىتلىسيي و ثابيتلىسيي، اوغلۇنون گله جك يوكسەلىشى، باغىن آچىق هاواسى، بىللە آغاچ لارين دىيىسى ايشلەمەسى، او فئەلىلى شنبەلر، دوست مجلسىس لرى، پرئەترانس، نرد، ويدئو فيلم لر - دقىق عۆمۈر جدولى. اوروج باغى چېر ايچىنە سالىپ قورو يوردو و بو چېرىن، بو دىوارين دالىنداقايىشاشان، چالخالان، كوكىرىن، قان آخىدىلان، گۈز ياشى تۈكۈن دۇنيانىن اوئالە بىل هەنج دخلى يو خدو. بلکە بو ائلە اۋزو دە دۇنيادان ماحفاظ اولۇنماق، قورتونماق و خىلاص اولماق يولو يىدى، دۇنيانىن اونسوز دا هەنج واخت، هەنج كىم طرفىن دوزەلمىيە جك در دىرىنى اوروجون اۋز ايچىنە سالىماماق اوچون بير اوصول، واسىطە ايدى. اۋز خوشوموزلا گلەمەدىيىمىز بىشىن گونلوك دۇنيانىن بىش گۇنونو دە قارا گۇرمەمك، دردبلائىچىنە ياشامماق جەھدى ايدى.

صحىتىندىن شىكايىتچى او لمادى يىنى كىمى، يوخسۇزدان داشىكايىتچى دېيىلىدى. عادتن ۱۱-۵۵، نىن يارىسىندا يوخلايار، سحر ۷-دە، ان گىنجى سككىزىن يارىسىندا دورار، ايدمان ائدر، ياي-قىش دوشۇن آلتىنا گىردى. آمما سون واختلار هەر دىن بير يوخسۇ قاچاردى. على الخصوص دا آخشامدان ياتىب گئجه يارىسى قفلتن اوياناندا، سحرە جن ياتا بىلەمە بىب ياتاقدا قور جوخا- قور جوخا قالاندا حالى يامان اولوردو. ايلان- قور باغا گىردى بىئىنинە. ياشىنین خوف باسېرىدى اوتو-لىبىنه نە قالىب كى...لىدىن سۇرا ايسە نە حياتىدى ياشا ياسان؟ خستە ليكىلر، قارشىدان گلن قوجالىغىن سوپىق نفسى، اۇلۇمۇن ھنېرى... نە قالىب، لاب آز. سۇنرا نە او لا جاق؟ هەنج نە... اوروج آتىيىست تربىيە آلمىشدى، نە او دۇنيا ياسىنلىرىدى، نە جىنتە، نە جەنەمە. حكيم كىمى انسانىن ھانسى مادەلردن عارت او لە دوغۇنۇ و بىئىنى سۈنندىن سۇنرا بو مادەلرین ھانسى سورعتلە، ھانسى آردىجىل ليقلالا چورويوب داغىلما سىنى تصوور ائدىرىدى. كۈهنە تعبىرلە دېيىلسە روح حكيمى ايدى، روحون دامەنچى معىن مادى فونكسييالارلا، بىئىن ساغ و سول يارىيم دايىرلرى نىن فعالىتىلە باغلانىدىن يېنى بىلەردى. بىئىن سۈنن كىمى هەنج بىر روح-فيلان دا قالمير، هەنج هارا دا اوچوب گەتمىر، قايتىمير، بو بارە دە كى بوتون صحبتلر، سون زامان لار حتى علمى دون گىئىندىرىلىن صحبتلر دە آنجاق ناغىلىدىر. افسانە دىر، خام خىاللاردىر، خورافاتدىر، والسلام، بىر جە بو ياشادىغىمىز حىات وار. بىر جە بو گۇردو يومۇز، اشىتىدىيىمىز، دويدوغومۇز دۇنيا وار. او دا

بئش گوندور و بئشى ده قارا. هونر بو قارا گون لرى اىستەدىيىن رنگە بوياماق و او رنگدە ياشاماقدىر. سون واختلارا قدر اوروجا ائله گلىرىدى كى، بونو باجاريپ. آمما ايندى، اونون چېر چكىپ دونيانىن قىل و قالىندان آيرىلىدىغى حيات مختلف حملە لرە معروض قالىرىدى و چېرىن، ديوارىن دالىنداكى سىئل بو سدلرى لاخلادىب بىخا ياباچارىپ آشا بىلردى. قفلتن سویەسى قالخماڭا باشلايان خزر قابارىپ دامبalarى، كۇرپولرى، بولوار مەجرىلەنى آشان كىمي.

اجتماعى حياتىن تلاطىلمىرى-ميتىنلىق لر، تعطىل لر، قاراباغ داواسى، حاكىميت چكىشىمەللىرى و حاكىميت ڈيىشىمەللىرى حتى اوروجون پئشەسىنە ده تاثير گۈستەرىپدى. روحى خستەلىكلىرى آرتىمىش، بئىين سايپىتى لارى چوخالماشىش، يىنى مانىيالار و فوبىيالار مىيدانا چىخمىشىدى. قوهوملارىنىن، عايىلە عضولىرىنин مختلف بەھانەلە توللايىب اوروجون قبولونا گىتىرىدىيى آدامالارين آزى اللى فايىزى قاراباغ پروبلەمىيەلە خستە ايدى. چوخو «منه امكان وئرين، ايکى ساعاتا قاراباغ مسئلەسىنى حل ائدىم» - دئىيردى. ٢٠ دقيقە دئين، يا اىيگىرمى گون مهلت اىستەينلار ده اولوردو، آمما مسئلەنىن ماھىتى ڈيىشىميردى. يىنى بىر پسيخوز عملە گلەمىشىدى، هەباخىمدان تمام نورمال اولان آدام لار بانلىش بىر خىالا قاپىلەمىشىلار: قاراباغ پروبلەمىيەن حلينە، دادا دوغروسو بو حلين تك بىر يگانە سىررىنە واقيف اولدوقلارىنى سانىرىدىلار، بونونلا دا باغلى مانىيالار واردى. بعضىلىرىنە ائله گلىرىدى كى، محض بوسىردىن آگاه اولدوقلارينا گۈره تعقىب ائدىلىلىرلر - ائرمىنى لر طرفىندىن، اۋۇمۇزونكولار طرفىندىن، موسكوا طرفىندىن، كا.گ.ب طرفىندىن، حتى بىرى ادعائىدىرىدى كى، اىستارا ووتۇوانىن كۆسمىك قوووهەلرە علاقەسى وار، اونلارى ائرمىنى لرىن طرفىنە كىچىرىپ و اونون اۋۇزونو ده بوسىردى بىلدىسىنە گۈره كۆسموسدان ايزلەپ، گودور، تعقىب ائدىلىر. فوبىيالار، قورخولارا قاپىلان لار دا آز دئىيلدى. بىرىسى ادعا ائدىرىدى كى، ياخىن زامان لاردا مىنگەچئوير بندى پارتلادىلاجاق: سو آذربايجانىن يارىسىنى باساجاق، باكىدا ايازمالارى فوندو ياندىرىپلاجاق - او دوركى، بوقالقين نە اۋۇ قالاجاق، نە كىچمىشى... باشقابىرىسى هاردانسا اۋېرنىمىشىدى كى، اوروچون باغى اوللار ائرمىنى نىن او لوپ و مخصوصى اولاراق قىbole گلەمىشىدى (قووهوملارى گىتىرمەمىشىدى، اۋۇ گلەمىشىدى). اوروچو خېردار ائدىرىدى كى، ائرمىنى باغ ائۋىنىن ديوارلارينا، آغاچ لارين

بوداق لارینا، مئینه‌لره خصوصی شیمیایی ماده‌لر آشیلاییب. بوماده‌لری نه گُورمک اولور، نه دویماق - آمما اونلار باغدا یاشایانلار و قوناق گلنلرین هامیسینی یاوش - یاوش زهرله بیر، ایکی - اوج آیا اولومجول خسته‌لییه سالیر. اوروج او باغدا آرتیق بئش ایل یاشادیغینی خاطیرلاداندا قبولا گلن: نه اولسون - دئدی - بعضن اورقانیزمن خوصیتلریندن آسیلی اولاق خسته‌لییین آشکار اندیلمه‌سی دؤرد - بئش ایل ده چکه بیلر. آمما گئچ-تئز بو خسته‌لیک سیزی یاخالایاچاق، نه قدر گئچ دئیبل یاندیرین او باغی، ائوی، آغاج لاری، مئینه‌لری، هر شئی. افزونوز ده هئچ وعده او طرفاله آیاق باسمایین.

باله‌می نی ایلک دفعه گۇرنده، دامادوغروسو نه اوچون گىدىيىنى بىلندە اوروج دوشوندو كى، بو دا عاغلى چاشمىش پاتسيئنتلردن بىرىدىر. اوروجون قبۇل ساعاتلاريندا خسته‌خانا يالى گلمىشىدى. قبولا يازىلەمىشىدى. نۆوبەسى چاتاندا اوتاباغ قىسا بويلو، اتنلى كورك، قاپقا را يېرى كىشى گىرىدى. اورتا ياشلاريندا ايدى، حددىنندن چوخ دار آنلى واردى. پېرىپىز قاشلارى قان داممىش گۈزلىرى نىن اوستوندن آغىر تاغ كىمى آسىلەمىشىدى. باخشىسى دا آغىر ايدى. بروۋەسىئونل سر يېشىلە اوروج «ولىقۇرئىپا» دئىه دوشوندو و اونو دادوشوندو كى، بىلە دار آلىتلى و آغىر باخىشلى آدام ايدىئال قاتىل تىيىدىر. اوروج: - بويرون، نەدن شكايتىنiz وار؟ - دئىه هەميشه كى سۈزلەرنى دئدى.

- سوزدن ...

- نە؟

- سوزدن شكايتىم وار.

بىلە سۈزلەرلە اوروجو چاشدیرماق ممکون دئىيلدى، چونكى تئز-تئز شخصن اونون اۇزونە قارشى يۈنلەمىش مانىيالارلا دا راستلاشىردى.

صحبى آيرى سەمتىن باشلاماق اوچون:

- آدىنiz نەدىر؟ - دئدى، حال بوكى قارشىسىنداكى كاغىزدا آدى يازىلەمىشىدى. - آدىم باله‌می، فاميلىم داداشوو. سوزون ده يانيووزا گلەمىشىم اونونچون يوخ كى، خستەيم. خستە-فلان دئىيلم. سوزدن شكايتچىيەم. سوز منىم باغىمى توتموسوز. اوروج صىفتىنى ياخشى خاطيرلادىغى ائرمنى حكىمى يادىنالىدى و: - يانىلىرىزىز، - دئدى - او باغ بىر ائرمنى نىن ايدى، حكىم ايدى، بئش ایل قاباق

موسکوايا کۈچدو، او باغى دامنە وئردىلر.

- من يوخ، سوز سهو ائدىرسىز. ائرمىدىن قاباق او باغ منىم آتامىن اولوب، اوندان قاباق دا بوبامىن. او يېرىزيم دده-بابا يېرىمىزدۇ. گاوار ائشىتىمىش اولارسىز: مَشَهْدِي داداش منىم بوبامدىر. گلمىش حلال حاقيمىمى اىستىمە يە سوزدن. ايندى، آلالاھا چوخ شوکور، ائله واختىردى كى، هەرە اۋۇز كۆئەنە مولكۇنۇ، مالىنى قايتارىپ، سوز دە حلال خوشلوقلا قايتارىن بېزىم باغىمىزى كى، آرادا آرتىق-اسكىك سۈز-صحبت اولماسون. بوردا آلاپى مسئلە او لا بىلەم. نۇشۇن كى، تمىز صحبتىدىر.

اوروج بىر مدت كارىخىب قالدى. قارشىسىنداكى آدام، خستەلىيىن معىن علامتلىرىنى بوروزە وئرسە دە هە حالدا خستە دئىيلدى و دئىيكلرى دە بلکە حقىقتە اوېغۇن ايدى؛ او لا بىلسىن كى، ائرمىنى دن اول ھاچانسا بوباغ اونون دده-باباسىنىن اولوب. آمما ايندى مسئلەنىن بوساياق قويولوشونە درجه دە آغلاباتان صحبت ايدى.

- بىلەمirm او كىيمىن اولوب. - دئى - آمما منه اورانى باغ لار ادارەسى وئربىپ. سىز دە اورا مراجعت ائدىن.

- من اورا مراجعت-فلان ائتمىيەجم. بىر مىنچىسى اونا گۈرم كى، ئىيمىدە هەنج بىر كاغىذ-فلان، كۈپچە-فلان يوخدۇ. ايكمىنچىسى دە سوز ايزۋەستىنی آدام سوز، سىزدىن آلىپ باغى منه وئرمىيە جىڭلىرى كى... .

- بىس اوندا مىندن نە اىستە بىرسىز؟

- ائله اوون اىستە بىرم دە... اىستە بىرم كى، اۋزوووز كۈنۈل خوشلۇغۇيلا او باغى منه قايتاراسىز.

اوروجون دىلىينىن اوجونا گىلدى كى، دئسىن «باشىن خاراب اولوب؟»، آمما واختىندا يادىنا دوشدو: بو اىفادەنى كىم ايشلتىسە دە پىسيخىاترىن [روانىزشك] ايشلتىمە يە حاقي يوخدۇر.

- ياخشى، - دئى - من بىشىن اىلدىر كى، او باغدىيام. ايکىنچى مرتبەسىن تىكدىرسىز، باشقۇ آبادلىق ايشلىرى گۈرمۈشم. بو بىشى اىلى ھاردايدىن؟ بوتون بونلارى من ائله بىب قورتاراندان سۇرانىيە آيىلمىسان؟

بالەمى:

-بونون سببی آبرودو، -دئدی. -آمادا خلی یوخدو. خرج چکمیسن، اونو دانیشاریق، خرجیوی قایتاراریق. آمما سن ده او باغی منه قایتارمالیسان. آتمین بؤیوک اوغلو منم، او باغ منه دوشور. نه دئیرسن، من اژلوم، تمیز صحبتدری؟

-یوخ، تمیز صحبت دئیبل، - ساعاتینا باخدی - منیم ده بوردا سیزینله بوش یئره چنہ دؤیمه یه واختیم یوخدور. خسته لر گؤزله بیير. سیزی ده خسته بیلیب قبول ائله دیم. خوش گلدين.

-دئمه لی باغی منه قایتارمیرسوز؟
-یوخ.

-نؤشون؟

-بو باره ده دانیشماغین معناسی یوخدور. باغی منه وئریبلر، منیم دیر، من ده ياشایاجاگام اوردا.

-یوخ، من قوبیما یا جاگام سیز اوردا ياشایاسیز. بوندان سونرا بیر گون ده اوردا قالا بیلمیه جکسوز.

-نییه؟

-اونو من افزوم بیلرم.

-یاندیرا جاقسان باغی، یا قاپیسینا تانک قویا جاقسان؟
-او منیم افز ایشیدی.

-یاخشی، سنین بو شانتازینی میلیسه خبر وئرسم نتجه؟

-ائله من ده اونو ایسته بیرم ۵۵۵... ایسته بیرم کی، منی توتسونلار، افزو ده سوز توتدوراسوز. سوزو هامی تانییر. ایندی ده او اولکی واخت دئیبل، قرئنده، میتینگ ده، هر پئرده سنی ياش یوب قورو سره جکلر کی، پس فلانکس، بؤیوک عالیم، حکیم، عادی بیر کندچی بالاسینین باغینی منگیرله بیسب، افزونو ده توتدوروب، باسدیریب قازاما، بالالارینی یئتیم قویوب.

اور وحون آرتیق حوصله سی چاتمیردی.

-بیلیرسن نه وار؟ - دئدی - الیم- آیاغیم سنه دیمه میش، دور بو ساعات چیخ بایرا، يوخسا افزوم قولاغیندان توتب آثارام. ایندن گلنی ده بئش قابا چک. آمما بیر ده بورا آیاق

با اسماء، گُوزوم سنی گُورمه سین.

باله می آر املا آیاغا دور دو، صیفتی اولکی کیمی تو تقون، با خیشلاری آغیر دی.
نئینک، - دئدی. - ایکی او غلوم وار، بؤبیوو حسین آغادیر، ایگیر می بیر ياشیندا،
کیچیبی حسن آغا- اون دوققوز ياشیندا. من ده آلا بیلمه سم او باغی، او غلان لاریم آلا جاق.
آمما او زگه نین مالینا صاحب چیخماق آلا هادا خوش گئتمز. آدام لار دان قور خمور سان،
آللا هدان قورخ.

ياواش- ياواش قاپیسا طرف آددیملا دی، چیخدی.

جومه گونو ایدی، صباح با غدا او فئلیا يلا گورو شمه لی ایدی اوروج او فئلیانی
چاغیر دی.

- صباح تعجیلی ایشیم چیخدی، - دئدی. - با غا گئده بیلمه يه جم. قالسین گلن هفته يه.
او فئلیا دینمه دی.

گلن هفته ده بیر بهانه تایپ او فئلیانی خبر دار ائتدی. با غا گئتمیه جه بینی دئدی.
گئتمه دی ده. نه اینکی شنبه نین محبت گنجه سیندن، بازارین دوست مجلسی سیندن ده
امتناع ائتمیشدی. بوندان تعجب بلنهن دوست لارینا: - با غین ایشیغینی، قارینی کسیبلر، -
دئمیشدی - بو سویوقدا ایشیق سیز، قاز سیز اور دان شیلیه جه بیک؟
مهدي: - اشي بو ساعات سید آغا يا تلفون اندیم - دئمیر دی - قاز بینی دا آچ دیر سین،
آدام گوندریب ایشیغی دا دوزلت سین...
اوروج:

- یوخ، لا زیم دئیل، - دئدی، - بیر او ستایلا دانیشمیشام، گلن هفته گلیب دوزله جک.
او بیری هفته ده انشاللاه گُوروش ریک.

مهدي: - یئرى گلمیش肯 او يوكسک جریانلى خطى ده دانیش، - دئدی - باغدان کنارا
چیخار سینلار.

اوروجون با غینین او ستوندن كئچن يوكسک جریانلى مفتیل لری دئمیر دی. «بیر گون،

آلله ائله‌مه‌میش، کولکده قیریلیب دوشر، خطا چیخاردار».

اوروجون اوزونون ده فیکری واردی کی، مانتیور چاغیریب بو خطلری باگدان کنارا چیخارتدیرسین، آمما هئچ ماجال تایپ بواشی گفر دوره بیلمیردی.

باغا گتتمه‌مه‌یینین سببی قورخو دئیلیدی. بالله‌میدن قورخوب ائله‌میردی. قورخدوغو او ایدی کی، بالله‌می گلیب باگدا اوغلیایلا اونو پوسا بیلر، قیزین والیدئین لرینه خبر وئرر، بیر سوژ، هنگامه، داوا-معركه قالخار، هر ایکیسی - اوروج دا، اوغلیایلا دا بی آبیر اولا، يوخ، ایشدى-شاید، شنبه‌نى اختصار ائدیب بازارلار دوستلاری باغا ییغسايدى، بوندان دا اوغلیایا خبر توتا، پرتلشه بیلردى. ائله دوشونردى کی، اوروج اوندان سوییوب، بئزیب علاقه‌لرینه سون وئرمک ایسته بیير.

هر نه‌ایسه ایکی هفتة باغین بولونو تانیمادى. آمما بیر بھانه تایپ اوغلیایادان سوروشدو کى، بلکه سن تانیبیاسان، کنددن بالله‌می داداشوو آدلی بیر خسته گلمیشدی يانیما. معالجه‌یه احتیاجى وار، آمما بیر دفعه گلیب سونرا ایلیم-ایلیم ایتدى. اوغلیایا - البتە تانیبیارام - دئى - بئش ایلدی قازاماڭدا ياتیردى، تزه چیخیب.

نه اوسته ؟

- دئیه سن اولوم حادىھسى ایدى، بوفئتچىسى اۇلدۇرموشدولر. آمما ثبوت ائله‌یه بیلمەدیلر. بالله‌می گىل بوفئتىدە ایچىب دالاشىلار، بوفئتچىنى خوب دۇيوبىلر. ايش اوندادىر کى، بوفئتچى اوردا اۇلمەبب، ائوينه گلیب، همین گىچە اوركىن اۇلوب. ھم ده بوفئتچى اساسن بئش بارماقلار آغاگۈل ووروبموش. بالله‌می جمعىسى ایکى - اوچ دفعە كلله آتىب. هر نه‌ایسه بئش ایل وئردىلر، دۇرد ایل ياندى، چىخدى. او واخت بوتون كند دانیشىردى بو احوالاتى.

ایکى هفتة سونرا اوروجا ائله گلیردى کى، قارماقارىشىق بىر يو خو گۇرۇب - بالله‌می - فيلان آددا آدام دا هئچ يېرىلى- دېيلى يو خدور، يو خوسونا گىرىپ. او دور کى، ناحاق يېرە باگداكى خوش گون لردن، ساعات لاردان ال چىكىپ. صباح، جومە گونو حۇكمەن اوغلیایلا سۈزلىشەجك، شنبه اونونلا باگدا گۇرۇشەجك، بازار گونو ایسه دوستلارىنى كابابا دعوت ائلييەجك.

بو خوش نىتىلرلە ياتاغينا تزه جە گىرمىشىدى کى، تىلفون زىڭ چالدى. الينى اوزادىب

چارپاییسی نین یانینداکی تلفون دسته یینی قالدیردی.

-آلو.

-سلام-علیکوم. باله می دیر.

-کیم؟

-باله می. کچن آی یانیوا گلمیشدیم، یادوندا؟ آتمین با غی مسئله سی یچون. بیر فیکره گلدون؟

اوروج اول در حال دسته یی آسماق ایسته دی، سونرا ندنسه آسمادی.

-منیم ائو تلفونومو هاردان بیلیمیسن؟ - دئیه سوروشدو.

-چتین ایش ایمیش بگم؟ آدرئسیوو ده بیلیرم. ياخچی نه اولدو، سؤزون ندی.

-سؤزوم اوکى سؤزدو. گشت اوزونه ایش تاپ. بیر ده منه زنگ ائله مه.

-چوخ عجب. آمما بیر جه خواهیشیم وار سندن. -نه خواهیش؟ -بیر قلم-کاغیذ گۇتوروب ياز.

-نه يازیم؟ -ھیندی دئیه جم. يازیرسان.

آلتنى نؤمرە دئىدی و اوروج دا افز-اوزونه تعجوب قالاراق يازدى.

-يازدون؟

-بونه رقم لردىر بئله؟

-منیم تلفونومدو. هاچان کی، بیر فیکره گلدون، یعنی هاچان کی، با غی منه قایtarماق ایسته دون، بو تلفونلار زنگ ائله، بیر ساعاتا قوللوغوندا حاضیرام.

اوروج حیرصله دسته یی بئرینه قویدو، ایندیجه تلفون نؤمرە سی پازدېغى کاغیذی جیرماق ایسته دی، آمما ھر احتمالا قارشى جيرمادى، قاتلايىب جىبيئەنە قويدو.

سحر او فئليا اۋزو اونا ياناشدى. دھليزىدە او يان-بويانا بويلانىب هئچ كسىن

گۇرونمه دىيىنى معينلىشىرىندن سونرا يئە دە پىچىلتىيلا:

-دارىخمامىسان؟ - دئىدی. - صباح گۇرۇشك؟

-صباح يوخ. گلن هفتە مطلق.

گلن شنبه ده بیر بهانه تاپدی. یئنه باغا گئتمەدی.
سونراکى هفتە جومە آخشامى ايسە اوڤئليا ايذن ايستەدی کى، ايشدن ايکى ساعات
تۇز چىخىسىن، و آتاما لاحضۇر يېرىنە گىندە جم، - دئدى.

• اوروج ايذن وئردى:

- رحمته گىندەن كىمدىر؟

- آروادى آتاما لاتانىشدى، من ده قىزىنى تانىيىرەم، - بىردىن اوغلانىن عاغلىينا نە ايسە
گىلدى - واخسەي - دئدى - تمام ياديمدان چىخىب. آخى اونو سن ۵۵۵... سىز ده
تانىيىرە ئىپتەرىز؟
- كىيمى؟

- رحمته گىندەنی. سىزىن يانىويزا دا گلىبىمىش بير دفعە. هله مندىن ده سوروشدونۇز.
اوروج حىس ائلەدى کى، اورىيى بركەن دۇيۇنە يە باشلادى.
- بالەمى؟ - دئدى.
- هە ۵۵۵... بالەمى... اونون قلبى دايانيپ، اۈلوب.

ھەچ كىسين اۈلۈمونە سئوينىمك اولماز، گوناھدى. آمما او گون ايشدن چىخىب ائوه
قايىداندا اوروج ائلە بىل بير يونگوللۇك حىس ائدىرىدى، بير آرخايىنلىق، ساكىتلىك
دوپوردو. سحر ايشده ايسە اوڤئليا يا:
- باغا گىئىرم، - دئدى. - صاباح گۈزلە يە جم.

پاكىزە يە:

چوخدان باغا دىمە مىشىم، - دئدى. - صاباح گئتمەك اىستە بىرم.
پاكىزە ايشىنى بىلىرىدى. شنبە گونو اوروج باغ پالتارىنى - ماوى جىنس كۆستىيۇمۇنو،
«آدىداس» آياق قابى لارىنى گىيىنەن دەنە پاكىزە دە داغلى چۈرە بىن آراسىنا سلىقە يە
دوزولموش كوتلىتلەرى، آيرىجا سئلەفون پاكىتلە بىغىلىمىش قىزاردىلمىش كارتوفو،
ۋۆزىنى، رئىحانى، ترخونو، قىرمىزى تورپو، شورابانى، سوپوتاما يومۇرتالارى، پىشىدىرى،

ياغى، آلمانى، آرمودو، شافتالىنى ايرى زنبىلە قابلا يېرىدى. مينئارا و شىرهلى سولارى، آكوللو اىچگىلىرى گۇتۇرەسى دئىيلدى، باغدا بونلارىن ھامىسى نىن بولۇ احتياطلارى واردى.

پاكىزىلە ويدالاشىب، زنبىلى گۇتۇرۇب حىيە دوشدو، گاراژىنин قاپىسىنى آچىپ «وولقا»سىنى كۆچە يە سوردو و يولا دوزلدى. ماشىنин ماقىتۇفونوندان آزدا پىكانىن ابراهيم تاتلىسىن، سئىئن آكسۇ-نۇن حزىن ماهنى لارى سىلسىنديكىجە اوروجون خىالىندا اىكى-اوج ساعاتدان سونرا باغ اۋىيندە جريان ائدە جك حادىھلار جانلانىر، بوتون بىدىنندىن خوش بىر گىزىلتى كىچىر، گرگىنلەشمىش اعضا لارىنین لىذت صىيرسىزلىسىنى دوپوردو.

بىر ساعاتدان، ساعات يارىمدان سونرا آلا قاپىسا ياخىنلاشاجاق، قاپىنى آزاجىق آرالا يېب دالانا بويلانا جاقدى، گۇرۇش قاباغى سون دقىقەلرىن حوصلەسىزلىسىنى ياشايما جاقدى. دالانىن باشىندا او فىلىانىن ياشىل پلاشى گۇرونە جىكدى. تلهسىك آددىم لارى قاپىنىن آغزىندا آواز ياسا جاقدى، بىر آددىم دا آتىب قايدان اىچرى گىرە جك و اوروجون بويونتو آتىلا جاقدى. اوروج بىر ئىليلە قاپىسىنىن جفتەسىنى تلهسىك باغلايما جاق، او بىرى ئىليلە او فىلىانىن ساچلارىنى، بويونتو تومارلا ياسا جاقدى، سونرا اونو قوجاغىنى آلىپ اىچرى، او تاغا آپارا جاقدى. سونرا اوپوشە جىكدىر، سونرا بىرلىكده ساونانىا گىرە جىكدىر. ساونانىن بوغىلانان اىستىسىنندىن سونرا سوپوق دوشۇن ئەتىندا قوجاقلاشاجاقدىلار. ساونا حرارتىنин تىرى، دوشۇن سوپوق دامجى لارى، عطىلىرى شامپون، ھامىسى بىر-بىرىنە قارىشاجاقدى و ايكى بدن بىرلىشىپ بىر بوتون او لا جاقدى. سونرا كونياك اىچە جىكدىر، موسىقى دىنلە يە جىكدىر، آيىق واختى پورنو فيلم لە باخماقدان او تانان او فىلەيا اىچگىنىن تائىرىلە آپرىنا-ھىاسىنا قىسىلما ياسا جاقدى و ائكراندا بىرلىكده سئىر اشتىكلىرى صحنهلىرى سونرا اۋزلىرى ياتاقدا جانلاندىرا جاقدىلار.

بىر آيليق او فىلىا سىزلىغىن و دلى شىطانىن، اوروجون بئىنинه قالادىغى بىرلىكلىرى، اىستىكلىر، صحنهلىر، خاطىرەلر آز سونرا باش وئرە جىكلەر اونو ائلە ھىجانلاندىرىر، حاللاندىرىر، تىلسىدىرىرىدى كى، جىنس شالوارىنин دارلىغىنى حىس ائدير و بىر نىچە كىلومترلىك مسافەنى داھاتىز قطع ائتمە يە، واختىن اۋزو نو يېئىنلىشىدىرىمە يە چالىشىرىدى

- گویا کی، واختی یثینلشیدیرمک اولاردی، گویا کی، بیر-ایکی ساعات سونرا جریان ائده جک حداده لره داها تئز چاتماق مومکون ایدی.

ماشینین ایچینده اوغلیانین عطربینی دوپور، توخونوش لارینی، نوازیش لرینی حیس ائدیر، خیسین پچیلتی لارینی، اینیلتی لرینی ائشیدیر و تله سیر، تله سیردی.

قصبه نین ایچینده ماشینین اوغلیا گیلین اولرینین قاباغیندان کئچیرنده ائله بیل بو بیر مرتبه لی اؤده بوقوش اپنجر هنین آرخاسیندا اوغلیانین گئروشه نجه حاضیر لاشدیغینی، الت پالتارینی، جورابلارینی دیشیدیبینی، عطیرلنديبینی گئورودو. ماشینی دالانا دئندیردی، دوشوب آلاقاپینین ایری قیفیلینی آچدی، داروازا لايلارینی آرالادی و ماشینی ایچری سالدى.

داروازانی ایچریدن باگلادی، ائوین بیرینجی مرتبه سینده کی اوتاغین قاپیسینی آچدی. زنیلی گتیردی، ایچینده کی لری سویودوجو باوزد، سوبانی قالادی، ایشیق لاری یاندیردی، تئلویزیونو قوردو. سونرا ایکینجی مرتبه يه قالخدی؛ باتاق اوتاغی، بار، ویدئو اوردا ایدی.

ایلیق بیر آپرئل گونویدو و اوروج بلاشینی سویونوب آشاغیدا قویموشدو. ائیواندا بیر مدت گزیشدی، اطراف باغ لارا، چوخ اوزاقلاردا گئرونن دنیزه باخدی، سونرا باتاق اوتاغینا طرف آددیملادی و قاپینین قارشیسیندا قورویوب قالدی؛ قاپینین اوستوندە آچار واردی. اوروج گۆزلرینه اینانمیردی. باغ ائوینین، داروازانین دا، آشاغیداکی و یوخاریداکی اوتاق لارین دا جمیسی ایکی آچاری واردی، ایکیسی ده اوندا، اوروجدا ایدی. بیری شهردە، ائوده صاندیقدا، بیری جبیندە. ایندی بوردا، قاپینین اوستوندە یوواسینا کیپ گیرمیش آچار هارдан چیخمیشدی؟ آمما هله بو هاراسیمیش. اوروج بیر ده گئوردو کی، آچار یاواش-یاواش دئونمه يه باشладی، یعنی ایچریدن کیمسە قاپی نین قیفیلینی بوروردو. حیس ائله دی کی، آلنینی سویوق تر باسیر. بو نه اولان شئیدی بئله؟

آچار سونا قدر بورولوب دایاندی. اوروج الینی اوزادیب قاپینی آچدی و ایچری گیردی. گیرن کیمی ده دیکسیندی؛ ایچریده آدام واردی. غریبیه مخلوق ایدی ایچریده کی. ساپ-ساری. ساچی، قاشی، اوزونون توکو، هامیسی ساپ ساری. گۆزلری نین بېکلری ده ساری متیل رنگده ایدی. آلبیتوس ایدی بو آدام.

اوروج اُزونو الله آليب:

-کيمسن؟ - دئدى - بوردا نئينيرسن؟

آبينوس:

-حسين آغا يام، - دئدى. - باله مى نين بؤيوك اوغلو. بابامين، آتامين ائويته گلمىشىم.
سنين بوردانه ايشين وار؟

جىن ووردو اوروجون باشينا. حسين آغانين اُزونو بئله يېكخاتا، سايماز يانا، حياسىز
آپارماغىندان داهاچوخ اورو جين آتينامىندىرلن اويدو كى، بير آن بوندان اۇنجه بوعئىبە جر
مخلوق اونون چارپايسىندا، اوغليليا سعادت آنلارى ياشادىقلارلى و ياشاياناقلارى
ياتاقدا ياخانىب اوزانىمىش، چكمە سىنى بئله چىخارمادان سرلەننىمىش، ازىك
بالىش لار، آدىالىن قىريش-قىريش اولماسى بونا دلالت ائدىرىدى.

-ايتىل بوردان، چىخ گئت، - دئدى اوروج. افزو د ناراضى قالدى كى، عصبلرىنى
جىلولو ليا بىلەمير، اوشاق كىمي حيرىصلەنير، قىشىرىرى.
حسين آغا پېرىندىن تېنەنەرىدى.

-آتوونون، بابوونون ائوى هارдан اولدۇ بورا؟ بورانى من تىكدىرىمىش ائ. من اُزۈم، اُزۈ
پولوما.

حسين آغا دوردوغو يېرده دورموشدو.

اوروج فيكىرىلشدى كى، گوج ايشلتىمەلى اولسا هر حالدا بو آرقى، چلىمىسىز جاوانى
اوستىلە يېيلر. ياشجا ايكى دفعە بؤيوك اوسلادا، كۇنه گولشىچى ايدى، هله ده فور ماسىنى
ساخلامىشىدی. آمما بير او قالمىشىدی كى، او، اوروج، شەھرىن معتبر آدام لارىندان بىرى،
تائىنمىش حكىم، يولدان كىچەنин بېرىيلە يومرۇق-تېپك داوسينا باشلاشىن.

واخت دا گئىرىدى، بير آزدان اوغلiliya گلەسىيدى. حسين آغا يانى بوردا گۈرمەسى،
ايلاھ دا كى، حسين آغانىن اوغلiliyanى بوردا گۈرمەسى مومكۇن اولان ايش دئىيلىدى.
اوغلiliya گلنە جن بو چاغرىلمامىش قوناغى بوردان رد ائله مەلەيدىر. مومكۇن قدر يومشاق
دانىشماغا چالىشاراق:

-بلا، - دئدى - بى مسئلەلەر بئله حل اولونمۇر. آنان دا يانىما گلمىشىدی. فيكىرىمى
اونا دا دئدىم. بورانى منه باغ لار ادارەسى وئرىپ، اورا گىندىن، محكىمە يە، نە بىلەم هارا

مرا جمعت اندین، حل او لونسون. یو خسا دره نی لیک دئییل کی، هره ایسته دییی پئره
گیریب او تورسون. من بو ساعات پولیس چاغیر سام سنی تو توب داما با سارلاار. نه حدله
اوز گنه نین اوئینه سوخولموسان. هله دئ گئروم آچاری هاردان تا پیب دوزلت میسین؟
حسین آغادینیب-دانیش میردی، یئریندە جە حرکت سیز دایانمیش، ساری متیل گوزلرینی
اوروجون گوزلری نین ایچینە زیللە میشدی. اوروج دادانیشیديق جابو اینه کیمی، بیز کیمی
آدامی دئشن باخیش لارین تاثیری آلتیندا سوزونو چاشدیریر، دیلى توپوق چالیردی.
دی ياخشى، هوسدی بسدى. چىخ گئت بو او تاقدان، آچاری دا گوتوروم. باخ
مباده بیز ده بورالارا ياخين دوشەسن، - و سون گوذشت کیمی - شهرده يانیما گلرسن،
دانیشاراق، - دئدى.

آمما الينى اوزادیب آچاری چىخار تماق ایسته ينده حسین آغانىن بيردن صيفتى
دایشىدى. سوپوق گوزلریندە ائله بیل قىغىلچىم پارلادى، آعىزى ایسلدى و الينى چارپايىنن
آلتىنا اوزاتدى.

اوروج بالىز ايندى گوردو کى، مئينه لرین دىيىنی ايسلە دىيى بئل بوردا، چارپايىنن
آلتىندا ايمىش. كىم گتىريپ او نو بورا، كىم گىزلە دىب چارپايىنن آلتىندا؟ كىم؟ كىم
گتىرى جك، البته حسین آغا، نه مقصده؟
مقصدى ايندى آيدىنلاشىرىدى. بئلى چارپايىنن آلتىنдан چىخارىب قولپوندان
ياپىشىدى، كنارلارى بولۇلونمىش ايتى آغىزلى دميرينى ايسه اوروجون باشىتا تو شلاپىب
ايىھەلى گلدى.

سوپرا كى حادىھلر اوروجا يو خو كىمى، يا كادرلارى حدىن چوخ يئىين دېيشن،
گوز قىرىپيمىندا بير-بىرىنى عوض ائدن فيلم كىمى گلدى. رئاكسيياسى جلد ايدى.
حسین آغانىن ضربە سىنى گوزلە مەدن ايرەلی آتىلدى، رقىبى نين بىلە يىن دن يايپىشىدى، او
بىرى الييلە بئلين ساپىنى تو تدو. ساغ ديز بىلە آلبىنوسون پاچالارى نين آراسينا مؤحىكم
ايلىشىدىرىدى. آغريدان حسین آغا قىشقىردى، الى بوشالدى. اوروج بئلى اوندان آلدى.
آمما ائله بواخت حسین آغا اوزونو توپلاپىب وار گوجولە اوروجا بىر يومروق ايلىشىرىدى.
دونياي-عالىم اوروجون گوزوندە قارالدى و بوتون بو حادىھلرین تام معناسىزلىغىن دان،
منطىقسىزلىيىن دان، آبسور دوغوندان تىنگە گلرک، ايللاه دا تمامىلە حاقسىز، يېرسىز

يئىدىسى يومروغۇن آجىغىنidan اوروج لاب دلى اولدو. آرتىق حركتلىرىنه نظارتى ايتىرەك
الىيندە كى بئللى حىرصلە حسین آغانىن تېھسىنە ئىندىرىدى...
وبوآن سانكى فيلمدەيمىش كىمىي پېيىن دېيىشىن كادىلار، ايندى عكسىنە آراما، آغىر -
آغىر، يواش- يواش آخماغا باشلادى. حسین آغا يېرە چۈككۈدۇ، يارىلمىش باشىندان قان
آخماغا باشلادى، گۈز بىكلەرى حركتىزىلشىدى، بىر نقطە يە زىللەنىب قالدى، باخىشى
دوندو. اوروج حكىم اولدوغۇ اوچۇن بونۇن معناسىنى درحال درك اتىدى. حسین آغا
اولمۇشدو. اونو اوروج اولدورموشدو. ھم ده اۆز ائويندە. اۆز ائويندە، يعنى اوروجون
ائويندە، اوروجون باغ ائويندە، هر حالدا بوا بغ، يا ان آزى اىكىنجى مرتبەدە كى بو اوتاق
حسین آغاگىلىن دېيىل. اوروجوندو، اوروج اۆزو تىكىدىرىمىشدى. و ايندى بوردا، بو اوتاقدا
مئىيەت واردى. گرک كى، وور- توت اىبيرىمى بىر ياشى اولان بىر گنجىن مئىيەتى. قانى
دا دۇشەمنى لكىلەمىش، ياتاغا سىچرامىشدى. بئلىن دەپرىنده قان لكىلرى، ساپىندا
اوروجون بارماق اىزلىرى واردى. سون ايل لر اوروجون مطالعەسى يالىزى دئىتكىتىو [جنایى]
رومان لاردان عبارت ايدى. ويدئودا دا خىليلك جنابى فيلم گۈرمۇشدو. اودور كى، بو
دهشتلى و گۈزلەنيلمز حادثە باش وئىردىن سونرا ايلك ايشى جىب دىسمالىينى چىخارىپ
بئلىن ساپىنى دؤنە- دۇنە مۇحىكم سىلەمەسى اولدو. جنابى اثرلەدە محض بئلە ائدىرلە.
بئلىن دەپرىنده كى قانى دا سىلەمك اىستەدى، آمما سىلەمەدى؛ بئل ساپىنىن اوستوندە
بارماق اىزلىرى يوخدورسا، اوستوندە كى قانىن نە اهمىتى وار؟ اونسوز دا بىلە جىڭلىرى كى،
حسین آغا بو بئلە اولدورلۇب. آمما كىم اولدوروب؟ قوى بونو تاپسىنلار. اولجە باشقا
بىر سوالا جاواب تاپسىنلار. حسین آغانىن بوردا نە ايشى وارمىش؟ اۆزگەنەين باغىنا نە
 يوللا كىچىپ، بورا، اوتاغا نىتجە گىرىپ، اوتابىغىن آچارىنى نىتجە الدە ائدىپ؟ اوغرۇلايىپ؟
بو ممکون دېيىل، هر اىكى آچار اوروجدادىر. قلىبىن چىخاردىپ، دوزلەتدىرىپ؟ اولا
بىلىسىن. آمما نە مقصىلە؟ اۆزگەنەين ائوينه سوخۇلماقلار، ياخانىب ياتاغىندا اوزانماقلابو
اٹوه صاحىب اولماق ممکوندورمو؟ دونيا درەبى ليك دېيىل آخى، قانون وار، قايىدا وار.
مسئلە دە بوندا ايدى. بو آنا قىر قايدا- قانون اوروجون طرفىنده ايدى، آما بو آندا
اعتبارن، يعنى هر هانسى سېبدىن، هر هانسى شكىلده، شرايىطىدە اولور- اولسون، آدام
اولدورىندىن سونرا قانونون، عدالتىن، جزانىن هدفى او، اوروج ايدى. جنابىت تۇرەتمىشدى.

متهم، مقصو، گوناهکار او ایدی. البته اگر جنایتی آچا بیلسه‌لر، ثبوت ائده بیلسه‌لر. قاچیب خیلاص اولمالییدی. ایشین اوستو آچیلاندا هر شئی دانمالییدی. «هیچ با غذا اولمامیشام، او گون (خیالی مستنطیقین سوالی: نه بیلیرسیز هانسی گون؟)، یوخ، او گون دئمک اولماز، بیر آیدیر باغدا اولمامیشام - دئمک لازیمدیر. اصلینده ده بئله‌دیر ۵. بیر آیدیر باغا گلمه‌ییب. بو گونو سایما یاسان. بو گون ده اولمامیشام. کیم بیلیر منیم با غذا اولدوغومۇ؟ پاکیزە؟ ایندیجه ائوه قاییدیب؛ فیکریمی دیشیدیریم - دئیرم - باغا گئتمەدیم. یادیما دوشدوکى، آخشم شهردە ایشیم وار.

داها کیم بیلیر؟ اوغلیلایا. آمان الالا، یاریم ساعاتدان سونرا اوغلیلایا گله‌جک. تئز چیخیب گئتمک لازیمدیر بوردان. گلر، بیر آز قاپینی دؤیوب چیخیب گئدر. بازار اثرتھسی بیر بهانه تاپیب عذر خاھلیق ائدرم. گلن هفتھه گۈروشوریک، دئیرم. آمما گلن هفتھه گۈروشە بیله جكلرمى؟ گلمەسە بو ایش نتھجە آچیلا جاق؟ مئیتین محض اونون باغیندا، ائونین ایکینجى مرتبەسیندە اولدوغو کیمین عاگلینا گله‌جک؟ هر حالدا بیر شئی آیدیندى؛ بو ساعاتجا بوردان گئتمک لازیمدیر. بئلین سایندان بارماق ایزلرینى سیلدی - يئتر، قاپیدان، باشقا يئرلردن سیلمک لازیم دئییل - بورا اونون ائوبیدیر، اۆز ائونیندە اوروچون بارماق ایزلری اولمالییدیر دا، بوردا نه وار کى؟ بو ایزلرین ایسە كۈھنە یا تزه اولدوغونو تعیین ائتمک ممکون دئییل. آبرى بیر ایزى يوخدور کى، بوردا، بلکه داوا ائله‌یندە دويمەسى قويوب دوشوب، يا جييىندن بير شئى دوشوب. يا باشىنین توکو... دقتله اوتابغا نظر سالدى. حسین آغا چارپايىنین يانىندا يېرە سرلەنیب قالمیشىدى. آلين يارىسىندان سیزان قان دۈشەمەنین اوستوندە گۈللەنیر، ئەھملەنیر، مئیتین گىچگاھىندا، ساپ سارى بير چكلریندە لاختالاتیب قوروپوردو. قان چارپايىنین اوستوندە کى چۈھەرایى آديالى دا لوپا-لوپا لکله میشىدى. مئیتین يانىندا قانلى بئل آتيلیب قالمیشىدى. او تاقدا داوا-دالاشين و جنایتین آبرى ایزى - سوراغى يوخدو. هر حالدا اوروچون گۈزونه دىمېردى.

اوتابغا سون دفعە گۈز آتیب ائيوانا چیخدى. اوتابغىن قاپىسىنى چىرىپدى، پىللە كنله تلەسیك آشاغى دوشدو، تىلۈزۈن دويمەسىنى باسىدى، شىورو نو دارتىب شبکەدن چىخارتدى، ايشيقلارى كىچىردى، سوبانى سۈندوردو، قاپىنى آچارلا باغلايىب داروازا يا طرف گىتدى، داروازانى آچدى، ماشىنى دالانا چىخاردى، قايدىب داروازانى باغلادى.

«اساس اودور کی، باشینی ایتیرمه یه سن. هله کی، منی بوردا گؤرن اولما مایب. تئز آرادان چی خماق لازیمدیر».

وَدِيش حالینی آلمیش میکانیکی حرکته ماشینی ایشه سالدى، دار دالاندان گئنیش يولا چیخاردی، يول بويو كیلومتر ایره لیله دیكجه بئینیندە فیکیرلر بیر-بیری نین اوستونه قالانیر، بیر-بیرینه ایتلە بیر، بیر-بیرینه ایلیشیپ دویون دوشور دولر. بو فیکیرلر توپلۇيوندە، فرضیه‌لر، گومان لار باسا-باسیندا دویونو چۈزمک، آچماق مومکون دئیىلدی. گۈرن بیر سەھو بوراخما مایب کی، جنایتین آچیلماسى اوچون بیر ایپ اوجو، بیر ایز-سوراق قوبیما مایب کی؟ بو باره ده دوشۇزىن عاغلىنا گىلدى کی، يوخارىدا کى اوتاغىن قاپىسى اوستوندە کى آچارى ناحاق گۈتورمەدی. کىمە ثوبوت ائدە بىلردى کی، بو آچار اونونكى دىئىل... ایکى آچارى وارسا، اوچون جوسو ده اولا بىلmez دىمى؟ بلکە قايدىب گۈتورسون؟ بۇخ، رىسکىدیر، ایلیشە بىلر. لات ئانلە اوغلىيانىن اۋۇزونه راست گىلە بىلر و اوندا ھەر شئى قات-قات چىتىنلەشر.

آمما بىنه‌ھاوا لىمانىنин يانىندان كىچنده عاغلىنا گىلدى کی، باغدا باشقابا بير ایپ-اوچو دا قويوب، بوز دولايىنداكى يئمكلر، مئيوجەلر. اثرلر همين يئمكلارين، مئيوجە-ترەوزىن محض بىگۈن گىتىرىلىدىيىنى و دئمەللى اوروچون دا باڭدا اولدوغونو تعىين ائدە بىلر. ترس كىمى گۈپرىتىنى بوكدو يو قىئتلەر ده بوكىنکو قىئتلەر ايدى. اودور کى، اوروچون محض آپرئىن باڭدا اولدوغونو تمامامىلە دقىق معىنلەشىدىرىمك ممکوندو. بۇ فيكىرە گلن كىمى ماشىنى گئرى دۇتىردى. باغا قايتىماغان رىسىكى بؤيوك ايدىسە، قايتىما مایب اشىانى، دليل لرى اوردا قويماسى نىن تەلەوكەسى داها آرتىقىدى. بىر جە اوغلىيانا گلمە يەيدى.

سەككىز دقىقەدن سونرا ماشىنى دالانسا لىردى. داروازانى تاي باتاي آچمادى، ماشىنى چۈلە قويوب اۆزو ايچرى گىردى، سوپىدو جويا قويدوغو بوتون يئمكلرى، مئيوجە-ترەوزى تزەدن زنبىلە يىغدى. قازانداكى چۈرە بى ده چىخارىپ زنبىلە قويدو و حتى زىپىل تور باسيندان ياش قىئتلەرى - بوكىنکو قىئتلەرى ده بىر جە-بىر جە چىخارىپ توالىتىن آخىتىدى. يوبانما سىنinin ان تەلەوكەلى دقىقەلرى ايدى. اوغلىا گلىپ ماشىنى چۈلە گۈرە جىكدى.

اوروجون ایچریده اولدوغونو بیلیب داروازانی تیققیلدادا جاقدی. اوندا یا داروازانی آچیب هر شئیه اوڤئلیایا ایضاح ائتمەلییدی. (ایضاح انتمک مومکوندومو؟) یا دا داروازانی آچماسیب اوڤئلیانی نیگاران قوییماق اولاردى. نیگارانچیلیخین سونو ننجه اولا جاقدی؟ نه قدر گوزلییه جکدی اوڤئلیا قابی قاباغیندا؟ بلکه اوروج ساریدان نیگارانچیلیغى، تشویشى، بد گومان لارى، سیر ساخلاماق احتیاجىنى اوستەلیيە جکدی، قونشولارا، يا پوليسە خبر ئالىيە جکدی...

بیر جه اوڤئلیا گلمە يەيدى. همیشە معشوقة سینین گلىشىنى صېرىسىزلىكە گۈزلەين دوکور ایندى نەبى وارسا وئردى: تکى اوڤئلیا گلمەسىن. آمما بلکە اوروج بولدا اولاندا گلیب گئىدip. اوروجون باغاندا آپرىلىپ بىئەنە هاوا لىمانىنىن يانىندان گئرى قايتىمسى، يېنىدىن باغا چاتىمسى اون بىش -ايىرمى دقىقە چىكمىشىدى. بو مدت عرضىنده اوڤئلیا گلیب-قايدا بىلەرىدىمى؟ بلکە دە. كاش ئالە اولا يىدى، ياربىم!

اوروج زنبىلى چۈلە چىخارىپ آشاغى اوتاغىن قاپىسىنى باغلادى، يوبورە-يوبورە ايكىنجى مرتبە يە قالخدى، آز قالا آياغى بودرىيپ پىللەكتىن كىلە-ماياللاق آشا جاقدى. «بىر جه بىخىلىپ قىچىمى سىندىرماگىم چاتميردى» دئىيە دوشوندو. يوخارىدا كى اوتاغىن قاپىسىنا ياناشىب اوستوندە كى آچارى چىخاردى. آياق قايسىنىن اوچوپلا قاپىنى آرا لاپىب اوتاغىن اىچىنە باخدى. هر شئى ئىنئىن باياقكى كىمى يىدى؛ مئىتى، بىل، چارپاپى... يالنىز قان گۆلمە چەسى بىر آز بۇيوموشدو...

اوروج تله سىك قاپىنى چىرپدى، يېنە دە آياغىلا چىرپدى، آمما بۇ چىرپمانىن سىسى باغىن و اطراف لارىن سىسىزلىيىنده چوخ بىر كىسىلىنى دەنلىكىسىلىنى اوچوچو كوتىدو. يوخارى اوتاغىن آچارىنى، «اوچونجۇ» آچارى قوپۇيا آتدى.

«حسىن آغانىن عايلەسى هەلە فاجعەدن خېرسىزدى» - دئىيە دوشوندو. - بىلندە گۇر نە واى-شىيون قۇپا جاق. بالەمى نىن يەندىيسى چىخماسیب، بۇيوك اوغلو دا بىلە گشتىدى. دوغرودان مصىبىتدى. بومصىبىتىن، هر حالدا ان آزى حسىن آغانىن اۇلۇمويلە باغلى طرفينە بايعىش كار اؤزو اولدوغونو عاڭلىينا گىتىرىمك اىستەمېرىدى، فيكىرىندەن قۇووردو. آخى اونون، اوروجون نە تقصىرى واردى؟ بۇ معناسىز حاق-حساب چوروتەمە بىي او مو باشلامىشىدى؟ او مو گىتمىشىدى بالەمى نىن اۋوينە، ياخسىن آغا يىدى گلیب اوروج گىلىن اۋوينە سوخولان؟

داوانی کیم باشладی، کیم هجوم ائله‌دی؟ اوروج لاتکانین قولپوندان یا پیش‌ماسایدی همین بو لاتکانی اورو جون تپه‌سینه ائندیره جکدی حسین آغا و ایندی یوخاری او تقادا، چارپایی نین یانیندا حسین آغانین یوخ، اورو جون مئیتی سرله‌نیب قالاجاقدی. اورو جون جنایت عملی یوخدو، ائتدیبی حركت یالنیز قانونی اوزونو مدافعه ایدی.

یاخشی، ایندیکی بئله‌دیر، بس ندن ائله ایندیجه ماشینی میلیسین قاباغینا سورمورسن، هر شئی اولدوغو کیمی دانیش‌میرسان اونلار؟ حاده‌لرین محض بئله جریان ائتدیبینه چتین اینانار دیلار. بوتون حؤرمتیمه، عزّتیمه با خمایاراق هئچ جور اینانما یا جاقدیلار. یا تو قالایم لاب ایناندیلار، هر شئیین محض منیم سؤیله‌دیبیم کیمی اولدوغونو قبول ائتدیلار. ایش محکمه یه چیخسا اورداد ابرات قازاندیم. بئله حالدار بئله دامگاسی یۇمۇرلۇك آننیما یا پیش‌جاقدی. بوایسه بوتون چالیشملا ریمین، ایشیمین، کاریئر این سونودئمکدیر. داروازانی با غلاییب ماشینی ایشه سالاندا، دالاندان چیخیب دوز یوللا سورنده باشیندا دولاشان مین بیر فیکرین منطقی نتیجه‌سی بیردی: هر حالدار دوز ایش گۇرۇر کی، میلیسە گىتمىر. جنایت نیبە دئییرم، حادئه، بلى حادئه يېرىنinde هئچ بیر ایزى-سوراغى قالما سیب. ایپ او جو یو خدور. اگر اوزونو دوز گون آپارا بىلسە، هئچ کس اونون، اورو جون بوینونا هئچ بیر شئی قويا بىلمز. اوزونو دوز آپارسا، یعنى هئچ وعده هئچ وجهله، هئچ بیر شراپىطە، دىنديرىمەدە تمكىننى پوز ماسا، اوزونو هئچ بير شىئىن خبىرى يو خموش کیمی ساکىت توتسا... آپارا بىلە جکدی اوزونو، نئچە کى، لا زىمدىر توتا بىلە جکدی... هر حالدا پئشە کار پسیخیاتر (وانپىشك) ایدى: عصب لرینى، داور اینشىنى، كەفىنى، اووقاتىنى ادارە ائتمە بى، اوزونو الە آلماغى و گرک اولدوغو کیمی آپار ماغى با جاراردى. هئچ بير تجربىه لى، ماھير مستنطيق اوно حالىندان چىخارا بىلمىزدى. گىنج-تىز مستنطيقىلە اوزلشە جەيىنه ایسە شېھەسى یو خدو، آخرى جنایت (حادئه!) اونون باغىندا باش و ئىرمىشدى، آخرى- اول اونون اوستونە گلە جکدیلار. هئچ اول ماسا اىضاھات آلماق اوچون. او گون باגדا کیم اولوب، آچار داها کىمده اولا بىلردى، بو آدامى (مئیتى) تائىپپىرسىنیزمى، گۇرموسونۇزمۇ، عاپىلەلر بىلە بىر مناسىبىتىنیز اولوبىمۇ؟ بوتون بو سوالارا دقىق جاوابلار حاضىر لاما مىيدى. بىر يئر دە چاشمادان، کارىخىمادان دوز اىضاح لار و ئىرمەلىيىدى.

پئنە گۇردۇيو دئەتكىشىلرى (جنابى داستان) خاطىر لادى - اوزونە رئزومە دوزلىتمەلى

ایدی. خسته‌خانا‌ایا سوردو. تعجب‌لنمیش قایچی‌یا: - کاغذ‌لاریم قالیب، - دئدی - گوتورم‌لیبیم. سحردن او توروب ایشله‌بیردیم، بیر ده گوئردم کی، کاغذ‌لاریمین بعضی لری ایشده قالیب.

قایچینین ساعاتی سوروش‌ماسی لاب اورییندن اولدو. حقیقی واختی یوخ، بیر ساعات اولی دئدی. او واختی دئدی کی، او واخت بورادان ۴۲ کیلومتر آرالی لاپاتکایلا حسین آغانین باشینی یاریردی.

خسته‌خانا‌دان چیخیب دوکانا دیدی. دیش پاستاسی آلیب ساتیجیلا حال-احوال دا توتدو. آپتکه گیردی، والوکار‌دین ایسته‌دی، «یو خوموز دور» جاوایینی آلاندا هارای-هشیر قالدیردی. «هاچان سیزدن بیر لازیم اولان درمان آلماق مومکوندور کی، بیر ساعات بوندان قاباق دا گلمیش‌دیم، دیواردارکی ساعاتی گوئستردی - آسپیرین ایسته‌میش‌دیم، آلاهین آسپیرینی ده یو خونوزدو».

اور حوجو صیقتدن تانیان ساتیجی: - دوکتور، - دئدی - آسپیرینیمیز وار، سیزه کیم دئدی کی، یو خدور؟
نه بیلیم جاوان بیر قیزدی، بیر ساعات بوندان قاباق گلمیش‌دیم. دئدی یو خوموزدو.

اوه گلدی. قایپنی اوز آچار‌یيلا آچیب زنبیلله ایچری گیرنده پاکیزه مات قالدی.
بس سن باغدا دئیبلدین؟
- گئتمه‌دیم، - دئدی - بولدا یادیما دوشدو کی، بیریسی گون معروضه وار، مات‌ثیریال لارین دا هامیسی ائوده و خسته‌خانا‌دادیر. بو گئجه او توروب صابحا قدر ایشله‌مه‌لیم. بوزنیبلدنه کی لری ده قوى سویودوجویا، خاراب اولماسین.
بو صحنه‌نی ایناندیریجی اوینامیش‌دی. افزو ده راضی قالدی. آمما جانیندا بیر تشویش واردی، بوتون بدنی خیردا-خیردا تیتره‌بیردی. هئچ جور افزونو الله آلا، ساکیتلشه بیلمیردی. ایکی ساعات اؤنجه باش وئرمیش حادته‌لر فیکریندن چیخ‌میر کی، چیخ‌میر، داغیلمیر کی، داغیلمیر دی.
حاما‌ما‌گیردی، اول ایستی، سونرا سویوق دوش قبول ائتدی. واننانی سوپلا دولدوروب

بیر مدت اوردا اوزاندی. یادینا سالدی کی، ایستی سویون ایچینده اوزانیب دامارلارینی کسنده بو ان راحات انتخار اوصولودور. «هانسی شیطان بئله فیکیرلری باشیما سالیر» - دئیه اوزونو مذمت ائله‌دی. او توژ، او توژ بشش دقیقه‌دن سوپرا حامامدان چیخدی. فنله ساچلارینی قوروتماغا باشلادی. ائله بیل بیر آزاچیق توختامیشدی. پاکیزه گتیریب قاباغینا پورنگ چای قویدو، لیمونلا، موراباسیيلا.

- سنه تلفون ائله‌میشدیلر، - دئدی - دئدیم کی، چیمیر، بیر آزادان زنگ ائله‌ین.
اوروج قولاقلارینی شکله‌دی.

- کیم ایدی زنگ ائله‌ین؟

- تائیمادیم، دئدی کی، آدیم بالهمی دیر.

- کیم:

- بالهمی.

اوروج حیس ائله‌دی کی، اوزبی قوبوب دوشور. بالهمی! نچه گون بوندان اول رحمته گتتمیش بالهمی. اوج ساعات بوندان قاباق اولدورلوموش حسین آغانین آتاسی. هئچ شوبه‌هه یوخدور کی، بوزنگ ایکی - اوج ساعات بوندان قاباقکی حادثه‌یله باغليیدیر. بلکه «بالهمی» یوخ، «بالهمی گیلدندیر» دئیبیلر. یا بلکه بالهمی آدلی باشقا بیر قوهوم‌لاری دواار. هر حالدا بو گون، بوساعات بالهمی آدی نین تلفوندا سیلسنمه‌سی قورو بیر تصادوف او لا بیلمز، شکسیز کی، باياقکی حادثه‌یله باغليیدیر.

پاکیزه اوروجون سویوموش چایسینی تزله‌دی.

- آج دئیلسن؟ - دئدی.

«پاکیزه‌نین بو دقت‌جیل لبی، قایغیسی، عمومیتله اونون داورانیشی، رفتاری، ملایملیبی و دیلسیز - آخیز سیز لیغی نه قدر واجیب ایمیش، اونونچون، اوروجچون نه قدر قییمتلیمیش - بو باره ده دوشوندو و اونو دا قطعی بیلیردی کی، حادثه‌نین (جنايتین!) مغزی بیر گون آچیلسسا و حتی اوروج متهم اولونسا، محاکوم اولونسا (بو دا مومکوندو) پاکیزه اونون یگانه پناهی، گوون یتری، آرخالاندیغی سون دایاق نقطه‌سی اولاچاق. بئله اعتباری و فداکارلیغی هئچ اوغلوندان دا گؤزله میردی، او کی، قالسین باشقا قوهوم‌لارا و دوستلارا. بو آن اوغليا هئچ یادینا دا دوشموردو. ياخشی کی، بو گون باغدا راستلاشمادیق - اوغليا

حاقیندا يالنیز بو باخیمدان فیکیرلشه بیلردى ایندی.

-آجلیغین يوخدو؟ سحردن بیر شئى دیلینه دېمەيىب آخى. - پاکىزە سوالىنى تكرار ائتدى.

دوغرودان دا سحردن برى هئچ نه يئمەميشىدى. آمما ايشتاھى دا يوخدو. هئچ نه يئمك اىستەمیردى. هئچ نه حاقیندا دوشونمك اىستەمیردى. كورول-كورول بى خېرلر گىتنىن تڭلۇيۇزنا باخماق اىستەمیردى. صحىھلەرى نفتر، اۇلوم، قان ساچان قىئىتلەرى ورقەلمك اىستەمیردى. هئچ نه اىستەمیردى. گۈزلىنى يومماق، هئچ نه دويماماق، هئچ نه ائشىتمەمك، كىمسەنى گۈرمەمك اىستەمیردى. دونيادان تمامىلە آيرىلماق، ساكت، سرین بىر كۈلگەدە تك-تنهادىنجىلمك اىستەمیردى. سىسىلدەن، صىفتىلەرن، سۆزلىرن، جوربجور فېكىرلەرن يورولموشدو. انسان لاردان يورولموشدو. نورمال آدام كىمىي داۋرانان خىستەلەرن و خستە كىمىي دانىشان نورمال انسان لاردان يورولموشدو. اۋزو اۋزوندن يورولموشدو. اوزون، سون سوز بىر سكوتون، سىسىزلىيىن تامازىسى ايدى. سون سكوتون. انتخار-فيلان يوخ. بونا ارادەسى، گوجو چاتمازدى. حتى اىستى واندا دامارلارينى كىسيب راحاتجا ئۈلمەيى دە باجارتىمىزدى. آمما يوخدوا آتى بىر اۇلوم - اذىتسىز، آغريسىز، قورخوسوز، واھيمەسىز... نه ياخشى اوЛАردى. سادەجە ياتماق، يوخلاماق، بىر دە آيىلماق. هئچ واخت، هئچ واخت...

چايدان بىر قورتوم آلىپ گۈزلىنى يومدو. بئينىنە دولان فېكىرلرى، خىالىندا جانلانان او مشعوم صحنهنى سىلىپ آتماق اىستەدى، باشقاشئى لر حاقىندا دوشونمە يە جەد ائتدى. حتى او فىنلييالا او بىنادىقلارى جىنىسل او بىون لارى خىالىندا جانلاندىرىماق اىستەدى، اىچى بولاندى. او شاقلىغىنى، چاي قوووشاندا، سىخ مئشە اىچىننە كى بولاغى يادىنا سالدى، بىر آن آياقلاريندا او سوپيون سرىنلىيىنى دويدو، قولاقلارينا شىرىلتىسى دولدو و يومشاق كرئىسلودا يواش خومارلاتاراق يونگولجە مورگولەمە يە باشلادى.

قاپى زىنگى چالىنди. قاپى زىنگى هميسە آهنگدار حزىن بىر مئلودىيا چالاردى (توركىدەن گىتىرمىشىدى بى زىنگى)، آمما ايندى اوروج يوخدوا اولدوغۇندانمى، تارىم چكىلىميش عصبلەرى نىن گرگىنلىيىنندىمى، او نا ائله گىلدى لاب قولاغى نىن دىيىنەن بىر سورعت قاتارى اۇتوب كېچىر، هەم دە زىل فيت سىسىلە.

سیچرا ایب آیاغا دوردو، قاپیسا گئتدی. عادتاً قاپینی سوروشوب یا بالاجا گۆز جوکدن با خیب آچار دیلار. اوروچ نه سوروشدو، نه گۆز جویه با خدی. ائله جه آچدی قاپینی. قاپی قاباغیندا دایان آدام بالەمی ایدی.

سونالار اوروچ افزو ده تعجبولەنیردی: نئجه اولدو اورىي گئتمەدى، بايلىپ يىخىلمادى. آخى قارشىسىندا اۇلو بىلدىيى بىر آدام دايامىشدى. ھم ده اوچ ساعات بوندان قاباق اوغلۇنۇ اۇلدۇر دويو آدام، او دونيادانمى گلەميشدى؟ اوغلۇنۇن قصاصىنى آلمامى گلەميشدى؟

آمما بالەمی قصاص، انتقام آلان آداما او خشامىرىدى. او زوندە خوش، آرخاين، دىنج بىر ايفادە واردى. حتى گولومسوپوردو. ايلك و يىگانه گۈرۈش لرى زامانى اوروچ بۇ قناعتە گلەميشدى كى، بو آغىر باخىشلى آدام ئۇمۇرونده گولومسەمەيىپ. ايندى قارشىسىنداكى آدامىن صيفتى همین صيفتى ايدى: ايکى قاباق دىشى قىزىل. اوّلكى گۈركەمىن دن ايكىچە شەيلە فرقەنيردی - ساققال ساخلامىشدى، بىر ده او زونۇن ايفادەسى دېيىشمىشدى - ملايم، مەھرباندى. تبسوملوبىدۇ.

باياق تىلەنۈن ائتدىم، بوجى دئدو چىميرىسن، دئدىم، ھە، چىميرىسە ئۇدە ولاجاق، بىر يئرە گئتمىئە جك. هاوا بىردىن سوپوقلاشدى، خىزى اسیر يامان، بىلە هاوادا چىمىپ چىخسان سەتلىجەم او لارسان. بىر سۆز ھمىشە تميزلىكىدە، صحتى- وجود، دئدىم حكىمە بىر باش چىكىم، قاپىدان قووما ياجاق كى... اىچرى گىرمك او لار؟ بوبور.

بالەمى دەھلىزدە گۈدكەجەسېنى، سونرا دا چىكمەلرېنى چىخارتدى. اوروچون باشىندا فيكىرلر اىلدىرىم سورعتىليلە بىر- بىرىنى تعقىب ائديردى. «بۇ نە اولان اىشدىر بىلە؟ آخى بۇ او لموشدو. آمما كىيم دئمىشىدى كى، اۇلوب؟ او فئلىيا. بلکە او فئلىيا تمام باشقان آدامى دئىيرميسىش. دونيادا بالەمى تك بىر بودورمۇ؟ ياخشى، توتالىم مىستەندين بۇ طرفى معلوم، ائلمەيىپ، اولن باشقاسىدىر، بىر دا دىپ- دىرى دوروب گلىپ بورا. دئمەلى اوغلۇنۇن مصىبىتىنندىن دە هەلە خېرى يوخدور. خېرى او لىسايدى، حتى اوروجدان شوبەھەلنمەسەيدى

بئله بوسایاق گولومسه مزدی کی... اوچجه ساعات قاباق او بویدا اوغلون ایتیریپ... بلکه باشینا هاوا گلیپ. اوروج پروفئسیونال بالهمی نین گوزلرینین ایچینه باخدی، ال لرینین حرکتینی ایزلهدی. يوخ هاوالی آداما اوخشامیردی. هر حالدا لاب یقین، اوغلونون فاجعه سیندن هله کی، بی خبردی. او زامان اوروج گیله نییه تشریف گتیرمیشدی؟ مقصدى نه ایدی؟

اوتابغا کئچدیلر. بالهمی اوّلکی خوش تبسومله اوتابغا گوز گزدیریر، سوسوردو. اوروج: «بلکه ایندی ده بو منزیلیمه شریک چیخماق ایسته ییر» - دئیه دوشوندو - بلکه بو پسیخی ساپیستی نین یتنی بیر شکلیدیر، اوزرگنهنین باغینا، ائوبینه اورتاق چیخماق. پاکیزه چای گتیردی، بالهمی نین قاباغینا قویدو. بالهمی باشینی قالدیریپ پاکیزه یه باخمادان:

- ساغ اول بوجی، - دئدی - بالالار وروون تویوندا ایچک. - چاییندان قورتم آلدی، اوتابغی بیر ده عمللى - باشلى گوزدن کئچیرندن سونرا.

- بلی یا، اوروج قدئش، - دئدی - جانیم سنه سؤیله سین، بو دونیا چوخ اینترئنسنی دونیادی. او سوبی دونیادی ات آغا جادی. جانیم سنه دئسین، ایکی هفتهدی بوردا یوخدوم، ایرانا گئتمیشدیم. آلاه تعالی سنه ده قسمت ائله سین، مشهد، امامین زیارتینه گئتدیم. بو گون قایتیمیشام، پراخودنان. اوردا عهد ائله دیم کی، ائوه، اوشاق لارین یانینا گئتمکدن قاباق بیر سنه باش چکیم. نیتیم واردی دا، نیت ائله میشدیم اوردا، قوربان اولدوغومون قبری اوستونده، هیندی او نیتیمی دئیم سنه. قدئش، گلديم دئیم سنه کی، حالال ائله دیم او باغی سنه، دای سندن هچچ بیر خواهشیم، التمامیم یوخدو، ادعا - فلان دا یوخدو دای. ائله بیل زیارتینه گئتدیم او قوربان اولدوغوم منه مصلحت ائله دی کی، بالهمی ال چک بو ایشدن، قوى حالال خوشلاري اولسون، نچجه ایل ائرمىني ياشادی، بیر شئی دئمه دون کی، ایندی اوز موسورمانیمیز ياشایاندا نوش معركه سالیرسان؟ قوى کیشی جان ساغلیغیلا، راحاتلیقلار دولانسین، سینین ده کی، ماشالله اوز ائوین-ائشیبین، اوغول-اوشاگین وار. دای اولان اولوب، کشچن کئچیپ. بیر سوژ، قدئش، گلديم سنه دئیم کی، حالال خوشون اولسون. ياشا او باغدا، ککف-داماغ ایچینده. واحد رحمتليک دئمیشکن: واحد! جهاندا باقی قالان عشق مولکودور،

اوندان قالان نه وارسا دا، ویرانه دیر منه.

اوروج دوشونوردو کی، بالله می ایندی کنده گنده جک، هر حالدا ان ياخين زاماندا اوغلونون ايتدىيىندن دويوق دوشەجك، آختارىب گئچ-تئز مئيتى تايماجاقلار. مصىت اوnda باشلاناجاق.

بالله می چايىنى ايچىب آياغا دوردو. اوروج افۇزونە دە غرىيە گلن بىر عارسىزلىقلا:

-اوئور، - دىندى - هار تالھاسىرسىن؟ بىر ايستakan دا چاي ايچ بلكە آجليفىن وار؟

- يوخ، ساغ او، آلاھ آرتوق ائلھەسۈن. گئتمەلىييم. اوشاڭلار گۈزلىتىپ.

- نىچە اوشاغىن وار؟ - بلكە بوسواللارى بوشۇنا وئرمىرىدى. حسین آغانىن قتلىنە دخلى او لمادىيەنەن بئلە طبىعى سولالارلا بىر داها تصديق ائدىرىدى.

- دئمىشىدىم كى سنه - ايکى اوغلووم وار، بىر قىزىم. بؤيوپو حسین آغادىر، كىچىيى حسن آغا.

اوروج افۇز-افۇزونە «حسین آغا ايدى» - دئىيە دوشوندو - داها يوخدور بؤيوپو، آنجاق كىچىيى قالىب.

بالله می هلە بونو بىلەميردى. گولومسۇنوردو. اوروج بىلىرىدى، آمما بالله مى نىن تېسمۇنون قاراشىلىغىندا او دا گولومسىمە يە چالىشىردى.

بالله مى داعلاشاشىپ گىتىدى. او گئچە اوروج سحرە قدر ياتا بىلمەدى. سحرىسى گون، بازار گۇنو دە ائلە بىل اىينه اوستە او تورموشدو. هر تىلەنون زىگىنەن ھوركوب دىكىسىنەردى. هەنى گۈزلەبىرىدى كى، قاپىي دۇيولەجك، گلىپ اونو آپاراجاقلار. آمما بوتون گۇنۇ قاپىنى دؤپىن او لمادى. ايکى - اوچ اھمىتىسىز تىلەنون زىگى نىن دە هەنچ بىر تەھلوكەسى يوخدو. قۇنشۇيدو سوبۇن گلىپ-گلەمەسىنى سوروشوردو، تائىش لارىدى، حال- احوال تو توردو، كىنار بىر شخصىدى، نۆمرەنى سەھو سالىمىشىدى. آخشاما ياخين اوروج تمام او زولوب الدن دوشۇمۇشدو، ياتاغىنما او زانىب بىر-ايکى ساعات مور گولەدى، سونرا او زانىب يېنە سحرە جن ياتا بىلمەدى.

سحر آلتىدا دروروب دوش قبول ائلەدى، «فېلىپىس» دز گاھىبىلا او زونو قىر خىدى، بىر لوغما چۈرك قويido آغزىنا، بوغازىندا گىتىمەدى، بىر ايستakan چاي ايچىب پىادا ايشە گىتىدى. خىستە خانايىا چاتاندا قاپىنین آغزىندا تانىش فيقورو گوردو. او فئلىيادى، اوروجا طرف

گلیب: پروفئسور، سیزه مکتوب وار - دئدی - الینده کی ظرفی اوزاتدی. ظرف آچیق ایدی و ایچینده هئچ نه یوخدو. اوروج اوڤئلیانین بئله سادەلۇوح كونسپیراسییا فندرینە بىلدايدى. اوڤئلیا سسیینی قىساراق:

- باغىشلا، سن آلاه، - دئدی - او گون گله بىلمەدىم. آنامىن تضييقى قالخمىشدى، نئچە اىينه ووردوم، قويوب گلمە يە اورك ائلله مەدىم. حير صلنميرسن كى؟

- البته يوخ، - دئدی اوروج و اورىسیندە سئۆيندى كى، نە ياخشى بئله اولوب، تزه بىر پېربىلەم چىخمايىب اورتايىا. سونرا يادىندا دوشدو كى، فكرىنى اوڤئلیا يادا تلقىن ائتمەلیدىر - بىس من سىندن عذر اىستەمك اىستەپەرىدىم - دئدی. - تعجىلى ايشيم چىخدى، باغا گىئدە بىلمەدىم. نە شنبە، نە بازار، اورييىمە سالمىشدىم، دئپيردىم ايندى اوڤئلیا گلیب قاپىنى باagli گۈرهە جك. ياخشى كى، گلمەميسن - يىنە دە سۈزۈنە دوزەلىش وئرمەلى اولدۇ - البته آنانىن تضييقى نىن قالخماسى ياخشى دئىيل. ايندى نئچەدىر؟

- سحر اولچىدوم، نورمال ايدى - اوڤئلیا پىرت كىمى گۈرونوردو - دئمەلى سىن دە گلمە يېبىنمىش. من دلى دە اۋۇرمە يېر تاپىمىرىدىم كى، نىڭران قالاجاقسان...

اونلارنىن صحبىتلرى اوزانىرىدى و گلیب كىچىن لر معنالى باخىشلارلا ھر ايكيسىنى سوزوردو. علاقەلرى گومان كى، چوخلارينا بللى ايدى.

اوروج اىكى - اوج پاتسيئنت قبول ائدىب چاشقىنلىغى نىن فرقىنە وارىرىدى، هئچ جور فيكىرىنى جەملە يە- توپلايا بىلمىرىدى. آسىسىستئنتىن:

- نىنسە يامان باشىم آغرييىر، - دئدی - گرگ ائوه گئتمى.

ائوه گلن كىمى بوردا حالىنин داها داپىس اولا جاغىنى درحال آنلادى. خستە خانانىن آدام چوخلۇغوندا، پاتسيئنتلىرىن مىن بىر دردى يېنە بىر آز باشىنى قاتىرىدى، بوردا ئوبىن تكلىيىنە - دىلىسىز- آغىزسىز پاكىزەنن وارلىغى تكلىيىنى، يالقىزلىغىنى آرادان قالدىرىمىرىدى. اوروج داها چوخ سىخىلىرى، دارىلىرىدى. اورىي دارىخىردى. سكىكەلىيىدى. ھر آن نە ايسە دەشتلى بىر شئى گۈزلە يېرمىش كىمى بدنى نارىن- نارىن گىزىلدا بىردى.

حادىئەن اوج گون كىچىرىدى. نىيە بىس بالەمەي ھاى - كوى قالدىرى ما مامىشدى. ان آزى اونا گۈره كى، اوغلو ايليم- ايليم ايتىمىشدى. اگر ھاى - كوى قالدىرى يىسا، پوليسە خبر وئرىيىسە

پولیس گئچ-تئز ایزه دوشوب گلیب اوروجون باگینا چیخاجاقدی. آخى شوبەھەسىز حسین آغا آناسى نىن باغ ادعاسىندان خبردار ايدى، ائلە اوروجون اوستونە دە بۇ ادعالارلا گۈميشىدى. مشهدە زيارىتن سۇنرا بالەمى نىن فيكىرىنى ئېشىدىيىنى دە بىلە بىلمىزدى. بالەمى قايىداندان سۇنرا اوغلۇيلاڭۇرۇشمەمىشىدى. ائودە دە بۇ صحبتلر يقين كى، چوخ اولوب. بالەمى حسین آغانىن مەحىظ اوروجون يانىنا گىندە بىلەمەسى احتمالىنى نظردن قاچىرمازدى و پولىسە دە بۇ بارە دە مەعلومات وئردى. و بۇ زامان اىز شوبەھەسىز گتىرىپ اوروچا چىخاراجاقدی و اوروچو هئچ اولماسا دىنديرىھ جىكدىلر. آمما بۇتون بۇنلار بۇ گون دە، صباحدا، بىر آى سۇنرا دا اولا بىلدى. ھەم دە بىر آيدان سۇنرا ھفتەلىك عادتى اوزره باش چىكمەسەيدى بۇنون اۆزۈ دە شوبەھەلى گۇرونە بىلدى. گئچ-تئز اوروج آخىر-البت بۇ باغا گىئتمەلى و او زامان مەيىتى اۆزۈ آشكار اتىمەلىيىدى. چورومە يە باشلامىش، عفوونتى بۇتون باغا يايىلمىش مەيىتى. آشكار ائدىب اۆزۈ خېر وئرمەلىيىدى. او واختاجان جنایتىن اىزىنە دوشەسەيدىلر، بىر آى، ان اوزاغى ايکى آيدان سۇنرا بۇ جنایتى اۆزۈ خېر وئرمەلىيىدى. البتە جانىنى آچمادان. آمما بۇ بىر آى، ايکى آىي ھەگون اورىيى نىن اىچىنى يېئە-يېئە ياشاملىيىدى. بۇنا دۆزە بىلە جىكدىمى؟ غېر-معىنلىكىن آغىزى يە ئىچىنى يېئە-يېئە ياشاملىيىدى. سونسوز دەشتىن ياخشىدیر.

بىردىن عاغلىينا گلدى كى، تىلۇنۇن گۇۋۇرۇپ بالەمى يە زىگ ائلە يە بىلە. تىلۇنۇن نۇمرەسىنى يازدىيغى كاغىيىدى نە ياخشى كى، آتىمامىشىدى، ساخلامىشىدى. اختارىب تاپدى. ياخشى، زىگ ائلەدىم، سۇنرا؟ نە دئىئە جم، نە سوروشاجام؟ نە قىر فيكىرلىشىسى دە بىر بەنانە تاپا بىلەمەرىدى. بالە-مى يە لە آل وئرى واردى، نە صحبتى اولا بىلەرى؟ عاغلىينا گلدى كى، زىگ ائلە بىب قولاق آسا بىلە. ائشىتىدىيى سىسىن دە چوخ شەئىي معىنلىشىرىمك اولار. زىگ ائلە بىب آسسا، گۇرن بۇندان دا بىر اىش چىخماز كى... بلکە اوروجون تىلۇنۇ آرتىق نظارت آتىندا دىير. «سن دە لاب واسى-واسى نىن بىرىسىن واللاھ».

دستە يې قالدىرىپ نۇمرەنى چئوپىرىدى. آز سۇنرا كىشى سىسى ائشىدىلىدى. بالەمى نىن سىسىيىدى، تائىدى. سىس ساکىت و گۇمراھدى.

ـ بلى، بلى، ائشىدىرەم. كىمدىر؟

ـ اوروج سۇسۇردو. بالەمى بىر دە:

-بلی، آلو - دئییب تئلفونو آسدی.

یاسلى، دردلی آدام سسی دئییلدى سس. بس اوندا حسین آغانىن يوخلوغۇندان نىيە تلاشلانمیر، ناراحات قالمیر گوره سن؟

آخشاما فېکىرلىشىپ بەھانە تاپدى. بالەمى يە تئلفون ائديب ایران سفرى حاقىندا سوروشاجاق، دئیە جك كى، بىر دوستوم ایرانا گىتمك اىستەيير، سىندن بعضى مصلحتلر آلماق اىستەيير، مثلا، او باش گئىدىپ-گلمەيىن خرجى نە قدر چىخىر؟ بوش بەھانە ايدى، آمما ايندى دوشۇنوب داھا توتارلىسىنى تاپماق حالىندا دئییلدى.

آخشام ۹-دا زىنگ ائلهدى. يەنە بالەمى نىن اۋزو چىخدى. اوروج ھىجانىنى بوغوب: سالام، بالەمى، - دئدى - حكىم اورو جدو.

-آ... اوروج معلمىم، خوش گۈردوڭ سىنى، نە وار، نە يوخ؟ سىندن نە عجب بىلە؟ - سس گۈرمەهدى، حتى شىندى. هەچ بىر نگەرانچىلىغا يېر قالمىرىدى. اوروج دوستۇنون ایرانا سفر ائتمك نىتى حاقىندا اوپدور ماسىنى دانىشدى، سواللار وئردى، جاوابلار ائشىتىدى و يالىزى صحىتىن آخىرينا ياخىن قرارا گلىپ: اوشاق لارىن نىچەدىر؟ - دئیە خېر آلدى.

بالەمى:

-ساغ اول، دوعاچىدىرلار، - دئدى - حسن آغا باغدا-بۇستاندا المشىپ وورۇشور، حسین آغا داموسكوا يابازارا گول آپارىلار.

اوروج دوشۇndo كى، يقىن بالەمى ده باشقا كىندچى لر كىمى پارنىكىدە قرنفىل يېشىشىدىرىر و موسكوا بازارلارينا گۈندىرىر. ايندى يقىن حسین آغانى داموسكوا دا بىلىرلر، اونا گۈرە آرخايىنىدىرىلار، ايتىرىپ آختارمېرلار. اوروج درك ائدىرىدى كى، وئرەجەيى سوال سۇنرا لار اونا باھا باشا گلە بىلەر، شوبەھەلر اوپدار، آمما اۋزو نۇساخلا يىلىمە دى، بو تەلەوكەلى سوالى دا وئردى:

-حسین آغا ھاچان گئىدىپ كى، موسكوا يابا؟

بالەمى:

-دونن گئىتدى، - دئىنده تئلفون دستەيى آز قالا اوروجون اليندن دوشۇدو. تلهسيك ساغوللاشىپ دستەيى يېرىنە قويدو.

غريبه حس لر كچير بيردي. بيلميردي سئوينسين، سئوينمه سين؟ سئوينمه يه اساسی واردي. بالهمي نين بوتون عايله سى ساغ- سالامات ايدي، اونلارين عايله سينه اوروجون هئچ بير پيسليبيي ذيمه ميشدی. بئللە ئۇلدۇردىۋىي آلبىنوس (ھئچ عاغلىينا گلمە يىپ كى، بالهمي كىمى قارابوغادايى آدامىن اوغلۇنىيە ساپ سارى اولسون) حسین آغا دئيليمىش. اگر او آدام حسین آغا اولسايىدى، اۇلمەميش (اۇلدۇرۇنە اوروجون حكىم كىمى ھئچ بير شك- شوبەھىسى يوخ ايدي) يارلانمىشىسا، سونرا اۇزونە گلېب دوروب ائوينە گئتمىشىسە، هر حالدا اۇلومجول ضربەنин اونا اوروج طرفىندن وورولۇغۇنو اونوتاماپىشىدى كى... دئمەلى او باغداكى مئيىت حسین آغانىن مئيىتى ذئيليمىش. مىن شوڭور.. آمما بىس اوندا كىمىن مئيىتى ايمىش؟ نىبىه اۇزونو بالهمي نين اوغلو حسین آغا كىمى قلمە وئرمىشىدى؟ بو باغ مسئله سىنى هاردان بىليردى؟ مقصدى نه ايدي؟

حسین آغانىن ساغ او لماسىتنا نه قدر سئوينيردىسە، بو معمانىن سىررى اونو بير او قدر هيچانلاندىرىرىدى. كىمى ئۇلدۇرۇب؟ نه سببە، نه مقصىدله سوخولوب او آدام اوروجون ائوينە؟ هر نه سبب اولورسا- اولسون، هر حالدا اوروج آدام ئۇلدۇرۇشىدو. عۆمرۇنده ايلك و يگانە دفعە آدام ئۇلدۇرەمەيىن سارسىنتىسى بىر يانا، بو جانايىتنى آچىلما قورخوسو، عموماً بو غريبه، ايضاحسىز اولاين واهىمەسى اوروجو اسيم- اسيم اسدىرىرىدى. هيچانىنى، خوفۇنۇ، قورخونچ فرضيەلرینى كىملەسە پايداش، كىملەسە بۇلۇشە بىلردىمى؟ هئچ كىن لە.

او گئچە دە گۈزۈنە يوخو گئتمەدى و سحر اوزونو قىرخاركىن گۈزگۈدن اونا باخان قىپ- قىرارمىش باتيق گۈزلىرى، گۈزلىرىن آلتىنداكى قارا ھالەلرى، ساپ سارى سارالماپىش صيفتى گۈرنىدە بىلدى كى، داها بئللە بىر گئچەنى ياشاماغا تابى- طاقتى قالماپىب. بو حالدا ايشە دە گئنە بىلەمىزدى. پاكىزە دە گئچ- تئز اونون حالىنى باشا دوشە جىكىدى، هله باشا دوشەمە يىبىسە. (ھله كى، «يامان باشىم آغرييىر» - دئيه جانىنى قورتارىرىدى، حكىم چاغىر ماقدان امتناع ائدىرىدى و يالاندان باش آغرى حىلىرى آتىرىدى). اوج گئچەنин يوخوسوزلۇغو اوروجو حالسىزلاشدیرمىش، بئينىنى يورموش، عصبلارينى پوزمۇشدوسا دا هر حالدا دوشونجەلرینى، آتماق اىستەدىيى آدىم لارى معين بىر منطق اسا سىندا دوزمە يه چالىشىرىدى. آيدىندىرى كى، اۇلدۇردىۋىي آدام بالهمى نين

اوغلو دئیلیدی و عمومیتله او عایله یه دخلی یوخدو. دئمه‌لی شخصی غرضلیک، دوشمنچیلیک موتیولری آرادان قالخیر. حسین آغا اولدورولسه یدی شوبه‌هه سیز باله‌می او روجو گوناهلاندیرا بیلردى، هر وجهله اوندان قصاص آلماغا چالیشاردارى. اولدورولن ایسه نامعلوم بیر شخصی. البته بو جینایتی ده اوروج بوینونا آمالییدی. آما اونون آچیلماسینی آیلارلا گؤزله یه ده بیلمزدی. بلکه آلبینوس سرسی نین بیریدیر، هئچ کس، هئچ بیر واخت اونو ایتیریپ آختارمایا جاق...

آمما آخری یای مؤوسومو گلیردی، ایستیلر دوشجه‌جکدی، توت دیه‌جکدی، اونسوز دا گئچ-تئز باغا گئتمه‌لی او لا جاقدیلار او زامان بو جنایت داها موردار، ایئرنچ شکیلدە او زه چیخاجاق. مئیتی یاریب اولدورولمه تاریخینی ده تقریبی تعیین ائده بیلرلر او زامان بیر شوبه‌هیه ده دوشرلر کی، نئچه اولوب اوروج ایکی-اوج آیدیر باغا گئتمیر. آخری اونون هر هفتھ، یا ایکی هفتھدن بیر باغا گئتدیسینی چوخ آدام بیلردى... ائله پاکیزه ده بیلردى، دوستلاری دا بیلردى... هله او فئلیا بیر یانا دورسون. او فئلیا يالا او زون مدت گۇروشدن امتناع ائتسە یدی بو داتزه پروبئلئم لر چیخارجا جاقدی.

یوخ، هاطرفدن باخیرسان باخ، مسئله‌نی او زاتماق اولماز. ائله گونو بو گون باغا گئتمه‌لیدیر، مئیتی «آشكار ائتمه‌لیدیر»، درحال پولیسە خبر وئرمە لیدیر. ایشین ایچیندن قورو چیخماق او چون بیر جە شئی لازیمدیر؛ او زونو ایتیرەمەمک، او زونو الله الاماق، بوتون ارادەنی توپلاییب او زونو ساکیت و شاخ توتماق. یعنی تمامیله گوناھسیز، تقصیر سیز کیمی. سارسینتىدان هيچانلاندېغى، او زونو بیر آز ایتیرە بىي ایسه طبیعى گۇرونە جك- گلیب او ز اوپىنده كیمینسە مئیتىتىنى گۇرهەن - البتە هيچانلانا جاق، سارسیلا جاقسان، او زونو ایتیرە جىكسن.

یوخ، مطلق ائله بو گون گئتمه‌لیدیر. بو غیرى-معينلىيە بير سون قويماق لازىمدىر. پاکیزه یه ده بیر شئی دئمک لازىم دئىيل. گندىب قايىداندان سونرا هر شئىي اونا دانىشار. البتە پولیسە دانىشا جاگى شکىلدە. او وئرسىيانى. نىبىه محض بو گون باغا گئتدىيىنە بير بەهانە تاپلار. «ماشىنا تزه تکر آليپ باغدا قويموشدون. - دئىر، دوغرودان دا بىلە ايدى - اونون دالىنجا گئتمىشىديم». يوخارى او تاغا چىخدىم كى، اوردان كاسىت گۇتورووم. اوندا گۇردوم...

سوپوقد، کولکلی بير گوندو. باغا ياخينلاشديقجا ياغيش دا چيسلهمه يه باشладاي.
ماشيني ايچري سالمادي، داليندا ساخلاadi. حيَّطه كتچدی. اطرافا گوز گردديري.
هئچ بير ڏيسيكليک يوخدو. هر شئي هميشه کي ڪيمى ايدي. توت آجاجى، اينجي
آجاج لاري، باغين اوستوندن ڪچن يوكسک جريانلى الکترونيك خطلاري، قويو، حوض،
مئنه لر، قاراج، سوانا، ايکى مرتبه لى ائو. بيرينجى مرتبه نين قاپيسيني آچمادي. ايکينجي
مرتبه يه قالخدي، ائيوانا چيخدى، اوتاق قاپيسينا ياتاشدى.

اوتقا قاپيسى نين اوستونده يئنه آچار واردى. اوروجون گۈزلىرى بىلدى، آخى بو اوچونجو
آچارى قويوبا آتمىشدى، يا بلکه بو اوچونجو يوخ، دۇردونجو آچار مىش. آچار افز-اۋزونه
دۇنمه يه باشلادى، آخرا جان دوندو، دايandى. ايندى قابى آچىقىدى.
اونسوز دا شىدتلە دؤپيونن اورهېي آز قالا سىچرايسىب كۈكسوندن چىخاجاقدى. قاپىنى
آرالايسip ايچرى گىرنىدە ايسە اورهېي ائله بىل بىردى-بىرە دايandى. سانكى قوبوب دوشە
جىكدى.

اوروجون گۈزلىرى قارالدى، باشى گىجللندى، آز قالاغش ائده جىكدى. بوتون ارادەسىنى
توبلاماغا، باشيني ايتيرمە يه چالىشدى.

اوتابغىن دۇشەمىسىندە نه قان ايزلىرى واردى، نه قانلى بىتل، نه ده آلبىنوسون مئييتنى.
آلبيнос - طبىعى کى، مئييتنى يوخ، افزو، ھم ده ساپ-ساغ چارپايانى نين اوستوندە
اوزانمىشدى. آلنинدا، باشيندا، گىچگاهيندا يارا، چاپىق، قان ايزلىرى فيلان يوخدو. اوروچو
گۈرۈپ تلسىمەدن تىبل-تىبل آياغا دوردو.

اوروج:

- سىنسن؟ - دئدى - يئنه بورداسان؟

آلبيнос:

- منم، - دئدى - حسین آغا. بالەمى نين بئيووك اوغلۇ. بابامىن، آتامىن اۋىينە گلمىشم.
اوروج يو سۆزلىرى آرتىق بىر دفعە ائشىتىمىشدى، يئىنيدن عئينىن تكرارىنى ائشىدېرىدى.
حسین آغانىن - اگر يو دوغرودان دا حسین آغا ايدىسە - باخىشى، حركتلرى ده
عئينىن او گونكولرىن تكرارى ايدى. ان دەشتلىسى او ايدى کى، اوروچ حادثەلرىن
ئىچە جريان ائده جەيىنى ده بىليردى. فەملە دويموشدو بونو و حادثەلرىن يو ساياق

گندیشی نین هئچ جور قارشیسینی آلماق مومکون دئیلیدی - بونو دا بیلیردی.
دانیشان ائله بیل اوروج دئیلیدی، ائله بیل کیمسه اوونون سسیلله دؤرد گون بوندان
قاپاقکی سوزلری عئینن تکرار ائدیردی:
ایتیل بوردان، چیخ گئت. - اوروج اۇزو، اۇز خوشوپلا يالنیز بیر یئنى جمله علاوه
ائتدى - منى قانا سالما.

حسین آغا، اگر بو اوپیدوسا، لال-دینمز دوروب داینمیشدی. حرکتسیزدى، گۈزلىنى
اوروجون او زونه زىللەمیشدی و اوروج داقۇرولۇ ماشین کیمی او گونکو سوزلرینى بېر جە-
بېر جە تکرار ائدیردی: «بورانى من تىكىدیرمىش... باخ لار ادارەسى... آتان دا يانىما
گلمىشدى...»

آلبىنوس سوسوردو. هئى سوسوردو. دەشتلى دقيقە، دەشتلى حادىھ سورعت قاتارى
کیمی ياخىنلاشىر، آن بەآن ياخىنلاشىر، هاردا نسا آخىب اونلارىن اوستونه گلىرىدى.
اوروج چارپايى نين آلتىنا باخماقچون گۈزلىرىنى قاچىريردى، چونكى چارپايىنин
آلتىندا نە اولدوغۇنو بىلیردى و چارپايى نين آلتىندا كى بىللىن بېر نىچە ئانىيەن سونرا
جىريان ائدەجك دالاشدا نە رول اوپىناياجاغىنى دا بىلیردى. دەشتلى سونلۇغا بېر نىچە
آن قالىرىدى و واخت يېتىنده حسین آغا چارپايى نين آلتىندا بىللىن چىخارىب اورو جا هجوم
ائتدى. اوروج بىر شئى اولما ياجاق. آمما بىر نىتجەنى بىلدىسى اوچون قور خوردو ھەم دە. بىلیردى
كى، اىستەمەسە دە، اىستەمەسە دە قارشىسینىدا كى گىجى - او كىم اوپور-اولسون، فرقى
يۇخدۇر - اۇلدۇرمەلى او لاچاق.

بېر آز سوپۇرۇشدورلۇر، بىللىن ساپىندان يايپىشىپ ھەمىسى بېر طرفە چىكدى، آمما مقام
گلننە بىل اوروجون اليىنده ايدى و آلبىنوس اوروجا يومروق ايليشىدىرنەدە اوروج دا بىللى
اوونون تېھسىنە ائدیردی. آلبىنوس يئرە سرىلەدى. قان دا عئینن او گونکو كىمى آدىالىن
اوستونه سىچىرادى، يئرە آخدى.

اوروج اوتاقدان چىخدى. دىسمەل چىخارىب بارماق اىزلىرىنى سىلمەدى بۇ دفعە.
بونون هئچ بېر معناسى يۇخدۇ. آرتىق هئچ بېر شئى حاقىندا دوشونە، هئچ بېر منطقى
نتىجە يە گلە بىلەمىرىدى. پىشە تجرۇبەسىلە باغلى ان غريب ، ان اىپاحسیز پىسەخى

سایپنتیلاری یادا سالدی. دقیق بیلیریک کی، دلی اولماییب، بئینی پوزولماییب. آمما بو ایضا حسیز او لا یارین منطقی آرديجىلىيغىنidan دا باش آچا بىلمىردى. هاچانسا هاردا سا او خودوغۇ يارى فانتاستىك بىر فرضىھنى خاطيرلادى: بعض انسان فهمله گله جىكە باش وئرەجىك حادىنهنى اونجەدن ان عيانى شكىلدە دويا، گوره، ياشايابىلىر. بلکە بو ائلە همین غريبە حادىهلەرن بىرىدىر. بو گون، ايندىجە باش وئرمىش حادىنهنى دۇرد گون بوندان قاباق بئلە آيدىنچا، عيانى شكىلدە گۈرۈپ، ياشايىب. دئمەلى او گون باش وئرن جنایت خيالى ايمىش، تصوور ايمىش... ائلە يسه، بلکە بو گونكۇ جنایت ده عئينى جور خىالىدىر، تصوردور...

او دا يادينا دوشدو كى، خستەلەيندن بىرى اونو خبردار ائتمىشىدى: ائرمنى او باغى طلسملەيىب، يعنى اۋوين ديوارلارينا زهرلى مادەلر هوپدوروب. بلکە بو دلى سايقلامالارپىندا بىر حقىقت وارمىش - قالىوتىسينو گەن مادەلر موجود دور آخى... اونلارين بئينە تاثيرى دە علمە معلومدور. عموماً بوسون ايل لەين حادىھەلری ھامىمېزىن بئىنلىرىنى آز يا چوخ درجه دە چاشىرىمایىبىمى، ساپدىرىمایىبىمى، محورىندن چىخارما يىبىمى؟ بىر دە آخى كىم دئىيب كى، انسان طبىعتىن بوتون سېرلىرىندن، افسونلارپىندان آگاھىدىر. دونيانىن او قدر آچىلمامىش سىررى، طلسملەرى وار كى... اوتاغا طرف بويلاندى - بو دا اونلاردان بىرى.

پىللەتكەنلە آشاغى ائندى. كولك گوجىلنىمىش، ياغىش شەتلەنمىشىدى. بىر آن اورو جا ائلە گىلدى كى، باغدا نە ايسە باشقۇ بىر ايش دە اولوب و بو ايش سون درجه واجىبىدىر، اونون حياتى اهمىتى وار - بو اورو جون حيات و اۋۇم مسئلەسىدیر.

آمما بونون نە اولدوغونو، ندىن عبارت اولدوغونو هئچ جور تعىين ائده بىلمىردى. نە قدر سعى ائدىرىسى، هئچ جور تعىين ائده بىلمىردى، باشا دوشە بىلەرى.

باشا دوشە بىلە جەبى آن گىلندە ايسە آرتىق گئچ ايدى - بئلە جە سوناجان نە باش وئرىدىيىنى درك ائتمەدى...

كولهين گوجوندن يوكسک جريانلى الكتريك خطى قىرىلىب حىطە دوشموشدو.

خیط یاغیشدان یامیاش ایدی. چارداق آلتینداکی ائیوان قوبقورويدو.
اوروج بیرینجی مرتبه نین ائیوانیندان یامیاش تورپاغا آیاق باسان آن یانیب کؤسۈوه دۇندو.

اوروجون مئیتىئىنى اۇلوموندن اىكى گون سونرا آشكار ائلهدىلر. مهم مشاوره واردى.
اوروج ائودە، اىشده اولمادىغىندان طبىعى كى، دالىنجا باغا آدام گئندردىلر. دالىنجا گلن
مەدى نين سوروجوسو ايدى.

مەدى نين سوروجوسو قاپىيىن آغزىندا اوروجون ماشىننى گۈردو، داروازانى خېلىك
دۇيدو، آچىلمایاندا بارىنى آشىپ خىطە دوشدو. خىط ايندى قوبقورويدو و مەدى يېرە
سرىلىميش قاپقا拉 جىسىدين اوروج اولدوغونو اىلك اۇنچە هەئچ باشا دوشىمەدى. سونرا
باشا دوشدو، آمما اۇلومونون، اىللە دا بىلە قاپقا拉 قارالماسى نين سببىنى يېننە دە آنلايا
بىلەمەرىدى. هر نهايسە خبر ائلهدى، گلىپ اوروجون مئیتىئىنى شەرە آپاردىلار.
قزئىتلەدە نىڭرولوق چىخدى، ماتم مراسىمى خستە خانالارىندا كىچيرىلدى.
ايکىنچى فخرى خىاباندادفن ائدىلر. دىنە عايلە عوضولرى (اوغلودا اوچوب گلەمىشدى)،
دوسىتلارى، اىش يولداش لارى، قوهوملارى، قۇنشولارى، تانىش لارى اشتراك ائدىردى.
اوفتىلما بىر بوجاغا چكىلىپ خىسىن-خىسىن آغلايىردى. بالەمى دە اىكى اوغلۇيلا -
خىسىن آغا و حسن آغا يلا - قىرى اوستونە جن گئىتىدىلر.

یاخشی پادشاهین ناغیلی

سیزه کیمدن دئییم، یاخشی پادشاهان. راویتچی لر بتله روایت اندیر کی، قدیم آیامدا یا چینده، یا ماقینده بیر یاخشی پادشاه وارمیش. بو پادشاه چوخ عادل پادشاه ایمیش. هامیدان، هامیدان عادل. یاخشی پادشاه هئچ وده اوز رعیتلرینه گولدن آغیر سوژ دئمز میش. نه اینجیدرمیش اونلاری، نه بوبنلارین ووردور ارمیش، نه ده آسارمیش. پادشاهین یاشی اوتموشدو، آمما عؤمره بوبو او نه یینکی آدام، هئچ تاختایتی، بیره ده اؤلدورمه میشدى.

ائله بونا گۈرە ده پادشاهین چارپاییسى بیره يله دلو ایدى و پادشاه يازيق گىجه لر ياتا بىلمىردى. گئجهنىن بير يارىسى، گۈرورسن، دوروردو، چىراڭى ياندىرىپىرىدى، بير-بىر بىرەلرى توتوردۇ، آمما اؤلدورموردو. اونلارى آروادىينىن چارپایىسىنا آتىرىدى. پادشاه آروادىيچون الدن-آياقدان گىدىرىدى. لاب «گىتمە گۈزۈمدەن، گىدرەم اۆزۈمدەن» ايدى. بىرەلرى ده آروادى نىن چارپایىسىنا اونو اينجيتمك، اونا اذىت و ئىركى اوجچون آتىرىدى. يوخ، پادشاه بىلىرىدى كى، بىرەلرین آروادىنا هئچ بير زيانى دىمەيچك. آروادى، ماشاللاه، ائله بىرگ ياتىرىدى كى، ايستە بىرسن اوستونە بير قوشۇن بىرە، تاختايىتى بوراخ، وئجيئە دئىيلدى. آرواد ائله بىرگ ياتىرىدى و ھم ده ائله بىرگ خورولدايىرىدى كى، بوللۇر، دمىر، بىشۇن سارايىن سوتۇنلارى تىر-تىر تىتىرىپىرىدى.

پادشاه قاراگۇن بىر-تەھرجانىنى بىرەلردىن قورتارىپ مورگولىن كىمى گۈزۈنون چىميرىنى آلمامىش تزهدن دىك آتىلىرىدى - اونو آروادى نىن خورولتوسو اوپادىرىدى. صىح تىزدىن آرواد يوخودان دوروردو - آيا دئىيردى سن چىخىم، من چىخىم، گونه دئىيردى سن چىخىم، من

چیخیم. آمما پادشاه سحر، خورولتو کسیلندن سونرا دا یاتا بیلمیردی - آخری ایشی- گوجو واردی. بیر مملکتین کی، پادشاهی سحر یاتیب یو خوبایاقلا. او مملکتین ایشلری نه سایاق اولار؟ پادشاه بئله بدیخت پادشاه ایدی.

سوزون دوزو، پادشاهین افز پادشاهیلیغی اوچون ده چوخ گفزو آتمیردی. پادشاه اولماقدان لاب بئزمیشدی. اوندان اولسا یادی چو خدان تاخت- تاجдан ال چکردى. آمما ال چکمیردی. چونکی ال چکسه یدی تاختاوز بیری چیخا حاقدی. ایشدى شایدوز بیز شاه اولسا یادی، اونه بئکی مملکتىدە کی بوتون بیره لرى، تاختایتىلرى، ميلچكلرى و قار غالارى قىرىپ اؤلدور جكدى. وزير هم ده او بیرى وزيرلىرى، وکيل لرى، كيم بىليلر بلکه ائلە پادشاهين افزونو ده جىتنە واصىل ائدى جكدى. او دور کى، پادشاه تخت و تاجدان ال چكمیردی. نه قدر ياتماق تاماز زىسى اولسا دا، همىشە لىك يو خوبایاغرق اولماق اىستەميردی.

پادشاه هم عادل پادشاه ایدی، هم بدیخت پادشاه ایدی، هم ده چوخ عاغىلى، تدبىرىلى پادشاه ایدی، هاميدان، هاميدان عاغىلى. هاميدان، هاميدان تدبىرى. دئمەلی ياخشى پادشاه عادل ایدی، بدیخت ایدی و عاغىلى، تدبىرىلى ایدی. آما پادشاه هم ده يامان يالقىز، تې- تنه پادشاه ایدی. او سبىدىن کى، مملکتىدە هەرنىن بىر بابى، بىر جورو، بىر دوستو وار ایدی.

پادشاهين سككىز آشپازى، سككىز فايتونچوسو، سككىز دلله يى، سككىز وزير- وکيلى، بىر قوشون قارو و لچوسو و بىر قوشون ساراي شاعيرى واردى. بىر آشپازين او بىريندن ظن- زھلسى گئىردى، چونكى بىرى دئيىردى کى، بو دونيا بىر بوجدور، او بىرى دئيىردى، خثير، اصلا بئله دئىيل. فايتونچولار ائلە هئى بىر- بىرى نىن انگىنه قويور دولار. سوزۇرى چىپ گلىرىدى. بىرى دئيىردى حياتىن معناسى وار، او بىرى دئيىردى، دونياسىندا اولا بىلەز، يو خدور کى، يو خدور. شاعيرين بىرى او بىريندن دانوس يازىردى کى، بىس فلانكسىن ايشلتىدىيي قافىهەر ازل- آخرى مملكتىمизى بىراد ائدىب خارابا قويجاڭ. قارو و لچولارين بىر- بىرينى گۈرمە يە گۈزلى يوخ ايدى. وزىرلر، وکيل لر بىر- بىرى نىن اتىنىي يئمىھ حاضىردىلار. آما بونا باخما ياراق، اونلارين هئچ بىرى تك، يالقىز دئىيلدى. هەر اۆز هم پىشەلردىن، ايشداشلارنى نىن آراسىندا ايدى. بىر جە پادشاه تك ايدى. پادشاهلارин هم پىشەلرلى اولمۇر. پادشاهلارين هم پىشەلرلى ده اولمۇر، آرزو لارى دا. فايتونچولار شاعير اولماق اىستە بىردى، شاعيرلر دللك، دللكلر وکيل، وکيل لر وزير، وزيرلر پادشاه. يعنى پادشاه اولماقين ھامى تاماز زىسىدی. ھامى، بىر جە پادشاهدان ساوايى. پادشاه اونسوز دا پادشاه ايدى و او دور

کی، هئچ بیر شئی آرزو لامیردی.

هامی بیر-بیریندن ماتشیال وئریردی، افز هم پشنه لریندن پادشاها غیبت قیریدیلار.
آمما پادشاه هئچ کسه هئچ کسدن ماتشیال، دانوس وئه بیلمزدی، هئچ کسدن هئچ
کسه شیکایتلنه بیلمزدی. هئچ کسله غیبت قیرا بیلمیردی. اورهیمنی بیر جه آروادینا آجا
بیلیردی، آمما آروادی دا اونو آتدی. باش وزیره قوشلوب قاچدی، بیلمیرم ڙابونیبایا، يا دا
حبشلر اولکه سینه. بلکه ده کانار آدلارينا.

گونلرین بیر گونو باش وزیر پاپاغینی قویوب قاباغينا فيکير لشدی، خشیلک فيکیر اندیب
آنلاדי، قاندی کی، پادشاه هئچ بیر واخت اولوب-ائلهین دئیبل و دئمھلی بو گرک تاخت-
تاجдан گوزونو چکسین. باش وزیر ایسه یامان پادشاه اولماق ایسته بیردی. پادشاه اولماقدان
دا آرتیق پادشاھین آروادینا گوزو دوشموشدو.

پادشاھین آروادی بیر گوژل ایدی، بیر گوژل ایدی، دیلنن-سوزنن دئیب قورتارماق اولماز.
دونیایی عالمده تابی-برابری یوخ ایدی: اینجی میان، نازیک بدن، بوللربو خاق، آلمایاناق، گل
منی گور، دردیمدن اول. آغزینا قوشابا دام سیغماز. مرمر سینه سیندنه ناز-نازیک پالتارین
آلتنیندان بیر جوت شامااما باش قالدیریب «منم-منم» دئیبر. یانقلار - یاقوتون قیراقلاری
کیمی، ائله بیل قار اوستونه قان دامیب، قاشلار - قورو لو یای، کیبریکلر یايدان چیخمیش
اوخر کیمی ائله اوزوندو کی، تمام گوزونون اوستونو توتب، ساچلار شوه کیمی. بثای ائله نازیک
ایدی کی، گیلاس یئسە دئیر دین بوللودور. بوغازی ائله طریف، ایدی، سواچسە گورونزدی،
یئریننده یئر ناز ائله بیر. پادشاه داونو یامان ایسته بیردی. یامان داقیسقانچ ایدی پادشاه. لاب
آروادینی خوروزدان گیزله دردی. قویمازدی آروادی نین اوستونه بیر اثر کک میلچک قونسون.
بلی، باش وزیر، نه فند ایشتندیسە، فور راست تاپدی، پادشاھین آروادینان خلوتی
گوروشدو. نه دئدی اونا، نه بويون اولدو، نه وعده لر وئردی، دئیه بیلمرم، الغرض، گونلرین بیر
گونو قوشلوب قاچدیلار. بیلمیرم مغربه يا مشرقه.

باش وزیر، داهادوغروسو تزه پادشاه وعدینه خلاف چیخمادی - آروادی نین خورولتوسونو
ماقنتیوفونا یازدی و بو خورولتونو مملکتی نین هیمنی اعلان ائتدی.

هر گئجه تره مملکتین رادیوسو خورولتو-هیمنی وئریردی و تزه پادشاه لذتله قولاق
آسیرددی. آخى او جاوان آروادینی یامان سئوپردى. سئوندە ایسه خورولتونو دا موسیقى کیمی
دینلله بیرسن. یونلار بوردا سئوپشمه ۵ه اولسون، سیزه کیمدن دئیم، قوجا پادشاھدان.
قوچا پادشاھا آروادی نین وفاسیز لیغی و باش وزیرین خیانتی یامان یئر ائله میشندی. او افز

رعیتینه یاد رادیونو دینله‌مه بی قادagan انتمیشدی. آمما گنجه لر خلوتده بوتون اهالی سابق پادشاه آروادی نین خورولتوسونا قولاق آسیردی. بعضیلار اوナ گوره قولاق آسیردیلار کی، ماراقی بیدی: آخى هئچ کیم پادشاه آروادی نین خورولتوسونو بوندان قاباق اشیتمه میشدی. باشقالاری آجیقجان قولاق آسیردیلار: عجب اولدوبیزیم مایماق پادشاها، ياخشى ائله‌دی آرواد، اوно قوبوب قاجدی. بعضی لری ده اورک آغریسیپیلا دینله بیردیلر: آخى تئجه اولدوبیزیم مودریک پادشاهیمیز بو جور آروادی الدن وئردى، بو جور ملاحتلى خورولتوسونو هیمن ائله‌مک عاغلینا گلمه‌دی.

آمما یاد رادیونو هامیدان گیزليجه پادشاه افزو ده تو توردو. معین ساعاتلاردا پادشاه کیرمیشچه آرادان چیخیردی. ترانیستورونو گۇټتوروب سارایین معلوم بئرینه گیربردی. او، رادیونو قورور، ایللرله دینلديي و ابdi ایتیردی بی خورولتوسون سانکى يېنىدىن اشىیدir و او زاق گنجلیك گونلری نین خاطیره‌لرینه دالیردی. كچىپ گىندىنلىرى بير- بير يادينا سالىبردی - آروادبیلا رقص مئيدانچاسیندا ايلك تانيشلىغىنى، اولدوزلۇ ماى گنجه سيندە اوно ترا ماما يا اوتورومەسى، سئوگىلىسى نین ساچلارى نین و آغاچلارىن او آخاشامكى قوخوسو و ايلك اوپوش- بوللور سارايین قارانىق دھلیزىنده کى ايلك اۋوشلارى... هو شئى، هو شئى بير- بير گللىپ دوروردو پادشاهين گۈزلى قاباغىندا. پادشاهين گۈزلى ياشاريردی. آخى پادشاه يامان يوخا اورک پادشاه ايدى.

خورولتو كسىپىر و گىچە دوشوردو. قوجا، يالقىز پادشاهين يالقىز ياتاغىندىكى يالقىز او زون گىچەسى. ياتاقدا آرتىق آروادى يوخ ايدى، بيرهار، تاختابىتى لر ده هاراسا غىب اولموشدو. آمما او نسوز دا ايندى پادشاه ياتا بىلمىردى. بوتون گىچەنى گۈزونو ده قىرپىمىردى. يو خوسۇلوق بلاسینا دوچار اولموشدو. قىش دوشىنده پادشاهين حالى لاپ پيس اولدۇ. اوزون قىش گىچەلرلى اوزاندىقجا او زانىردى. يو خوسۇز پادشاه گۈزلى بىنى داما زىلله بىرىدى - تاخىشلى دام گۈپىر قدر او زاق ايدى. پادشاه چارپايسىندا او زانىب دوشونوردو. يامان دوشونن پادشاه ايدى. او دوشونوردو: نه او لاردى، هئچ اولماسا بير جه ساعات ياتايدىم، يو خومدا دا آروادىم و فاسىزى گۇرەيدىم. نه گۈزل او لاردى، او و فاسىزى گىلدى يوخوما، يانيمما، بو سارايمما، اولكىمە. هئچ كىس ده بىلمىزدى، هئچ كىسین ده عاغلینا گلمىزدى، هئچ نه ده لازىم او لمازدى - نه دانىشىق، نه بارىشىق، نه صحبت، نه غېيت...

آمما بىردن پادشاهين عاغلینا گىلدى کى، ياخشى، آخى سابق آروادى باشقا بىرىسى نين ده يو خوسۇن گىره بىلر. پادشاه بىر آز دا فيكىرلىشدى و لاپ دلى اولدۇ: بىردىن دوغورۇدان

آروادی کیمینسه یو خوسونا گیریر، باخ ائله بو ساعات رعیتلریندن بیری اونو یو خودا گُورور. بلکه لاب ائله تره باش وزیریم گُورور اونو. پادشاهی او د گُوتوردو. او، بئریندن سیچرادی. عادل، رحم دیل و ساکیت پادشاه لاب اوزوندن چیخمیشدی. بئله خبانتی او هنچ کسه باگیشلايا بیلمزدی - نه آروادینا، نه بیرینجی وزیرینه، نه آخرینجی فایتونچویا. پادشاه در حال تدبیر تُکدو. او یامان تنز-تدبیر پادشاه ایدی: بوتون رعیت - باش وزیردن آشپازا قدر هر سحر یازیلی صورتده گنجه کی یو خوسونون مضمونونو پادشاها تقیم ائتمه لیدیر. بو گوندن اعتباراً پادشاهین ایشی-پئشی سی یو خولارین مضمونونو اوخوماق ایدی. چو خوسونون مضمونو قاتماقیشیق، دولاشق و سفنه ایدی. تزلیکله بو پادشاهین پیسینی ووردو. او قرارا گلدی کی، بواخینین قاباغینی آسین. پادشاه یو خولاری اختصار اسلاماق حاقیندا فرمان و تردی. آنچاق بازار گونلری یو خو گُورمه یه اجازه و تریلیردی. بعضی امتیازلی شخصلرین وزیرلرین، وکیل لرین - هفتاده علاوه باریم یو خو گُورمه یه اجازه لری واردی - جومه گونلری. پادشاه راضییدی کی، هنچ کیم، هنچ واخت اونون قانونلارینی پوزمور. هامی آنچاق اجازه ملی گونلرده یو خو گُورور و گُوردو گلری حاقیندا مفصل معلومات و تریلیردی. آمما اور تالیغا تزه بیر مسئله چیخدی. یو خولار آز اولسا دا، هر حالدا ینه ده معناسیز، مضمونسوز و سفنه ایدیلر. بو یو خولارین مملکته هنچ بیر خیری یوخ ایدی. پادشاه چوخ فیکر لشیب آخری تاپدی. او، بیر کومسیون دوزلتدى. همین کومسیون یو خولاری تعیین و تنظیم ائتمه لی، یو خلامالی، اونلارا اجازه و ترمەلی و نظرات ائلمە لیدی - هنچ بیر دولاشیقیق، قاتما-قاریشیقیق، منطقسیز لیک اوللامالیدیر. او یانا، بو یانا یوزولان شئیلر گُورمه ملی، قارا باسماق اولان - قادرغاندیر! یو خولار ساغلام رو حلو، آیدین و آچیق اولمالیدیر.

یو خولارین هفتھلیک اجماليینی او خویاندا پادشاهین اوزو گولوردو. آخری هامی عنینی شئیلی گُوروردو، آمما هرہ اوز اولسلوبوندا، روحوندا: بیری پادشاهی او جادافین باشیندا، بیری گوللو-چیچکلی باغدا، بیری آغ اتنین بئلیندە گُوروردو. بئله یو خولاری پادشاه چوخ بیئنرددی - او یك نسلقیلیکده مختلفلیبی، مختلفلیکده یك نسلقیلی خوشلاییردی. پادشاه اوز - اوزونه دوشونوردو: «نه غربیه یو خولار دیر. من - آت بئلیندە! آخری من عؤمر و مده آت مینمە میشیم.

گُورسن آت بئلیندە نئچه گُورونورم؟ کاش اوزومو بیر جه دفعه یو خودا گُوره دیدیم.» آنچاق گُوره بیلمیردی. چونکی یاتا بیلمیردی. یو خوسوز گئچه لری اوزاندیچجا اوزانیردی. بیر گئچه - ایلين ان اوزون گئچه سی - آروادی نین هُر و کلری کیمی اوزون و قارا يلدا گئچه سیندە - پادشاهین قلبی کدر و يالقیز لیق غمی ایله لیم - حلیم دولدو. قلبی داشا

دۇنمهدى، يوخ، آمانسىزلاشىمادى. اۇزونون اۇزونه يازىغى گلدى. دوشوندو كى، باخ ايندى بوتون رعىتىم آرخاين-آرخاين و خوشبخت-خوشبخت ياتير (پوخو گۈرمۈرلەر - چىشىنەدەر!) آمما من گۈزومون چىمېرىنى آلا بىلىمير. رعىت بختىاردىر و راحاتدىر، چونكى پادشاھلارى منم - عادىم و مودرىكىم. پادشاه بىر آز دادوشوندو و عاغلىينا چوخ سادە، چوخ درىن بىر فيكىر گلدى: «ياخشى، نىيە گرە ھامىنىن قىدىنە قلاسان، ھامىنى خوشبخت ئىللەيەسەن، بىر حالدا كى، اۇزون خوشبخت دئىيلىسن. نىيە ھامىنىن كئىنى كۆك اولمالىدىر، سىنىنكى پىيس.

پادشاه بو فيكىرين درېنلىيەندىن جوشاش گلدى و جوشاش گلېپ آردىنى دوشونمەيدە باشلادى. «چوخ عجب، اگر منىم آروادىم، عايىلەم، ھەمىشەم، دوستوم، جوروم يوخدورسا، هەنج اولماسا اورتاغىم اولمالىدىر - يوخسوزلوق شىيكلەرىم. كىيمىسى يوخسوزلوغۇ منىملە بۇلۇشمەلەيدىر، بو اىشىدە منىملە ال بىر اولمالىدىر. كىيمىسى يوخ، ھامى! سحرە ياخىن قرار حاضىر ايدى: مەملكتەدە هەنج كىس گئچەلەر ياتمامالىدىر. سحر اوزو خورۇزلار بانلاياندا پادشاه بو قانۇنو امضالادى و اىلک دفعە ساكىت و بىر ياتدى. صاباھىسى فرمان جاماعاتا چاتدىرى يەلىدى:

۱. مەملكتەدە هەنج كىس ياتمامالىدىر.

۲. مەملكتە ھامى خوشبخت اولمالىدىر.

بوتون مەملكت بو فرمانى سئۇينچ و شادلىقلا قارشىلادى - آخى بو پادشاھىن مۇرىيكلەرىنىن و جاماعات حاقىندا قايغىسى نىن يىئى تظاھورا ايدى.

پادشاھىن قىلىپ دە جاماعاتىن صىداقتىنەن، صىمەمى سئۇيىسىنەن اىسىنەر، فرحلە دولوردو. باخ بو ساعات، بو گئچە واختى، پادشاه يوخلايا بىلىمير، بوتون مەملكت دە ياتمىر. دوغىرددور، ھەرە اۇز ئۇينىدەر، پادشاه ايسە اوڭكى كىيمى سارا يىندا تىكدىر. آمما او بوتون وارلىغىيلا مىن جوت قاپانمامىش، قىرىپىلمايان گۈزون مەربان باخىشلارىنى دوبور. پادشاھىن هەنج عاغلىينا داڭلمىرىدى كى، تبعەلرى نىن ياتىپ ياتمادىغىنى يوخلاسىن. اونون شوبىھەدن، يالاندان زھلەسى گئىدىرى. پادشاه ھامىيە ايننان پادشاه ايدى.

- تبعەلرلەم خوشبختىدىرىمى؟ - دئىيە پادشاه كەچجىش اىكىنچى وزىردىن خېر آلېرىدى.

باش وزىر قاچاندان سونرا اىكىنچى وزىر اونون يېرىنى توتموشدو.

- البتە، پادشاه ساغ اولسۇن، سىزىن تبعە لرىنىز يېر اوزوندە ان خوشبخت آداملارىدىر.

- اونلار ياخشى، مەربان دولانىرىمى؟ - دئىيە پادشاه سوروشوردو.

- البته، پادشاه ساغ اولسون. هر دقیقه قوچاقلاشیب اوپوشورلر.
- بوآغ یالاندیر - دئیه کئچمیش اوچونجو، ایندیکی ایکینجی وزیر غفلتاً سوزه قاریشدی.
- هامی مات-معطل دونوب قالدی.
- ایکینجی وزیر:
- پادشاه ساغ اولسون - دئی - سیزی دائم آدادیرلار. تبعه‌لرینیز هئچ ده اوپوشوب قوچاقلاشمیرلار. اونلار سحردن آخشا‌ماجان قیزغین مباحثه ائدیرلر.
- مباحثه ائدیرلر؟ - دئیه پادشاه تعجب‌لندی - نه باره ده مباحثه ائدیرلر؟
- اونلار بحثه-بحث ائدیرلر. هر بیری دئییر کی، دونیادا ان خوشبخت آدام منم.
- هه، بئله دئ - پادشاه راحات نفس آلدى. - اوندا عییی یوخدور، بوساغلام مباحثه دیر.
- پادشاه فیکره گنتدی وافز-اوژونه قرار اگلدی کی، ایکینجی وزیری پرینسیپیال و دوغرو جو آدام کمی بیرینچی وزیرین یترینه، بیرینچی وزیری ایسه‌ایکینجی نین یترینه تعیین ائله‌سین.
- آمما بیردن اوچونجو وزیر سوز آلدى.
- پادشاه ساغ اولسون - دئی - مندن بئیوک وزیرلر، ایکیسی ده حاقدیدیر. آمما بیر شئی دئمه‌یی اونوت‌لار. تبعه‌لرینیز قوچاقلاشیب اوپوشورلر ده، قیزغین مباحثه‌لر ده ائدیرلر. آنچاق ان چوخ بیر-بیرلرینی ازیشدیرلر.
- ازیشدیرلر؟ - پادشاه اوز-گۇزونو تورشو تدو-آمان آلاه، بونه و حشیلیدیر. آخى نیيە بیر-بیرلرینی ازیشدیرلر.
- بو سحر ایکی گنج لاب آز قالا بیر-بیرلرینی اولدورموشدولر - دئیه اوچونجو وزیر خوش، حلیم سسله سوزونه داوم ائتدی - بیری دئییردی کی، هامیدان چوخ پادشاه‌میزی من ایسته بیرم، او بیریسی دئییردی کی، دونیاسیندا اولا بیلمز، مندن چوخ اونوا ایسته‌ین یوخدور.
- پادشاه قیزاردی و اوتانچاق-اوتانچاق گولومسوندو. اوچونجو وزیر باش وزیر، باش وزیر اوچونجو وزیر اولدو. ایکینجی ائله ایکینجی‌لیبیندە قالدی.
- گئچه پادشاه دوشونوردو: «گۇرونور من چوخ ياخشى پادشاهام کی، جاماعات منی بو قدر ایستیر، بیر-بیرلرینی ازیشدیرلر حتى.
- بو فیکیرلردن پادشاهین جاماعاتا لاب سودو داشدی. «نئیلیم کی، جاماعاتیمی بیر آز دا آرتیق خوشبخت ائله‌ییم» - دئیه دوشوندو.
- يو خوشوز گئچه‌لریندە ائله هئى بو باره ده دوشونوردو. دوشونوردو، تاپا بیلمیردی، داریخیردی. نهایت بیر گئچه عاغلینا گۆزل بیر فیکیر گلدی: «ياخشى، بالام، وزیر دئمیر

کی، یوخولا رقاداغان اولوناندان برى، جاماعات خىلەي خوشختلهشىپ؟ دئمەلى جاماعاتى داها دا خوشخت ائلەمكچون يتنە بير شئىي قاداغان ائلمك گر كدىر...» سحر پادشاه وزير-وكيلى مشورتە چاغىرىدى.

- مسئله بئله دىر - دئيە اونلارى ايشدن آگاه ائلەدى و سۆز و نوبئلە تاما ملاadi: - فيكير مندن، قاداغانلارى تاپماق سىزدىن. نەنى قاداغان ائدك كى، جاماعاتىن كئفى بير آز دا دورلوسون. وزيرلەرن بىرىي الفبادان «س» حرفينى چىخارىلما سىنى و «س» حرفى اولان بوتون سۈزلىرىن قاداغان اولونما سىنى تكليف ائتدى. اونون دىلى شيرين ايدى. «س» يېرىنە «ج» دئيىردى. او بىرى وزير تكليف ائتدى كى، قادينلار ساچىلارىنى دىيىندىن ووردور سونلار؛ قىزىلار، قادىنلارا ساج ساخلاماق قاداغان اولونسون. اونون آروادى داز كىچل ايدى. وزيرلەرن بىرى ده دئىدى كى، هر يانى، هر شئىي مىيخەبى رنگە بويا ياق. او، دالتونىك ايدى، رنگلەرى آميرايىلىمىرىدى.

نهايات وزيرلەرن بىرى ده، ندىنسە تكليف ائلدى كى، سوال اشارەسى و سوال جملەلرى قاداغان اولونسون.

بوتون تكىلىفلر قبۇل اولوندو. پادشاه دئىدى:

- آمما اونوتما يىين ها... فرماندا خصوصى قىيد اندىلەمەلىدىر كى، هامى خوشخت اولما يىدىر.

بىر نىچە گوندىن سونرا پادشاه: - تزە قانونلار يمىز باخشى اجرا اولونور؟ - دئيە خبر آلاماق ايستەدى، آنچاق يادينا دوشدو كى، سوال قاداغان اولونوب و جملەسىنى تصديق شكلىنinde دئىدى. سونرا علاوه ائتدى - هەچ بىر چتىنلىك - فلان دا يوخدور.

باش وزير:

- يوخدور - دئىدى. پادشاه:

- آمما من اۋزۇم بعضى چتىنلىيە دوشورم - دئىدى. - پادشاه هامىدان قاباق اۋزۇ اۋز قانونلار يىنار عايت ائتمەلىدىر. دوغرودور، من نە قادىنام، نە دە رسام، او دور كى، او مادەلر هەچ وئجييمە دئىيل... آمما... حرفي، بىلىرىسىز دە هانسى حرفي دئىيىرم... بو مادە يامان جنجل ايمىش. من هەچ بىلەمىزدىم كى، بىزىم يچوج-مچوج دىلىنده هەمین حرف اولان بوقدر سۈز وارمىش. آمما بوندان دا جنجللى سوال مادەسىدىر. منىم اىكى قارۇولچوم وار. همىشە واختى اونلاردان خبر آلا ردىم. ايندى قالىشىشام بئله، خبر آلا بىلىمیرم. قارۇولچو ولا ردان بىرى عازىزدىر. واختى بىلەك اىستەيندە اونا دئىيىرم: ايندى ساعات اون اىكىدىر. - خىئىر، پادشاه

ساغ اولسون - دئییر، یئددی نین یاریسیدیر. آمما ایکینجی قاروولچو قانمازین بیریدیر.
هم قور خاقدیر، هم ده يالتاق. هانسى ساعاتى دئسم: بلى، بلى، پادشاه ساغ اولسون، دوز
بويوروسونوز - دئییر. اونون نووبهسى اولاندا واختى بىلە بىلمىرمى.

پادشاھلا وزير قرارا گلدىر كى، بوندان سونرا سوال قاداغاسى، استشنا اولاراق اونلارين
ایكىسينه عايىد دئىيل. بو گىچە وزيرله صحبتدن سونرا پادشاه يئنە ياتا بىلمىرمى. او
دوشۇنوردو، دوشۇنوردو كى، دونيا چوخ گىدى دونيادىر. اونون فرمانلارى گۇر نە قدر
آدامى خوشبخت ائديب، پادشاھين اۋزوپىچون ايسە بو قاداغالار اذىتىدير، چىتىنىكىدىر.
بوتون قاداغالارى ياددا ساخلاماق يامان دردىر. ايللاھ دا پادشاھين اۋزوپىچون.
پادشاه بوردا قالسىن، سىزە كىمدىن دئىيمى، باش وزيردن.

گۈنلەرين بىر گونوندە باش وزير پادشاھين يانينا اىرى بىر موجرو گىتىرىدى. موجرو دولو
ماتېرىالا ايدى. باش وزير او بىرى وزيرلىرىن قانونو بوزمالارينا عايىد سندلر گىتىرمىشدى.
پادشاه دەشتە گلدى - بوردانەر يوخ ايدى؟ ماقييتوفون لىنتىنە وزيرلەرن بىرى نىن سىسى
بازىلمىشدى - گىچە واختى آزادىيلا صحبىتە او ياساق حرفلى سۈزلىر دئىيردى. مىخىگى
دئىيل، ياشىل يارپاڭلى بوداق - بو بوداق وزيرلىرىن بىرى نىن حىەتلەرىنده كى آغاچىن
بوداغىدىر. فوتولاردان بىرى باشقا بىر وزيرين اوزون ھۈرۈكلى قىزىنەن شىڭلى ايدى. و
نهايات، خصوصى گىزلى جىهازا لا ایكىنجى وزيرىن سايىقلامالارى يازىلمىشدى - آيدىن
مسئلە ايدى كى، سايىقلالىرىدىسا، دئمەلى ياتىمىمىش، حتى يوخودا گۈرۈمۈش، ياراماز،
اۋزو دە هاچان - شنبە گونو.

پادشاھين دىلى - دوداغى اسirدى. او چوخ كۈورك و دىمدوش پادشاه ايدى.
- نىليلە يك بونلار، بوقانۇن پۇزانلار؟! - دئىيە پادشاه ھيجانلا سوروشدو.
باش وزير خوش و مەربان سىسلە: - پادشاه ساغ اولسون - دئىدى - هلەلىك، اول - اول
توقاق باساق. دالىسىنا باخاريق.
- هارا باساق؟

- محبىسە - دئىيە وزير حليم و ياواش سىسلە جاواب وئىرىدى.
پادشاه: آخى بىزىم مملكتىدە محبىس يوخدور - دئىدى. وزير داهادا يىنچە و يومشاق سىسلە:
- يوخدور، تىكىرىك - دئىدى.
- پادشاه فيكىرە گىنتىدى، سونرا دئىدى:
- اوئندان ياخشى معمارلارا پىشىرىن، معاصىر اوسلوپىدا، ياراشىقلى، سادە و دىبىدەلى اولسون.

- وزیر:

- ان یاخشی لایحه اوچون مسابقه اعلان اندیریک - دئدی.

- پادشاه:

- بینا عظمتلى، طنطنه‌لى و محکم تیکیلمه‌لیدیر - دئدی. - بیز گله‌جه‌بى ده نظرده توتمالییق. بالنیز ایندیکى نسیللرچون دئییل، گلچک نسیللرچون ده تیکمه‌لیبیک.

۱۰۵
- ایحده دن بیری بیهندیلدى. قیسا مدتده محتشم و گننیش بیر عمارت اوچالدیلدى. عمارت نه عمارت، آیاغى دریادان، باشى گؤیده بولوددان نم چکىر، بير کرپیچى قیزیل، بير کرپیچى گوموشدن، آدام باخاندا گفزو قاماشىر. محبس ائله ياراشیقلی ایدى كى، آداملار قىصدن قانونو پوزور دولار - تكى اورادوشسونلار. تئزىكلە محبس زىغ وئرینجە دولو و هئچ بير جنایتلە اورادوشمك مومکون اولمادى. تك-توك زىركلررو شوتلە، تانىشلىقلابير-ايکى گئنچە لىيە ۹۹-۹۸-جو مرتبەلر دى كى كامېرالارا دولشه بىلپىردىلر.

۱۰۰
- جى محبوس-باش وزىرین گۈزل و گنج بىسى قىزى- ميس محبس اعلان ائدىلدى. پادشاه شخصاً اونا اوپىدو بىلەيىنە زىلى قولباق - بوخۇو تاخدى.
باش وزىر اۇزو ده محبىسىدە اۋزوچون يىتىدى كامېرالىق بير منزىل قاپىشىدىرىمىشدى.
پنجرەسىندين گۈزل منظەرە آچىلىرىدى: دىنiz گورونوردو. بىلمىرم ھانسى دىنiz - يا قىرمىزى دىنiz، يا سارى دىنiz...
سۈزۈن دوغروسو، پادشاهىن اۆزۈنۈن ده بومحبىسىدە گۈزو واردى. بير آرا اىستە بىردى اورا كۈچسۈن. سۇنرا فيكىر لىشدى كى، قونشۇ مملكتىلر ده بىر حرتكى دوزگون قىمتلىنىدىر مىزلىر.

پادشاه ياتا بىلمىرىدى كى، بىلمىرىدى. يامان اورىبى دارىخىردى. هئچ آرام تاپا بىلمىرىدى. اجازە و تىرىلمەلى نه واردىسا اجازە و تىرىلمىشدى، قاداغان اولۇنمالي نه واردىسا قاداغان اولۇنمۇشدو. پادشاها بىر جە دوشۇنمنك قالىرىدى. او دا ائله هەنى فيكىر چىكىرىدى. يىتنە درىن دوشۇنچەلەر دالمىشىدى كى، ناگەhan باشىنا ايکى فيكىر گىلدى. هم ده بوايکى فيكىر بىر-بىر بىلە هم قافىھە ايدى. پادشاه لاب مات-معطل قالدى، بير آز دا دوشۇنندو و بوايکى قافىھە فيكىر اوجونجو بير قافىھە فيكىر ده تاپدى. بئلە اولان صورتىدە قرارا گىلدى كى، بوتون فيكىرلىنى قافىھەلىسىن. پادشاه بوايشه ائله اوپىدو كى، اوزۇن-اوزادى بىر شعر يازدى. شعرى بىتىرنەدە ايسە اولكى فيكىرلىنى اونۇتىدو باشا دوشۇدو كى، فيكىر اساس دئییل، اساس قافىھە و شعردىر. اصلينە باخاندا شعر يازماق دونيادا ان واجب ايشدىر، پادشاهلىق، تاخت-تاج-فلان ايسە بىر قوز. بو فيكىر گلېب پادشاه دوز بىش يوز الى بىش شعر يازدى. ايندى پادشاه قطعى بقىن ائله مىشىدى كى، بو دونيا يابادشاهلىق ائتمكچون يوخ، شعر يازماقچون گلېب.

ایسته‌دی سحر بو باره ده بوتون مملکته جار چکسین. آجاق او باشدانان بئله بیر فیکره گلدى کي، جار چكمك-فلان لازيم دئيل، بو باره ده هامبيا، ايللاه دا باش وزيره دئمك ده واجب دئيل، لازيم دئيل و حتى تهلوکه‌لidiir. پادشاه بئله قرار گلدي کي، منيم پادشاه‌ليغيم گرک شاعير ليسيمه مانع اولماسين، شاعير ليسيم ده پادشاه‌ليغيم. او چوخ آييق پادشاه ايدي. آمما هر بير شاعيرين ده، هر بير پادشاه کيمى گرک جاماياتى، کوتله‌سى اولسون. پادشاه شعرلرينى ساراي شاعيرلرينه او خوماق ايسته‌ميردي. اونلار ايناميردي. بير دفعه تك صبر گتيرميشدی، ساراي شاعيرلري بير آغيزدان دئميشديلر کي، خثيره دير. آخشم ايسه آروادي وزيره قوشولوب قاچميشه‌دى. بوندان سونرا پادشاه ساراي شاعيرلرينه ايناميني ايتييرميشدی.

پادشاه وزيرى حوضورونا چاغيريب:

- يانيما بير شاعير گتير - دئدى.

وزير:

- هانسى كامئرادان؟ - دئيه خبر آلدی.

پادشاه:

- حضوروما اصل شاعير گتير - دئدى.

وزير:

- پادشاه ساغ اولسون - دئدى - بير نفر اصل وار، آمما او دا داغا-داشا دوشوب. بيلميرم ايندى هانسى مئشه ده، هانسى صحرادادير. پادشاه:

- يئرين آلتيندا دا اولسا، اوستونده ده، تاپين گتيرين - دئدى.

سوراغلاشىب شاعيرى تاپديلار، گتيرديلر. شاعير شومال بويلو، ائنلى كورك، مغورو سۈرگۈچىسى بىر ئىدى. بىغ يىرى بنۇۋەش كىمى يېنچە باش قالدىريپ. گۈزللىكىدە ئاله بير آفتى - زامان ايدى کي، يوسف-كىنغان اونون الينه سو توڭى بىلمىزدى. او زونه باخان دئيردى بير ده باخيم. پادشاه اونا يېر گۈستىرىدى، سونرا اۆز شعرلرينى او خوماغا باشلادى. او خودو قورتاردى.

- نئجه دير؟ - دئيه خبر آلدى.

شاعير:

- نه نئجه دير؟ - دئيه سوروشدو. اونون قانون-قادا غالاردان، اولار-اولماز لاردان خبرى يوخ ايدى. بيلميرمك كى، سوال وئرمك قاداغان اولونوب.

پادشاه:

- شعرلر - دئدى.

- هانسی شعرلر؟
- ایندیجه سیزه او خودو قلاریم.
- مگر بونلار شعر ایدی؟ - دئیه شاعیر او چونجو دفعه قانونو پوزدو.
- پادشاه بوغوق سسله:
- بلی - دئدی.
- آخر بونلار شعر دئییل.
- نییه؟
- چونکی شعر تمام باشقاشئی دیر.
- پادشاه:
- دئمه لی شعرلریم خوشونوزا گلمه دی؟ - دئدی. شاعیر:
- هانسی شعرلر؟ - دئدی.
- پادشاه غملی - غملی وزیرینه باخدی، حلیم سسله:
- بو آدام دؤرد دفعه قانونو پوزدو - دئدی و لاب یاواشдан علاوه ائتدی: - ایشینه باخین.
- وزیر شاعیره:
- سیز حبس ائدیلیر سینیز - دئدی.
- شاعیر قانون - قاداغالار دان خبر سیز او لدو غوچون ائله گومان ائتدی کی، گویا اونو شاهین یاز ياریني بيئنه دېيىنه گۈره حبس ائدیلر.
- وزیر:
- پادشاه ساغ اولسون - دئدی - محبسده بوش يئر قالما يىب. ايدن وئرين موقتى اولاراق بونو تۈولە يە سالاق.
- پادشاه دوداغىنى بوزدو:
- خيردا - خوروش مثل لرچون منيم واختىمى آلما. بو آدام قانونو پوزوب. او دوستاغا سالىنمالىدیر. هاردا، نه جور، نه مدتھ - بوتون بونلارين نه اهمىتى وار؟
- گئىچە ايسە پادشاه يېنىدىن شعر يازىرىدى. او يازىر، يازىر، ائله هئى يازىرىدى، آمما هئچ كسه او خوموردو. دوز بىر ايل دورمادان يازدى. سەچىلىميش اثرلىرى نىن يوز جىلدى تمام اولدو. دوز بىر ايل تمام اولاندا پادشاه وزيرىنى چاغىردى.
- شاعيرى حضوروما گتىر - دئدی.
- بىر قىردىن سونرا پادشاهين حضورونا ساچى آغارمىش، بىلى بوكولموش، دىشلىرى

تؤکولموش بیر قوجانی گتیردیلر. بو هامان شاعیر ایدی.

پادشاه مهر بانیقلالا:

- یامان دَیشمیسن - دئدی - دونیاسیندا تائیمازدیم. یقین چوخ ایشله بیرسن. بیزیم بو آندیرا قالمیش پئشه میز آدامی تئز قوجالدیر - او یورغون-آرغین بیر ادایلا علاوه اشتدی
- من ده بو ایلی چوخ ایشله میشم. خیلک یازیب-یاراتمیشام. «منیم سوزوم» آدلی کیتاب یازمیشام. بیر قولاق وئر.

پادشاه دوز بئش ساعات یاریم یازدیقلارینی اوخودو. شاعیر سوسوب دورموشدو.

پادشاه او خویوب قورتارددی، ملول شاعیره باخدی:

- فیکرینی سؤیله، چکینمه - دئدی.

شاعیر:

- امر ائله بین منی تزهدن تزوله يه سالسینلار - دئدی.

- آخری، نیبه، نیبه، نیبه، نه اوچون - هیجاندان پادشاهین دیلی-دوداغی تپرددی - نه يه

گۇره منیم شعرلریمی بیه نمیرسن؟ او دوغرودان یانیب-یاخیلیردی.
شاعیر:

- اینجیمه بین - دئدی - هر کس پادشاه او لا بیلمیر، هر کس ده شاعیر او لا بیلمز. پادشاه عیندلا:

- یوخ، او لا بیلر - دئدی. او هم ده چوخ ترس، حجت پادشاه ایدی - من سنه اثبات ائده - جم کی، هامى شاعیر او لا بیلر، هامى، هامى. یوخسا ائله بیلیرسن سن گۇئیدن زنبىللە تک دوشموسن. سندن باشقابو جاهاندا شاعیر يوخدور. شاعیر لیك چوخ چتىن ايشدیر؟ ايندى هامى شاعیر اولار، اوندا گۇررسن.

سحرىسى كون فرمان چىخدى. مملكتىن بوتون اهالىسى شعر يازمالىيىدى. يازماقدان باشقابا هامى بير-بىر ييله شعرلە دانىشمالىيىدى. هر شئى قافىھەلتىمىشدى - دولت قانونلارى، رستوران مۇنولرى، قاتارلارىن گلىپ-گئتمە جدولى. اگر قافىھە دوز گلمەسە قانون مادەسى يا جدول دَيىشىدىپىلىرىدى. خېردا-پاراموقتى چىتىنلىكلىرى مئىدانا چىخىردى. بىر يئرده يانغىن اولموشدو، ائو صاحىبى يانغىن سۈندۈرنلە زىنگ وورموشدو، آمما عنوانى نىن قافىھەسىنى تاپاناجان بىنا یانىب قورتارمىشدى.

پادشاه شاعیره:

- ايندى سن آزادسان - دئدی. - گئت آداملارين ايچىنە، حیاتا ياخىن اول، گۇرە جىكسن

کی، نئچه یانیلیرسانمیش. هامی شعر یازا بیلر، هامی شعر یازمالیدیر و هامی شعر یازاجاق.

بیچاره شاعیر کوچه یه چیخدی. او لجه گون ایشیغیندان گوزلری قارالدی. سوسوزلوقدان دوداقلاری چادر-چادر اولموشدو. سو ایسته‌دی، آما نثرله ایسته‌دیسیندن اونا سو وئرن اولمادی. اۆزونه چكمه آلماق ایسته‌بیردی، بیشیپ قارینینی دویدورماق، بیر پئر تاپیب گئجه‌لمک ایسته‌بیردی. آمما ائله نژرن دانیشیردی. ترسیلیسیندن يوخ. با جارمادیغیندان، او شعر یازماگی با جاریردی، آمما شعرله دانیشماغی با جارمیردی.
شاعیره یا هئچ جاواب وئر میردیلر، يادا شعرله جاواب وئر میردیلر. شاعیر گون عرضینده او قدر قافیه ائشیتدی کی، آخشم گندیب اۆزونو قایادان آتدى.
خبر پادشاها چاتدى.

باش وزیر شعرله:

- شاعیر اۆزونو قایادان آتدى - دئدی - اۇلدو.

پادشاه غضبله:

- او اۇلە بىلمز - دئدی.

يتری گلنده او غضبلنمه یی ده با جاریردی. وزیر:

- سیز همیشە کی کیمی حاقلیسینیز - دئدی - او اۇلە بىلمز.

- مادام کی، اۇلە بىلمز، دئمەلی اۇلمە بىب، ساغدیر.

- دوز بويور سونوز، اۇلمە بىب، ساغدیر.

- مادام کی، ساغدیر، گرک اونا حؤرمە اىدك. شاعیرلر اولکەسیندە ھر شاعیر احتراما لايقدىرى. شاعيره ياخشى بير هېكىل قويماق لازىمىدىر. اونا گۈزل بير منزىل - سردايا تىكمك لازىمىدىر، خصوصى ماشىن كاتفالىك تحكىم ائتمىك لازىمىدىر، قىئتلەدە شىكىللەرىنى چاپ ائتمىك لازىمىدىر. هامى بىلەلەيدىر کى، شاعير ساغدیر. بير ده کى... پادشاه فيکره گىتىدى، توتولدو، بير مدت سوسىدۇ، سونرا كدرلە علاوه ائتدى: - بو اولوم چوخ معناسىز ايشدىر. بىلە خوشبخت بير دياردا اۇلمك اولا؟ بىلە بىر ده اۇلمك، ايلاه دا انتخار ائتمك، نانجىپ لايىدىر. من تىعەلريمە اۇلمە بى قطعى قاداغان ائدىرим.

پادشاه بوسۇزلىرى آميرانه بير طرزىدە دئدی و اىچىنده سئويندى - قاداغان ائله مەلە تىزە بىر شئى تاپميسىدى.

گونلەرين بير گونوندە پادشاه وزىرە مراجعت ائتدى:

- وزیر، ايندى من اۇلومو دە قاداغان ائله يىندىن سونرا تىعەلريم يقىن داها لەپ

خوشبختدیرلر. وزیر:

- بس نئجه کی، شاه ساغ اولسون - دئدی - بیزیم کئچمیش پادشاھلار، سیزین آتائیز، بابائیز و اولو بابائیز دا آز - چوخ قاداغان ائتمیشدیلر، آمما سیزه چاتان اولماز. پادشاه فیکیرلی - فیکیرلی:

- بلی - دئدی - آتام آلاھی قاداغان ائله‌دی، من هئچ بیلمیرم او نه دئین شئیدیر، آمما اوشاقيقدا آتام هردن بیر اونون آدینی چکردى. بابام گوزگو دئییلەن بیر شئى وارمیش، اونو قاداغان ائديب. من هئچ بیلمیرم او نه دئین سۆزدۇر. آخرى بو قاداغان نئچە ايل سونرا دونيایا گلмиشىم.

وزیر:

- گوزگو! - دئدی - من هئچ بئله سۆزو بئرلى - دېليلى اشىتىممىشىم. پادشاه دئدی:

- آز-ماز يادىمما گلير کى، اوشاقيقدا ننهم دانيشاردى. بو گوزگو كىيم ايمىشىسە، باباما همىشە دئيرمىش کى، سن چىركىسىن، عئىبە جرسن. بابامدا اونو محو ائله يىپ، بوتون نسللىنى قىرىپ مملكتىدىن بوخ ائديب.

وزیر:

- پادشاه ساغ اولسون - دئدی - بوتون بو قاداغلار بىزى خوشبخت ائله‌دی. آمما، بیلمیرم دئییم - دئمەبىيم، هئچ دېلەن دە گلمير، منىم دە سىزىن بىر بؤيوك خواھىشىم وار. شخصى خواھىشىم.

پادشاه:

- سن ياخشى وزىرسىن - دئدی - سىندىن راضىيام. دئى گلسىن. نه اىستەسن ائدرم. وزیر:

- قاداغان ائدىن - دئدی.

شاه:

- قاداغان ائدىلەسى بير شئى قالىبسا، ائدرم - دئدی.

وزیر:

- قالىب، قالىب - دئدی - ائله بير شئى قالىب کى، سىزىن صادق تبعەلر يىنizi تمام خوشبخت اولماغا قويىمۇر.

- دئىن گۈرۈم او نەدىر. قاداغان ائدك.

وزير پىچىلتىيلا:

- عشق-محبت - دئدی.

پادشاه:

- عشق-محبت - دئیه تکرار ائتدی و اونون اوری سانجدی، کئچمیش آروادی پادینادوشدو.
- بلی، محبت، سئوگی. نه قدر کی، سئوگی قاداغان اولما بیب، آداملا ر عاشیق اولا جاقلار،
حسرت چکه جکلر، قیسقاناجاقلار، آخر بیا جاقلار، تکلیکدن با غیر لاری چاتلایا جاق.
وزیر عارف آدام ایدی، ائله سوزلر سئچیردی کی، پادشاهین اوریننه تیکان کیمی باتیردی،
قلبی نین پارالارینا دوز باسیردی.

- اوغلوم - پادشاه ایلک دفعه ایدی کی، وزیرینه بئله مراجعت ائدیردی - سن بئله
بیلیرسن قیسقاناجلیق، انتظار، اضطراب، تکلیک ندیر؟

- پادشاه ساعغ اولسون، من بوتون بو حس لری آخر اوچ ساعات عرضینده کئچیرمیشم.
- اوچ ساعات! غریبه دیر! آروادین گۈزدیر، جاواندیر، سنی سئویر، سنی سئویر، سنی سادقدیر.
- شاه ساعغ اولسون، من ده ائله بیلیردیم. آنجاق دؤرد ساعات بوندان قاباق آروادیم شهر
کبارینا گزینتى يە چې خمیشىدی. اوردا سیزین بانیزین - گۈزگۈنو قاداغان ائلن پادشاهین
قصرى نین خرابەلری وار. آروادیم بو خرابەلرە باخماغا گئتمیشىدی. او خارابالىقلاردان نه
ایسە بالاجا بىر شوشە قیریغى تايىپ گتیرىپ ائوه. من ايندى بىلديم کی، بو طیلیسملى
شوشە ايمىش. آروادیم دۇنوب اولوب آيرى آدام.

- نىچە آيرى آدام؟

- بلی، ايش اوراسىندادردیر کى، منىم بىر بالدىزىم واردى، آروادىمین انكىز باجىسى. نىچە ايل بوندان
قاباق اوئلدو - وزیر تلمىسيك علاوه ائتدى - او واحت هله اوئلمەك حاقىندا قانون چىخما مىشىدی.
پادشاه:

- ياخشى، سونرا - دئدی.

- آروادیم همين شوشە دن گتیرىپ هر دقىقە بو شوشە يە باخىر، افز - اۋزونە گولور،
دانىشىر: عزيز باجىم، گۈزومون آغى - قاراسى - دئىير، آخر کى، سنى گوردو. ائله بىل
منه دونيانى باغيشلادىن. بو سئحىرىلى شوشە دن گورورم کى، ساعغ - سلاماتسان، ماشالالاھ،
گولورس، دانىشىر سان.
پادشاه:

- يوخ اشى، - دئدی.

- بلی، شاه ساعغ اولسون. او لجه من ائله بىلديم باشىنا هاوا گلىپ. آمما سونرا شوشەنى

گیزله دیب حماما گشتدى، من ده ال-اوستو شوشەنى گۇتوروب باخدىم. باخدىم نه گۇردون!

- نه گۇردون؟ - دئىه پادشاه ماراقلا سوروشدو.

- شاه ساغ اولسون، بى دوغرودان دا سەھىرىلى شوشە ايمىش. آمما آروادىم منى آلدادىيەمىش. ئۇمۇرمۇز دېرىنچى دفعە ايدى منه يالان ساتىردى. شوشەدە باجىسى - زاد اوغلانى - خوشبخت رقىبى گۇردون. قان ووردو باشىما، او ساعات گۇردون كى، او دا حىرصلندى، قاشلارىمى چاتدىم، او دا چاتدى و باشا دوشىدوم كى، من نه قدر اونا نفترت ائدىرمىسە، او دا منه او قدر كىن بىلىپير. آروادىم دا بى آداملا دانىشىر، سۈزلىشىرىمىش، بى گىنج دە شوشەدن اونا ھىم-جىم ائلە يېرىمىش. منىم باغرىم چاتلاپىر، اعلاخضرت، قىسقانچىلىقدان بوغولورام. سىز منى قالدىرىدىنiz، اوچونجو وزىر ايدىم، بىرىنچى اولدوم، بوتون رقىبلىرىمى و دوشىمنلىرىمى يېرلە يىكسان ائدىب خوشبختىيە چاتدىرىدىم. باختلارىنى آچىب قاپىلارىنى باغلاتدىم، آما بى آدامى من تانيمىرام، هئچ وعده اونو گۇرمەمەمىش. بىلىمیرم آروادىم اونونلا ھاردا تايپىشىپ. منىم اورەيىم پارتلاپىر. بوتون حكموم، قىرتىم عاجزدىر. يالوارىرام، اعلاخضرت، محبىتى قاداغان ائدىن كى، داها او وفاسىزى سئومەيىم، ساكت اولوم. يېنە خوشبخت اولوم.

پادشاه:

- عزىزىم - دئى - هئچ كەھىنى پوزما، او بىزىم اليمىز دەندىرى كى، بى ساعاتجا قاداغان ائدرىك. آمما من ده سىنин او رقىبىنى گۇرمك اىستىردىم. گۇرۇم، او وفاسىز سىنин كىمى ايگىد، گۇزل، جاوان اوغلانى كىمە دېيىشىپ. بلکە من تانىدىم اونو. اگر منىم تىغەلىرىمدەن اولسا، واى اونون حالىنا، هانى او شوشە، وئر گۇرۇم.

وزىر:

- بودور - دئىدى، جىبىنەن بالا جا بىر شوشە پارچاسى چىخاردىب پادشاها اوزاندى. پادشاه آلدى، باخدى، باخدى، سونرا بىر كەن قەقەھە چىكىپ گولدو.

- باش وزىر اولسان دا، آخماغانىن بىرىسىن - دئى - بىلە چىركىن، ئىتىيە جر بىر قوجا كافتاردان اۇتىرو قانىنى قارالدىرسان.

پادشاه چوخ عاگىللە و تجربەلى پادشاه ايدى، آدامىن صىفتىنە باخىب بوتون وارلىغىنى تعىين ائدە بېلىرىدى. ايندى دە شوشە يە باخىب دئىرىدى:

- آشى، بونون كوت صىفتىنى گۇرمورسەن، گۇرمورسەن كى، آخماغانىن، رذىلىن بىرىپىدى،

بوتون دونيایا نفترت ائدير. اوْزونو خير خاه گؤسترير، آمما هامبيا كين بسله بير،
أونا گؤره كى، بدېختدير. بدېختدير، اونا گؤره ده هامينى بدېخت ائتمك ايسته بير، آشى
بونون هاي-هاي گئديب، واي-واي قاليب. بو گون صباح گورباگور اولا جاق. بئله بير
گورباگورون اوستوننده قانينى قارالتماغاديرمى؟!
دۇغۇرۇدان دا پادشاه دوز دئىير: قانينى قارالتماغاديرمى؟

ANAR RZA

Mən sən o və telfun

Hekaye Toplusu

Köçürən: Heyva Muğanlı

Hazırlayan: Seid Muğanlı

Yayınlayan: Yaşmaq Yayınevi

Grafik: Həbib İYLUN

Səhife düzənliyi:Yaşmaq

Yayınlayan: Günes

Bicim: Rüq'i. Tiraj:2000

Birinci çap.Tehran.2012

Qiymət: 3000 tuman

Çap Haqqı Qorunur ©

Tehran . İngilab Meydani

Fərvərdin küç . Nüm 61

www.yashmaq.com

www.yashmaq.blogfa.com

yashmaq_edebidergi@yahoo.com

saidmughanli@gmail.com

Yashmaq

A N A R R Z A
Mən sən o və telfun
Hekayə Toplusu

Yasnaq

Köçürən: Heyva Muğanlı
T E H R A N . 2 0 1 2

Hekayə Toplusu

Mən San

Anar rza

O va Telefon

www.yashmaq.com

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۶۸-۷۰۰-۰
ISBN: 978-964-2668-70-0

Copyright © 2009 Pınar
All rights reserved

کتابخانه ای حیکایه ۱۸

